

ADRIATIC BANK A.D. PODGORICA

Finansijski iskazi za 2021. godinu

i

Izvještaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 5
FINANSIJSKI ISKAZI	
Bilans uspjeha	6
Iskaz o ukupnom ostalom rezultatu	7
Bilans stanja	8
Iskaz o promjenama na kapitalu	9
Iskaz o novčanim tokovima	10
Napomene uz finansijske iskaze	11 - 75
IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA	

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Adriatic bank AD, Podgorica

Izveštaj o reviziji finansijskih iskaza

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza “Adriatic bank” a.d., Podgorica (u daljem tekstu: “Banka”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2021. godine i bilans uspjeha, iskaz o ukupnom ostalom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske iskaze koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2021. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji (“Službeni list Crne Gore”, br. 001/17) i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku našeg izvještaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza*. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (“IESBA Kodeks”) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom rasuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih iskaza za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih iskaza u cjelini i formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne izražavamo zasebno mišljenje o ovim pitanjima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Adriatic bank AD, Podgorica (Nastavak)

Izveštaj o reviziji finansijskih iskaza (Nastavak)

Ključna revizijska pitanja (Nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Primijenjene procedure revizije
1. Adekvatnost obezvrjeđenja plasmana po kreditima i vanbilansnih izloženosti Napomene 3.8, 10, 13.2, 22. uz finansijske iskaze	

Odmjeravanje troškova umanjenja vrijednosti kredita i rezervisanja za vanbilansne izloženosti smatra se ključnim revizijskim pitanjem jer određivanje pretpostavki za očekivane kreditne gubitke zahtijeva značajan nivo profesionalnog rasuđivanja od strane rukovodstva Banke.

Potraživanja po kreditima i plasmanima dužnicima su, na dan 31. decembra 2021. godine, iznosila EUR 52.017 hiljada (EUR 28.090 hiljada na dan 31. decembra 2020. godine), dok je ukupan iznos ispravke vrijednosti ovih potraživanja iznosio EUR 1.851 hiljada na dan 31. decembra 2021. godine (EUR 611 hiljada na dan 31. decembra 2020. godine). Ova rezervisanja za gubitke predstavljaju najbolju procjenu rukovodstva u pogledu očekivanih gubitaka za kreditni portfolio na datum bilansa stanja.

Ključne oblasti rasuđivanja uključuju tumačenje zahtjeva za obračun obezvrjeđenja u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izveštavanja 9: Finansijski instrumenti, što se odražava na model očekivanih kreditnih gubitaka Banke, identifikaciju izloženosti kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika (za koje se očekivani kreditni gubitak računa tokom cijelog životnog vijeka finansijskog instrumenta), parametre i pretpostavke koje se koriste u modelu očekivanih kreditnih gubitka, kao što je finansijsko stanje druge ugovorne strane i očekivani budući novčani tokovi, kao što je obelodanjeno u Napomenama 3.8, 10, 13.2, 22, kao i procjene i pretpostavke očekivanih ishoda u scenarijima pri obračunu obezvrjeđenja za individualno procijenjene plasmane.

Mogući ishodi zasnivaju se na diskontovanim novčanim tokovima za individualno procijenjene plasmane i uključuju procjenjivanje i druge kompleksne oblasti, kao što su indikatori obezvrjeđenja, vjerovatnoće relevantnih scenarija za očekivane buduće novčane tokove i prognoze samih novčanih tokova, uključujući realizaciju sredstava obezbjeđenja.

Rukovodstvo Banke je objelodanilo dodatne informacije u napomenama uz finansijske iskaze, i to napomene 3.8, 10, 13.2, 22.

Na osnovu naše procjene rizika i poznavanja poslovanja bankarskog sektora, ispitali smo troškove obezvrjeđenja kredita i rezervisanja za vanbilansne izloženosti, i procijenili primijenjenu metodologiju, kao i korišćene pretpostavke, a u skladu sa opisom ključnog revizijskog pitanja.

Naše revizorske procedure su obuhvatile sljedeće elemente:

- Procjena ključnih kontrola nad pretpostavkama koje se koriste u modelima očekivanog kreditnog gubitka (ECL) za procjenu kreditnog rizika vezanog za izloženost i očekivane buduće novčane tokove dužnika;
- Prikupljanje i detaljno testiranje dokaza koji potkrepljuju pretpostavke korišćene u modelima očekivanog kreditnog gubitka koji su primijenjeni u alokaciji faza, pretpostavke koje se primjenjuju da bi se dobila dvanaestomjesečna i cjeloživotna vjerovatnoća neispunjavanja obaveza (PD) i metode primijenjene za dobijanje vjerovatnoće gubitaka po osnovu nemogućnosti naplate potraživanja (LGD);
- Prikupljanje i detaljno testiranje dokaza koji podržavaju odgovarajuće određivanje pretpostavki za troškove obezvrjeđenja kredita i rezervisanja za vanbilansne izloženosti, uključujući vrednovanje sredstava obezbjeđenja i pretpostavke budućih novčanih tokova na pojedinačno procijenjene izloženosti umanjene vrijednosti kredita;
- Procjena ključnih kretanja portfolija visokog rizika iz prethodnog perioda u odnosu na industrijske standarde i istorijske podatke;
- Procjena adekvatnosti određenih odluka rukovodstva Banke u poređenju sa određenim makro prognozama primijenjenim u modelima očekivanog kreditnog gubitka;
- Evaluacija primijenjenih metodologija korišćenjem našeg znanja i iskustva u industriji;
- Procjenu tačnosti i potpunosti objelodanjivanja u finansijskim iskazima.

Na bazi sprovedenih revizijskih procedura, nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na adekvatnost obezvrjeđenja plasmana, kao i rezervisanja za vanbilansne izloženosti, na dan 31. decembra 2021. godine.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Adriatic bank AD, Podgorica (Nastavak)

Izvještaj o reviziji finansijskih iskaza (Nastavak)

Ostale informacije sadržane u godišnjem Izvještaju menadžmenta Banke

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju godišnji Izvještaj menadžmenta (koji ne uključuje finansijske iskaze i Izvještaj revizora o njima) za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2021. godine. Naše mišljenje o finansijskim iskazima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjeravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih iskaza, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i finansijskih iskaza ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

U vezi sa godišnjim Izvještajem menadžmenta, sproveli smo postupke u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru da li je godišnji Izvještaj menadžmenta sastavljen u skladu sa važećim odredbama Zakona o računovodstvu.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih iskaza, po našem mišljenju:

- informacije objelodanjene u godišnjem Izvještaju menadžmenta za 2021. godinu, su po svim materijalno značajnim aspektima, usklađene sa finansijskim iskazima Banke za 2021. godinu;
- godišnji Izvještaj menadžmenta za 2021. godinu je sastavljen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahtijeva da tu činjenicu saopštimo u izvještaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izvještaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 52/2016) i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Banke.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Adriatic bank AD, Podgorica (Nastavak)

Izvještaj o reviziji finansijskih iskaza (Nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski iskazi, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz, ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ukoliko se može u razumnoj mjeri očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih iskaza.

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljammo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Vršimo procjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u našem izvještaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih iskaza, uključujući i objelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim iskazima prikazane osnovne poslovne promjene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Adriatic bank AD, Podgorica (Nastavak)

Izveštaj o reviziji finansijskih iskaza (Nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza (Nastavak)

Mi saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Takođe, mi dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i, gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih iskaza za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u našem izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Milovan Popović.

Podgorica, 31. mart 2022. godine

Milovan Popović
Ovlašćeni revizor

BILANS USPJEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2021. GODINE

U hiljadama EUR	Napomena	2021.	2020.
Prihodi od kamata i slični prihodi	3.1, 5.1	3.547	1.259
Prihodi od kamata na obezvrjeđene plasmane	3.1, 5.1	115	13
Rashodi kamata i slični rashodi	3.1, 5.2	(488)	(255)
NETO PRIHODI OD KAMATA		3.174	1.017
Prihodi od naknada i provizija	3.1, 6.1	5.183	820
Rashodi od naknada i provizija	3.1, 6.2	(1.240)	(379)
NETO PRIHODI/(RASHODI) OD NAKNADA		3.943	441
Neto dobiti od kursnih razlika		1.364	350
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine		-	(5)
Ostali prihodi		-	3
Troškovi zaposlenih	7	(2.036)	(1.240)
Opšti i administrativni troškovi	8	(1.099)	(783)
Troškovi amortizacije	9	(288)	(327)
Troškovi rezervisanja		(8)	(4)
Ostali rashodi		(5)	(1)
Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvrjeđenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	3.8, 10	(1.633)	(435)
OPERATIVNI DOBITAK (GUBITAK)		3.412	(984)
Porez na dobit	3.4, 11.1	5	-
NETO DOBITAK (GUBITAK)		3.417	(984)

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 25. mart 2022. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Adriatic bank A.D., Podgorica:

Đorđe Lukić Predsjednik Upravnog odbora	Enesa Bekteši Član Upravnog odbora	Miroslav Vuković Direktor sektora računovodstva i finansijskog kontrolinga

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine
(Iznosi u hiljadama EUR)

	Napomena	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Neto dobitak (gubitak)		<u>3.417</u>	<u>(984)</u>
Efekti promjene vrijednosti hartija od vrijednosti koje se vrednuju kroz ostali ukupan rezultat		194	-
Efekti po osnovu poreza koji se odnosi na ostali ukupan rezultat perioda		<u>(6)</u>	<u>-</u>
Ukupan ostali rezultat za tekuću godinu		<u>188</u>	<u>-</u>
UKUPAN OSTALI REZULTAT		<u>3.605</u>	<u>(984)</u>

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 25. mart 2022. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Adriatic bank A.D., Podgorica:

_____ Đorđe Lukić Predsjednik Upravnog odbora	1	_____ Enesa Bekteši Član Upravnog odbora	_____ Miroslav Vuković Direktor sektora računovodstva i finansijskog kontrolinga

ADRIATIC BANK A.D., PODGORICA

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2021. GODINE U hiljadama EUR	Napomena	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	3.6, 12	111.816	22.054
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti		127.052	59.505
Kredit i potraživanja od banaka	3.6, 13.1	14.278	6.256
Kredit i potraživanja od klijenata	3.7, 13.2	52.017	28.090
Hartije od vrijednosti	3.7, 13.3	60.729	25.149
Ostala finansijska sredstva		28	10
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		42.596	-
Hartije od vrijednosti	3.7, 13.3	42.596	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.9, 3.10, 14	1.037	1.067
Nematerijalna sredstva	3.9, 3.10, 15	101	121
Tekuća poreska sredstva	11	6	-
Ostala sredstva	16	357	279
UKUPNA SREDSTVA		282.965	83.026
OBAVEZE			
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti		267.551	72.560
Depoziti klijenata	17.1	265.579	71.701
Kredit klijenata koji nijesu banke	17.2	1.972	859
Rezerve	18	252	205
Odložene poreske obaveze	11.2	9	2
Ostale obaveze	19	2.177	888
UKUPNE OBAVEZE		269.989	73.655
KAPITAL			
Aksijski kapital	20	9.445	16.480
Neraspoređeni gubitak		(74)	(6.125)
Dobitak/(Gubitak) tekuće godine		3.417	(984)
Ostale rezerve		188	-
UKUPAN KAPITAL		12.976	9.371
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		282.965	83.026
VANBILANSNA EVIDENCIJA	22	95.449	43.129

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 25. mart 2022. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Adriatic bank A.D., Podgorica:

Đorđe Lukić Predsjednik Upravnog odbora	Enesa Bekteš Član Upravnog odbora	Miroslav Vuković Direktor sektora računovodstva i finansijskog kontrolinga

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2021. GODINE

U hiljadama EUR	Akcijski kapital	Akumulirani dobitak/gubitak	Ostale rezerve	UKUPNO
Stanje na dan 1. januar 2020. godine	11.980	(6.124)	-	5.856
Emisija akcija	4.500			4.500
Ostalo		(1)		(1)
Gubitak tekuće godine	-	(984)		(984)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	16.480	(7.109)	-	9.371
Emisija akcija	-	-	-	-
Efekti promjena fer vrijednosti hartija od vrijednosti koje se mjere kroz ostali ukupan rezultat	-	-	188	188
Smanjenje kapitala radi pokrića akumuliranog gubitka	(7.035)	7.035	-	-
Dobitak tekuće godine	-	3.417	-	3.417
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	9.445	3.343	188	12.976

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 25. mart 2022. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Adriatic bank A.D., Podgorica:

Đorđe Lukić		Enesa Bekteši	Miroslav Vuković
Predsjednik Upravnog odbora		Član Upravnog odbora	Direktor sektora računovodstva i finansijskog kontrolinga

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2021. GODINE

U hiljadama EUR	2021.	2020.
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi po osnovu kamata i slični prihodi	3.416	1.091
Odlivi po osnovu kamata i slični rashodi	(347)	(220)
Prilivi po osnovu naknada i provizija	5.135	783
Odlivi po osnovu naknada i provizija	(1.240)	(379)
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenim i dobavljačima	(2.369)	(2.108)
Odlivi po osnovu povećanja kredita i ostale aktive	(25.295)	(18.335)
Prilivi po osnovu depozita i ostalih obaveza	194.220	52.782
Neto prilivi/(odlivi) gotovine iz poslovnih aktivnosti	173.520	33.614
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Kupovina nekretnina i opreme	(158)	(312)
Kupovina nematerijalnih ulaganja	(80)	(21)
Državni zapisi i obveznice	(77.893)	(23.060)
Prilivi od prodaje materijalne i dugotrajne imovine	-	1
Neto prilivi/(odlivi) gotovine iz aktivnosti investiranja	(78.131)	(23.392)
Tokovi gotovine iz finansiranja		
Emisija običnih akcija	-	4.500
Prilivi (odlivi) od pozajmica	1.113	380
Odlivi za obaveze po lizingu - glavnicu	(59)	(73)
Neto prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.054	4.807
Efekti kursnih razlika	1.364	350
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	97.807	15.379
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	28.328	12.949
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda (napomena 12 i 13.1)	126.135	28.328

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 25. mart 2022. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Adriatic bank A.D., Podgorica:

_____ Đorđe Lukić Predsjednik Upravnog odbora	_____ Enesa Bektešić Član Upravnog odbora	_____ Miroslav Vuković Direktor sektora računovodstva i finansijskog kontrolinga

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Adriatic bank A.D., Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”) osnovana je 2016. godine izdavanjem odobrenja za rad od strane Centralne Banke Crne Gore. Na osnovu člana 44, stav 2, tačka 7 Zakona o Centralnoj banci (Sl. list CG br. 40/10, 46/10, 6/13 i 70/17) i člana 23, stav 2 Zakona o bankama (Sl. list CG br. 17/08, 44/10 i 40/11) Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 26. februara 2016. godine donio je rješenje kojim izdaje dozvolu za rad Banci.

Banka je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata pod brojem 4-0009471 dana 13. aprila 2016. godine kao Azmont Banka A.D., Podgorica. Pod registracionim brojem 4-0009471/003 dana 9. septembra 2016. godine Banka je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata kao Nova Banka A.D., Podgorica. Pod registracionim brojem 4-0009471/012 dana 5. marta 2020. godine Banka je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata kao Adriatic bank A.D., Podgorica.

Banka je osnovana od strane kompanije Azmont Investments d.o.o., Herceg Novi, koja posluje u Crnoj Gori od 2012. godine, sa ciljem izgradnje luksuznog turističkog kompleksa „Portonovi” u Kumboru, opština Herceg Novi. Dana 15. januara 2020. godine izvršena je kupoprodaja 299.511.761 običnih akcija Banke čime je izvršen prenos svih akcija u vlasništvu Azmont Investment DOO sa sjedištem Kumbor, Herceg Novi, na kupca Adriatic Capital LLC sa sjedištem Wilmington, Delaware, Sjedinjene Američke Države.

Aktivnost Banke uključuje kreditne, depozitne i garancijske poslove, kao i poslove platnog prometa sa inostranstvom, depo poslove, usluge čuvanja u sefovima, izdavanje, obradu i evidentiranje platnih instrumenata. Banka je 12.03.2021.godine dobila dozvolu za obavljanje usluga investicionog bankarstva od Komisije za tržište kapitala.

Sjedište Banke je u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona br. 98/8 .

Na dan 31. decembra 2021. godine Banku čini Centrala sa sjedištem u Podgorici i jednom filijalom na adresi Cetinjska 9/1, Podgorica.

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka ima 45 zaposlenih radnika (31. decembar 2020. godine: 35 zaposlenih).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja**

Banka ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Sl. list CG”, br. 52/2016) koji podrazumijeva primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i odlukama Centralne banke Crne Gore koje regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i Zakonom o bankama („Sl. list CG”, br.17/08, 44/10, 40/11, 73/17) i odlukama Centralne banke Crne Gore koje regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni su u skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka ("Sl. list CG", br. 15/2012, 18/2013 i 24/2018).

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izvještaja Banka je primijenila politike koje su u skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, ali koji se u formatu prezentacije finansijskih izvještaja, razlikuju od zahtjeva Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) primjenljivih na dan 31. decembra 2021. godine.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MRS i MSFI zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji zvanični prevodi su objavljeni za dio MRS koji su u primjeni od 1. januara 2009. godine, odnosno dio MSFI u primjeni od 1. januara 2013. godine, a koji obuhvata samo osnovni tekst standarda i interpretacije i ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrativne primjere, uputstva za primjenu, komentare, mišljenja i ostali materijal objašnjenja. Dodatno, navedeni prevod ne sadrži prevod Osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja. Takođe, izmjene i poboljšanja MRS-a nakon 1. januara 2009. godine, odnosno MSFI-a nakon 1. januara 2013. godine nisu prevedeni niti objavljeni.

Imajući u vidu efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na prezentaciju pojedinačnih finansijskih iskaza Društva, priloženi finansijski iskazi se u tom dijelu razlikuju i odstupaju od MSFI i MRS i ne mogu se tretirati kao finansijski iskazi sastavljeni u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i funkcionalna i izvještajna valuta Banke je euro (EUR). Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u hiljadama EUR.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)**2.2. Korišćenje procjenjivanja**

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Najznačajnije procjene i pretpostavke se odnose na sledeće:

- Obezvređenje po kreditima i potraživanjima
- Obezvređenje za kredite i potraživanja od banaka
- Obezvređenje za hartije od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti
- Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi
- Korisni vijek trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme
- Rezervisanje za otpremnine i neiskorišćene dane godišnjeg odmora
- Rezervisanje za sudske sporove
- Prihodi od naknada za escrow depozite

Ostvareni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

2.3. Kontinuitet poslovanja

Finansijski izvještaji sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine i za godinu koja se završila 31. decembra 2020. godine, pripremljeni su u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Bilans uspjeha Banke za godinu koja se završila 31. decembra 2021. prikazuje dobitak u iznosu od EUR 3.417 miliona, dok ukupan akumulirani dobitak na taj dan iznosi EUR 3.343 miliona što je u skladu sa biznis planom Banke.

Koeficijent adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2021. godine iznosi 16,27% dok je propisani minimum 10% (napomene 4.7. i 21).

Dana 15. januara 2020. godine, izvršena je promjena vlasnika banke čime je prenjeto učešće u vlasništvu od 100% sa prodavca Azmont Investment DOO sa sjedištem Kumbor, Herceg Novi, na kupca Adriatic Capital LLC sa sjedištem Wilmington, Delaware, Sjedinjene Američke Države. U skladu za usvojenim budžetom za naredne tri godine, planira povećanje profitabilnosti i pozitivan rezultat od 2021. godine. Takođe, izvršena je dokapitalizacija banke od strane novog vlasnika već aprilu i decembru 2020. godine u ukupnom iznosu od EUR 4.500 hiljada. U decembru 2021. godine izvršeno je smanjenje kapitala u iznosu od EUR 7.035 hiljada zbog pokrića gubitka iz ranijih godina.

2.4. Usaglašenost potraživanja i obaveza

U skladu sa važećom zakonskom regulativom, Banka je izvršila usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa povjeriocima i dužnicima Banke na dan 31.12.2021. godine.

2.5. Uporedni podaci

Uporedni podaci u ovim finansijskim izvještajima predstavljaju podatke iz finansijskih iskaza Banke za 2020. godinu.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata i naknada*****Prihodi i rashodi po osnovu kamata***

Prihodi i rashodi kamata se iskazuju u bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa predstavlja stopu koja tačno diskontuje buduće prilive i odlive tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta na:

- Bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili
- Amortizovanu vrijednost finansijske obaveze.

Pri obračunu efektivne kamatne stope za finansijske instrumente, izuzev za kupljena ili odobrena kreditno-obezvrijeđena sredstva, Banka pri procjeni budućih novčanih tokova uzima u obzir sve ugovorene uslove, ali ne i očekivane kreditne gubitke (ECL). Za kupljena ili odobrena kreditno-obezvrijeđena finansijska sredstva, kreditno-korigovana efektivna kamatna stopa se obračunava uz uzimanje u obzir očekivanih novčanih tokova, uključujući ECL.

Pri obračunu efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir transakcioni troškovi i sve naplaćene ili plaćene naknade, koje su dio efektivne kamatne stope. Transakcioni troškovi su inkrementalni troškovi koji se mogu direktno pripisati emitovanju ili otuđenju nekog finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Amortizovana vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstavlja iznos po kome su finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza vrednovani u trenutku inicijalnog priznavanja umanjena za otplate glavnice i uvećana ili umanjena za kumulativnu amortizaciju, obračunatu korišćenjem efektivne kamatne stope, razlike između inicijalnog iznosa i iznosa na dospjeću, i za finansijska sredstva, korigovana za očekivani kreditni gubitak.

Bruto knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva je amortizovana vrijednost finansijskog sredstva prije umanjavanja za očekivani kreditni gubitak.

Efektivna kamatna stopa za finansijska sredstva i obaveze se obračunava pri inicijalnom priznavanju finansijskog sredstva ili obaveze. Pri kalkulaciji prihoda i rashoda kamata, efektivna kamatna stopa se primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost sredstava (ukoliko sredstvo nije kreditno-obezvrijeđeno) ili amortizovanu vrijednost obaveza. Za finansijske instrumente sa promenljivom kamatnom stopom, efektivna kamatna stopa se mijenja usled periodičnih procjena tokova gotovine, kako bi refletovala tržišno kretanje kamatnih stopa.

Za finansijska sredstva koja su postala kreditno-obezvrijeđena nakon inicijalnog priznavanja, prihod od kamata se obračunava primjenom metode efektivne kamatne stope na amortizovanu vrijednost finansijskog sredstva. Ukoliko finansijsko sredstvo nije više kreditno-obezvrijeđeno, obračun prihoda od kamata se ponovo vrši na bruto bazi tj. kamata se obračunava primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva.

Za finansijska sredstva koja su kreditno-obezvrijeđena u trenutku inicijalnog priznavanja, prihod od kamate se obračunava primjenom kreditno-prilagođene kamatne stope na amortizovanu vrijednost finansijskog sredstva. Obračun prihoda od kamata se ne vraća na bruto osnovicu ni kada se kreditni rizik poboljša.

Prihodi i rashodi po osnovu naknada

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali po osnovu pružanja, odnosno korišćenja bankarskih usluga priznaju se u bilansu uspjeha u momentu nastanka, tj. u momentu kada je usluga pružena, odnosno primljena.

Prihodi i rashodi od naknada koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu ili obaveze se razgraničavaju i priznaju kao dio efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija obuhvataju takođe naknade po osnovu izdavanja garancija i akreditiva od strane Banke, domaćih i međunarodnih plaćanja i transakcija u stranim valutama, posredničkih i drugih usluga Banke.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.2. Preračunavanje deviznih iznosa**

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan. Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

3.3. Lizing

Na dan zaključenja ugovora Banka procjenjuje da li ugovor predstavlja ugovor o lizingu, odnosno da li sadrži elemente lizinga. Ugovor predstavlja ugovor o lizingu, odnosno sadrži elemente lizinga ukoiko se njime ustupa pravo kontrole nad korišćenjem određene imovine tokom datog perioda uz naknadu.

Na dan početka lizinga Banka priznaje imovinu sa pravom korišćenja i obaveze po osnovu lizinga. Izuzeci od priznavanja lizinga se odnose na ugovore o zakupu kraće od 12 mjeseci i ugovore o zakupu sredstava male vrijednosti. Početno priznavanje imovine sa pravom korišćenja se vrši po nabavnoj vrijedosti koja uključuje:

- Iznos početno odmjerene obaveze po osnovu lizinga (MSFI 16, paragraf 26),
- Sva plaćanja po osnovu lizinga na dan ili prije prvog dana trajanja lizinga, umanjeno za sve primljene podsticaje u vezi sa lizingom,
- Sve početne direktne troškove koje je uzrokovala Banka, kao korisnik lizinga, i
- Procjenu troškova koje će Banka imati prilikom demontaže i uklanjanja imovine koja je predmet lizinga, obnavljanja lokacije na kojoj se imovina nalazi ili vraćanja imovine u stanje određeno uslovima ugovora o lizingu.

Imovina sa pravom korišćenja se amortizuje u toku vijeka trajanja ugovora o zakupu.

Na dan početka lizinga Banka priznaje obavezu po osnovu lizinga po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi sa lizingom koja nijesu izvršena na taj dan. Ova plaćanja se diskontuju kamatnom stopom sadržanom u lizingu ako ta stopa može lako da se utvrdi. Ako se ova kamatna stopa ne može lako utvrditi primjenjuje se inkrementalna kamatna stopa pozajmljivanja za Banku.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.4. Porezi i doprinosi****Porez na dobit***Tekući porez na dobit*

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 80/2004, 40/2008, 86/2009, 14/2012, 61/2013 i br. 55/2016).

Iznos oporezive dobiti se utvrđuje usklađivanjem rezultata objelodanjenog u bilansu uspjeha za iznose prihoda i rashoda, na način definisan poreskim propisima. Rashod poreza na dobit se obračunava primjenom proporcionalne stope od 9% na iznos oporezive dobiti.

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjene porezne osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odloženi porezi koji se odnose na ponovno odmjeravanje fer vrijednosti ulaganja raspoloživih za prodaju obračunavaju se direktno na teret ili u korist kapitala i istovremeno evidentiraju u bilansu uspjeha sa razgraničenim dobitima ili gubicima.

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.5. Zarada po akciji

Banka izračunava i objavljuje zaradu po akciji u skladu sa MRS 33. Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem dobiti koja pripada akcionarima Banke sa ponderisanim prosječnim brojem redovnih akcija za period. Banka nema druge potencijalno umanjujuće obične akcije kao što su konvertibilni dug i opcije na akcije.

3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju novčana sredstva u blagajni (EUR i devizna), novčana sredstva u trezoru (EUR i devizna), sredstva kod Centralne banke Crne Gore, uključujući i obaveznu rezervu i sredstva na računima kod drugih banaka u zemlji i inostranstvu, kao i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospeljećem do tri mjeseca.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti u bilansu stanja.

3.6.1. Obavezna rezerva

Obračun, izdvajanje i korišćenje sredstava obavezne rezerve kod CBCG je propisano Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 40/10, 46/10, 06/13, 70/17, 88/17 i 43/20) na osnovu koje se obavezna rezerva obračunava primjenom stope 5,5% na dio osnovice koju čine depoziti po viđenju i depoziti ugovoreni sa ročnošću do jedne godine, odnosno do 365 dana, 4,5% - na dio osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana. Na depozite koji su ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana, koji imaju klauzulu o mogućnosti razroćenja u roku kraćem od jedne godine, odnosno kraćem od 365 dana, primjenjuje se stopa 5,5%.

Obračunatu obaveznu rezervu banke izdvajaju na račun obavezne rezerve u zemlji i/ili na račune Centralne banke u inostranstvu i ne mogu je izdvajati i držati u drugom obliku. Banke mogu za održavanje dnevne likvidnosti da koriste do 50% izdvojenih sredstava obavezne rezerve.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Finansijska sredstva****3.7.1. Klasifikacija**

MSFI 9 tretira tri glavne oblasti računovodstva finansijskih instrumenata: klasifikacija i mjerenje, obezvrjeđenje i računovodstvo zaštite (hedging)

Klasifikacija finansijskog sredstva prilikom početnog priznavanja se vrši u skladu sa usvojenim poslovnim modelom i rezultatom testa karakteristika ugovorenih novčanih tokova.

Klasifikacione kategorije u skladu sa MSFI 9 su sljedeće:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanom trošku,
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVOCI) i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVTPL).

Banka klasifikuje finansijska sredstva kao naknadno mjerena po amortizacionom trošku, fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat i fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i to na osnovu:

- a) poslovnog modela Banke za upravljanje finansijskom imovinom,
- b) i karakteristika ugovorenih novčanih tokova.

Poslovni modeli za upravljanje finansijskom imovinom

Poslovni model se određuje od strane ključnog rukovodstva Banke, na nivou koji odražava kako se upravlja grupama finansijske imovine zajedno a ne za pojedinačni finansijski instrument. Poslovni model se odnosi na način na koji Banka upravlja finansijskom imovinom radi generisanja tokova gotovine i isti određuje da li će tokovi gotovine rezultirati iz naplate ugovorenih tokova gotovine, prodaje finansijskih sredstava ili oboje. Ako se tokovi gotovine realizuju na način koji se razlikuje od očekivanja Banke na datum na koji je Banka procijenila poslovni model, to se ne smatra greškom iz prethodnog perioda niti mijenja klasifikaciju preostale finansijske imovine koja se drži u tom poslovnom modelu. Kada Banka procjenjuje model poslovanja za tek kupljenu finansijsku imovinu, mora da uzme u obzir informacije o načinu na koji su tokovi gotovine realizovani u prošlosti, zajedno sa svim ostalim relevantnim informacijama.

1. Poslovni model: držanje sredstava radi naplate ugovornih novčanih tokova

Finansijskim sredstvima koja se drže u okviru ovog modela se upravlja u cilju realizovanja tokova gotovine naplatom ugovorenih plaćanja tokom trajanja instrumenta. Pri utvrđivanju da li će tokovi gotovine biti realizovani naplatom ugovorenih novčanih tokova od finansijskih sredstava neophodno je uzeti u obzir: učestalost, vrijednost i vrijeme prodaje u prethodnim periodima, razloge za te prodaje i očekivanja vezana za buduće prodaje. Iako cilj poslovnog modela Banke može da bude držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih tokova gotovine, Banka ne mora da drži te instrumente do dospelja. Dakle, i okviru ovog poslovnog modela može da dođe do prodaje finansijskih sredstava ili se očekuje da će do prodaje doći u budućnosti. Prodaja sredstava usled povećanja kreditnog rizika nije u suprotnosti sa ovim modelom, a aktivnosti upravljanja kreditnim rizikom koje imaju za cilj minimiziranje potencijalnih kreditnih gubitaka usled pogoršanja kredita su sastavni dio ovog modela poslovanja.

2. Poslovni model: naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaja finansijskih sredstava

Banka može držati finansijska sredstva u modelu poslovanja čiji se cilj ostvaruje i naplatom ugovorenih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava. U poređenju sa prethodnim modelom ovaj model poslovanja obuhvata veću učestalost i vrijednost prodaje.

3. Ostali modeli poslovanja

Finansijska sredstva se mjere po fer kroz bilans uspjeha ako se ne drže u okviru prethodna dva modela. U modelu poslovanja koji rezultira odmjeravanjem po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha se upravlja finansijskim sredstvima sa ciljem realizovanja tokova gotovine prodajom sredstava. Odluke se donose na bazi fer vrijednosti i sredstvima se upravlja radi realizovanja tih fer vrijednosti, tako da će cilj u ovom slučaju imati za rezultat aktivnu kupovinu i prodaju, dok će naplata ugovorenih novčanih tokova biti sponedna.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Finansijska sredstva (nastavak)****3.7.1. Klasifikacija (nastavak)**Karakteristike ugovorenih novčanih tokova

Banka klasifikuje finansijsko sredstvo na bazi karakteristika njegovih ugovorenih tokova gotovine ako finansijsko sredstvo koje se drži u modelu poslovanja koje ima za cilj držanje sredstava radi naplate ugovorenih tokova gotovine ili u okviru modela poslovanja čiji se cilj ostvaruje i naplatom ugovorenih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava. Zato banka treba da utvrdi da li su ugovoreni tokovi gotovine finansijskog sredstva isključivo isplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice. U ugovoru o kreditu najznačajniji elementi kamate su vremenska vrijednost novca i kreditni rizik, iako kamata može da obuhvata i naknadu za druge rizike pozajmljivanja (rizik likvidnosti), administrativne troškove, profitnu maržu isl. Glavnica je fer vrijednost finansijskog sredstva pri početnom priznavanju.

Vremenska vrijednost novca je element kamate koji obezbjeđuje naknadu samo za protok vremena, tako da element vremenske vrijednosti novca ne obezbjeđuje naknadu za druge rizike povezane sa držanjem finansijskog sredstva. U cilju procjenjivanja da li se obezbjeđuje naknada samo za protok vremena, primjenjuje se prosuđivanje i razmatraju se relevantni faktori kao što su valuta u kojoj je finansijsko sredstvo iskazano i period u kojem je određena kamatna stopa.

Finansijska imovina koja se mjeri po amortizovanom trošku

Finansijsku imovinu treba mjeriti po amortizovanom trošku ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje poslovne imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova i
- b) ugovornim uslovima se predviđa isključivo plaćanje glavnice i kamate.

Ovaj poslovni model može uključivati određeni nivo prodaje finansijskih sredstava, ali su one jako rijetke.

Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat

Finansijsku imovinu treba mjeriti po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovorenih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine i
- b) ugovornim uslovima se predviđa isključivo plaćanje glavnice i kamate.

Za ovaj poslovni model čiji je cilj i naplata ugovornih novčanih tokova i prodaja finansijskih sredstava, tipično je da uključuje češće prodaje kao i prodaje veće vrijednosti u odnosu na prethodni model.

Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijsku imovinu treba mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ako se ista ne mjeri po amortizovanom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat.

Ovaj poslovni model uključuje:

- a) upravljanje sredstvima sa ciljem ostvarenja novčanog toka od prodaje;
- b) upravljanje portfoliom, čije performanse se ocjenjuju na bazi procjene fer vrijednosti;
- c) portfolio koji ispunjava uslov da se drži radi prodaje.

Banka radi reklasifikaciju finansijske imovine kada mijenja poslovni model dok se reklasifikacija finansijskih obaveza ne vrši.

Portfolio kredita i potraživanja, kao i dio portfolija obveznica kupljenih prije 1. novembra 2021. godine Banka drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova – „hold to collect“. Dio portfolija obveznica koje su kupljene nakon 1. novembra 2021. godine Banka drži i radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i radi prodaje, pa je ova imovina klasifikovana po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat (FVOCI). Preklasifikacija finansijskih sredstava po MSFI 9 zahtijeva se samo kada entitet mijenja svoj poslovni model za upravljanje finansijskim sredstvima i nije dozvoljena za finansijske obaveze; prema tome, očekuje se da će reklasifikacija biti vrlo rijetka. Na području klasifikacije i mjerenja, Banka nije utvrdila značajan rizik da bi dio svog kreditnog portfolija morala da mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, s obzirom na ugovorne karakteristike novčanog toka finansijskih instrumenata u portfoliju Banke (SPPI test).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Finansijska sredstva (nastavak)****3.7.2. Priznavanje i odmjeravanje**

Banka priznaje finansijsko sredstvo u svojim finansijskim izvještajima onda kada postane jedna od ugovornih strana u samom instrumentu.

Pri početnom priznavanju Banka odmjerava finansijsko sredstvo po fer vrijednosti korigovanoj za nastale zavisne troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva se naknadno vrjednuju po amortizovanoj vrijednosti ili po fer vrijednosti. U slučaju odmjeravanja po fer vrijednosti, dobiti i gubici se u cjelosti priznaju u bilansu uspjeha (fer vrijednost kroz bilans uspjeha) ili se priznaju u ostalom sveobuhvatnom rezultatu (fer vrijednost kroz ostali ukupni rezultat).

Cijena transakcije - tj. fer vrijednost nadoknade date ili primljene za finansijski instrument - obično predstavlja najbolji dokaz o fer vrijednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja. Međutim, mogu postojati slučajevi u kojima Banka može utvrditi da je fer vrijednost pri inicijalnom priznavanju drugačija od cijene transakcije. U tom slučaju, Banka u momentu inicijalnog priznavanja priznaje dobitak ili gubitak kao razliku između fer vrijednosti prilikom početnog priznavanja i cijene transakcije.

Naknadno mjerenje

Sredstva klasifikovana u aktivu koja se mjeri po amortizovanoj vrijednosti

Amortizovana vrijednost predstavlja iznos po kome se finansijsko sredstvo odmjerava prilikom početnog priznavanja uz uvećanje ili umanjenje kumulirane amortizacije primjenom metoda efektivne kamatne stope za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospjeću, umanjen za sve isplate i korekcije po osnovu obračunatih očekivanih kreditnih gubitaka. Gubici koji proizilaze iz obezvrjeđenja priznati su u bilansu uspjeha.

Inicijalna efektivna kamatna stopa za potrebe MSFI 9, predstavlja stopu koja tačno diskontuje procijenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili na amortizovanu vrijednost finansijske obaveze.

Sredstva klasifikovana u aktivu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali rezultat

Za imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali rezultat, prihod od kamate, očekivani kreditni gubici i dobiti odnosno dobiti i gubici po osnovu kursnih razlika se priznaju kroz račun dobitka/gubitka. Ostali dobiti odnosno gubici koji se odnose na ponovno mjerenje instrumenta na fer vrijednost, priznaju se u ostali sveobuhvatni rezultat. U trenutku prestanka priznavanja kumulativni dobitak/gubitak priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje sa kapitala na račun dobitka odnosno gubitka.

Instrumente kapitala koji se ne drže radi trgovanja, Banka može inicijalno neopozivo klasifikovati u imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali rezultat. Za ove finansijske instrumente dividenda se priznaje kroz bilans uspjeha, dok se svi ostali dobiti/gubici priznaju kroz ostali rezultat. U trenutku prestanka priznavanja, iznosi priznati na ostalom rezultatu po osnovu instrumenta se ne reklasifikuju na bilans uspjeha.

Sredstva klasifikovana u aktivu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Ako se finansijski instrument mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha nakon početnog priznavanja, razlika između knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti, ako postoji, odmah se priznaje kroz račun dobitka ili gubitka.

3.7.3. Prestanak priznavanja

Priznavanje finansijskog sredstva prestaje po isteku prava na novčani priliv od finansijskog sredstva, odnosno kada Banka prenese sve rizike i koristi od vlasništva nad sredstvima.

Priznavanje finansijske obaveze prestaje kada je obaveza ispunjena tj. kada je dug isplaćen, storniran ili istekao. Priznavanje knjigovodstvene vrijednosti finansijske obaveze isknižene na osnovu konverzije duga u kapital prestaje emitovanjem akcijskog kapitala u vrijednosti ekvivalentnoj tržišnoj vrijednosti akcija Banke na crnogorskoj berzi.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.8. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja*****Obračun obezvrjeđenja finansijskih sredstava i rezervisanja za vanbilansne stavke***

U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 22/12, 55/12, 57/13, 44/17, 82/17, 86/18 i 42/19), Banka je dužna da za bilansne i vanbilansne stavke po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku, najmanje jednom kvartalno, vrši procjenu obezvrjeđenja (za stavke bilansne aktive), odnosno procjenu vjerovatnog gubitka (za vanbilansne stavke). Stavke aktive po osnovu kojih je Banka izložena kreditnom riziku čine krediti, pozajmice, kamate, naknade, depoziti kod banaka i avansi i druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena riziku neispunjenja obaveze dužnika, kao i vanbilansne izloženosti: izdate garancije, date kreditne obligacije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

Za svrhe procjene obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive, odnosno procjenu vjerovatnog gubitka za vanbilansne stavke, Banka je usvojila Metodologiju za obračun ispravke vrijednosti u skladu sa MSFI 9. Metodologija je usklađena sa Smjernicama Centralne banke u vezi sa korišćenjem očekivanog modela kreditnih gubitaka. Budući da Banka nema odgovarajuću vremensku seriju svojih podataka (najmanje pet godina) u skladu sa Smjernicama CBCG može koristiti spoljne podatke ili kombinaciju svojih i spoljnih podataka. Polazna osnova u Metodologiji su istorijske migracione matrice na nivou cijelog bankarskog sektora Crne Gore (generisane iz Regulatornog kreditnog registra CBCG). Matrice se odnose na cijeli portfolio, a PD-evi (probability of default) se obračunavaju posmatrajući godišnje migracije klijenata iz rejting kategorija A, B1, B2 u kategoriju default-a (po broju) za period od 31. januara 2016. godine do 31. decembra 2020. godine.

Kod početnog priznavanja finansijskih instrumenata priznaje se obezvrjeđenje u iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomjesečnim kreditim gubicima (finansijska sredstva u nivou 1).

Ukupni očekivani gubitak će se priznati za sve instrumente čiji se kreditni rizik povećao nakon početnog priznavanja. Dakle, obezvrjeđenje se priznaje u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom živornog vijeka, ukoliko je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvrjeđenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3).

Na osnovu procjene kreditnog rizika, svi instrumenti se klasifikuju u:

Nivo 1: Nema značajnih promjena kreditnog rizika od datuma inicijalnog priznavanja sredstva (obračunavaju se očekivani kreditni gubici u narednih 12 mjeseci),

Nivo 2: Značajna promjena kreditnog rizika od momenta odobravanja kredita (obračunavaju se očekivani kreditni gubici u periodu vijeka trajanja),

Nivo 3: Obezvrjeđena sredstva (problematici klijenti, obračunavaju se očekivani kreditni gubici u periodu vijeka trajanja).

Za potrebe analize, Banka je identifikovala niz kriterijuma koje koristi za potrebe procjene i koje koristi radi poređenja sa stanjem u momentu inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta u skladu sa MSFI 9 i ovom Metodologijom. Identifikacija jednog ili više od navedenih indikatora može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika:

- Klasifikovanje klijenta u sledeću, goru klasifikacionu grupu ili podgrupu
- Materijalno značajno kašnjenje duže od 30 i do 90,
- Restrukturiranje usled finansijskih poteškoća,
- Blokada računa od strane Banke ili drugih povjerilaca duže od 30 dana.
- Intervencija po izdatoj garanciji ili drugim vanbilansnim izloženostima,
- Nedostavljanje ugovorenih instrumenata obezbeđenja u rokovima u skladu sa ugovorima.

Značajno povećanje kreditnog rizika za segment izloženosti prema državama i finansijskim institucijama je utvrđen kao pad od 3 rejting kategorije, posmatrano u odnosu na rejting skale renomiranih eksternih rejting agencija (Moody's, Fitch, S&P).

Banka je identifikovala i listu indikatora sa ciljem identifikovanja nekvalitetne aktive:

- Klasifikacija klijenta u C, D i E klasifikacionu grupu,
- Materijalno značajno kašnjenje duže od 90 dana,
- Blokada računa od strane Banke ili drugih povjerilaca duže od 90 dana u kontinuitetu ukoliko je dužnik u kašnjenju 30 i više dana,
- Jednostrani raskid ugovora od strane Banke,
- Brisanje dužnika iz CRPS,
- Oznaka u stečaju ili likvidaciji iz CRPS,
- Smrt klijenta.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.8. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (nastavak)*****Obračun obezvrjeđenja finansijskih sredstava i rezervisanja za vanbilansne stavke (nastavak)***

Procjena obračuna ispravke vrijednosti u skladu sa Metodologijom za izloženosti koje se nalaze u nivou 3 se vrši za:

- sve izloženosti sa identifikovanim statusom neizmirenja obaveza, tj. statusom default-a;
- sve finansijske instrumente koji ispunjavaju definiciju POCI u skladu sa MSFI 9;
- sve izloženosti za koje je Banka definisala individualan pristup uzimajući u obzir specifičnost konkretnog finansijskog sredstva.

Banka vrši procjenu obezvrjeđenja stavki bilanse aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki na pojedinačnoj osnovi za:

- finansijske instrumente u nivou 3, koji prelaze prag materijalnosti od EUR 50.000;
- finansijske instrumente koji prelaze prag materijalnosti od EUR 50.000 za fizička i pravna lica, ukoliko Banka ima informacije o očekivanim tokovima gotovine na osnovu kojih će adekvatnije procijeniti očekivane kreditne gubitke.

Procjena obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki na pojedinačnoj osnovi vrši se na bazi više mogućih scenarija naplate prilikom procjene očekivanih budućih tokova gotovine na osnovu kojih se definišu očekivani kreditni gubici.

Pri obračunavanju iznosa obezvrjeđenja stavki bilansne aktive, odnosno vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki, na pojedinačnoj osnovi Banka uzima u obzir novčane tokove iz primarnih izvora, kao i novčane tokove po osnovu realizacije kolaterala kroz nekoliko scenarija koja su primjenjiva za konkretno potraživanje. Tom prilikom, scenariji koji se uzimaju u obzir su realizacija kolaterala, restrukturiranje i reprogramiranje, stečaj, prodaja potraživanja, namirenje i sve ostalo što smatra relevantnim.

Za sve ostale izloženosti u nivou 3 primenjuje se grupni pristup u zavisnosti od broja dana u docnji.

Za dužnike koji se nalaze u docnji do 3 godine, obračun očekivanih kreditnih gubitaka vrši se poređenjem agregirane bruto knjigovodstvene vrijednosti svih instrumenata u okviru određene grupe sa ponderisanim prosjekom realizovane vrijednosti dobijene iz narednih scenarija:

- sa vjerovatnoćom od 85% scenario naplate iz svih raspoloživih kolaterala diskontovanjem prosječnom ponderisanom inicijalnom efektivnom kamatnom stopom, kao i uzimanjem u obzir naplate mimo sredstava obezbeđenja na preostali iznos (1-LGD unsecured),
- sa vjerovatnoćom od 10% scenario namirenja u iznosu od 5% bruto knjigovodstvene vrijednosti,
- sa vjerovatnoćom od 5% scenario prodaje potraživanja po 2% bruto knjigovodstvene vrijednosti.

Za dužnike koji se nalaze u docnji preko 3 godine, obračun očekivanih kreditnih gubitaka vrši se poređenjem agregirane bruto knjigovodstvene vrijednosti svih instrumenata u okviru određene grupe sa ponderisanim prosjekom realizovane vrijednosti dobijene iz narednih scenarija:

- sa vjerovatnoćom od 85% scenario naplate iz svih raspoloživih kolaterala,
- sa vjerovatnoćom od 10% scenario namirenja u iznosu od 5% bruto knjigovodstvene vrijednosti,
- sa vjerovatnoćom od 5% scenario prodaje potraživanja po 2% bruto knjigovodstvene vrijednosti.

Banka na kvartalnom nivou obračunava obezvrjeđenje u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrijednosti u skladu sa MSFI 9 u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog vijeka, ako je finansijski instrument u nivou 2 ili 3, odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomjesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente u nivou 1.

Banka obračunati iznos obezvrjeđenja stavki bilansne aktive knjigovodstveno evidentira na teret rashoda, a u korist obezvrjeđenja tih stavki aktive. Obračunati iznos vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki Banka knjigovodstveno evidentira na teret rashoda, a u korist rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 22/12, 55/12, 57/13, 44/17, 82/17, 86/18 i i 42/19) Banka je dužna da na mjesečnom nivou vrši klasifikaciju stavki bilansne aktive i vanbilansnih stavki po kojima je izložena kreditnom riziku i da obračunava rezervacije za procijenjene gubitke. Odlukom su definisani kriterijumi za klasifikaciju stavki aktive i vanbilansa, kao i način utvrđivanja rezervacija za potencijalne gubitke.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (nastavak)

Obračun rezervacija za potencijalne gubitke

U skladu sa navedenom Odlukom, krediti i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće klasifikacione grupe :

- grupa A (dobra aktiva) – u koju se klasifikuju izloženosti prema centralnim vladama, centralnim bankama, subjektima javnog sektora, multilateralnim razvojnim bankama i međunarodnim organizacijama, kojima se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala dodjeljuje ponder kreditnog rizika 0%, izloženost prema institucijama sa izvornim ili preostalim rokom dospjeća do tri mjeseca, izloženost u vidu državnih obveznica, kao i kredit čija bazna klasifikacija ima ocjenu 1, 2 ili 3 i procjenjuje se da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćen (na dan dospjeća ili sa zakašnjenjem do 30 dana);
- grupa B (aktiva sa posebnom napomenom) sa podgrupama B1 i B2, u koje se klasifikuje kredit za koji postoji mala vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, ali koji mora biti predmet posebne pažnje, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do poteškoća u pogledu njegove naplate;
- grupa C (substandardna aktiva) – sa podgrupama C1 i C2 u koje se klasifikuje kredit za koji postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju njegovu naplatu;
- grupa D (sumnjiva aktiva) – u koju se klasifikuje kredit za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost dužnika, vrijednost i mogućnost realizacije kolateralu, malo vjerovatna;
- grupa E (gubitak) – u koju se klasifikuje kredit koji će biti u potpunosti nenaplativ, ili će biti naplaćen u neznatnom iznosu.

Klasifikacija vanbilansnih stavki po osnovu kojih je kreditna institucija izložena kreditnom riziku, vrši se primjenom kriterijuma koji se koriste pri klasifikaciji kredita. Klasifikacija ugovorenog, a neiskorišćenog kredita vrši se ako je Banka neopozivo dužna da ispuni neizvršene obaveze po tom kreditnom aranžmanu.

Na osnovu klasifikacije stavki bilansne aktive i vanbilansne stavke, na mjesečnom nivou, Banka obračunava rezervacije za potencijalne gubitke, primjenom procenata iz sljedeće tabele:

Kategorija Rizika	Na dan 31. decembra 2021. godine		Na dan 31. decembra 2020. godine	
	% Rezervisanja	Dani kašnjenja	% Rezervisanja	Dani kašnjenja
A	0,5	<30	0,5	<30
B1	2	31-60	2	31-60
B2	7	61-90	7	61-90
C1	20	91-150	20	91-150
C2	40	151-270	40	151-270
D	70	271-365	70	271-365
E	100	>365	100	>365

Banka je dužna da utvrđuje razliku između iznosa obračunatih rezervacija za procijenjene i potencijalne gubitke, obračunatog u skladu sa gore navedenom tabelom i zbira iznosa obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive i vjerovatnog rezervisanja za vanbilansne stavke, izračunatog u skladu sa odredbama Odluke kojima se propisuje način vrednovanja stavki aktive primjenom MSFI 9 na nivou ugovora.

Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za procijenjene i potencijalne gubitke i zbira iznosa obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive i vjerovatnog gubitka za vanbilansne stavke, predstavlja potrebne odnosno nedostajuće rezerve za procijenjene i potencijalne gubitke.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.9. Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja***Nekretnine, postrojenja i oprema*

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i obezvrjeđenje. Nabavna vrijednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Amortizacija se ravnomjerno obračunava na nabavnu vrijednost sredstava, s ciljem da se u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja. Ulaganja u tuđe nekretnine se amortizuju u skladu sa periodom trajanja ugovora o zakupu. Obračun amortizacije počinje kada se sredstva stave u upotrebu.

	<u>Stopa u %</u>
Nekretnine	3,3
Kompjuterska oprema	20,0
Namještaj i druga oprema	15,0
Klimatizacioni sistem	10,0
Vozila	15,0

Period amortizacije počinje od prvog u mjesecu nakon mjeseca u kome su sredstva raspoloživa za upotrebu. Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u bilansu uspjeha u okviru 'Ostalih prihoda/(rashoda)'.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i obezvrjeđenje. Amortizacija se priznaje u bilansu uspjeha proporcionalnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka.

	<u>Stopa u %</u>
Nematerijalna ulaganja	20,0-33,3

3.10. Obezvrjeđenje materijalne i nematerijalne imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrijednosti po kojima je prikazana nematerijalna i materijalna imovina Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvrjeđeno, nadoknativ iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrijednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrijednosti.

Gubitak po osnovu obezvrjeđenja vrijednosti imovine priznaje se kao rashod tekućeg perioda i iskazuje se u okviru ostalih poslovnih rashoda. Ako naknadno dođe do situacije da gubitak zbog obezvrjeđenja priznat u ranijim godinama ne postoji ili se smanjio, vrijednost sredstva se povećava do revidirane procjene o njegovoj naknativnoj vrijednosti, ali tako da povećana vrijednost po kojoj se sredstvo vodi ne bude veća od vrijednosti po kojoj bi se sredstvo vodilo da nije bio u prethodnim godinama priznat utvrđeni gubitak zbog obezvrjeđivanja sredstava.

3.11. Vremenska razgraničenja

Unaprijed plaćeni, odnosno fakturisani troškovi i rashodi vremenski se razgraničavaju i uračunavaju u rashode srazmjerno periodu na koji se odnose.

Prihodi tekućeg perioda koji nisu mogli da budu fakturisani, a za koje su nastali troškovi u tekućem periodu vremenski se razgraničavaju, a iskazuju kao potraživanja kada se fakturišu.

U pasivnim vremenskim razgraničenjima iskazuju se unaprijed naplaćeni prihodi i troškovi tekućeg perioda za koje nije primljena isprava ili kad obaveza plaćanja nastaje u budućem periodu.

3.12. Zalihe

Zalihe se u momentu pribavljanja vrednuju po nabavnim cenama. Za vrednovanje trošenja zaliha koristi se FIFO metoda.

Sitan inventar, ambalaža, auto gume, radne uniforme i drugi materijal u momentu stvarnog stavljanja u upotrebu terete troškove obračunskog perioda u ukupnom iznosu od 100%.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.13. Kapital**

Akcionarski kapital Banke predstavlja iznos gotovine uplaćene od strane akcionara za sve obične akcije. Akcionarski kapital Banke čine obične akcije i evidentiraju se kao posebna pozicija u bilansu stanja.

Dividende od akcija evidentiraju se kao obaveza u periodu u kojem je donijeta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se objelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

U skladu sa MSFI kapital se ne procjenjuje. U skladu sa regulativom Centralne banke Crne Gore, adekvatnost kapitala Banke se obračunava kvartalno.

Za interne potrebe Banka obračunava koeficijent adekvatnosti kapitala na mjesečnom nivou.

3.14. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Banka ima važeću zakonsku ili izvedenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja, kada je u većoj mjeri vjerovatno da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv sredstava i kada se iznos obaveza može pouzdano procijeniti.

Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti izdataka potrebnih za izmirenje obaveza.

Rezervisanja se revidiraju na datum svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ukoliko više nije vjerovatno da će odliv sredstava koji generišu ekonomske koristi biti potreban za izmirenje date obaveze, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspjeha.

3.15. Naknade zaposlenima**Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih**

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se evidentiraju na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina ili drugih dugoročnih naknada zaposlenima

U skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom ("Sl. List CG" br. 14/14), Banka je u obavezi da prilikom odlaska u penziju zaposlenom isplati otpremninu u visini 3 minimalne neto zarade. Pravo na navedenu naknadu je obično uslovljeno preostaloj dobi zaposlenog u radu do penzionisanja i/ili završetku minimalnog perioda rada. Očekivani troškovi tih naknada su nastali u periodu od zapošljavanja.

U finansijskim izvještajima Banke na dan 31. decembra 2021. godine izvršeno je rezervisanje za otpremnine na osnovu procijenjene sadašnje vrijednosti sredstava za otpremnine zaposlenima za odlazak u penziju nakon ispunjenja uslova.

3.16. Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za nastale troškove transakcije. Finansijske obaveze se naknadno iskazuju po amortizovanoj vrednosti primenom metode efektivne kamatne stope. Razlika između ostvarenog priliva (umanjenoj za troškove transakcije) i vrijednosti otplata, priznaje se u bilansu uspjeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

3.17. Finansijske garancije

U redovnom poslovanju, Banka daje finansijske garancije, koje se sastoje od garancija, činidbenih garancija i mjenica. Finansijske garancije početno se priznaju u finansijskim izvještajima po fer vrijednosti, sa primljenom naknadom. Naknadno vrjednovanje obaveze banke, po svakoj garanciji vrši se po većoj od amortizovane naknade i najbolje procjene troška potrebnog za izmirenje obaveze koja može nastati kao rezultat date garancije.

Svako povećanje obaveze po osnovu finansijskih garancija se prenosi u bilans uspjeha. Primljena naknada je priznata u bilansu uspjeha po pravolinijskoj metodi, tokom čitavog perioda za koji je data garancija.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.18. Pravična (fer) vrijednost**

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Određivanje fer vrijednosti finansijske imovine i obaveza za koje ne postoji uočljiva tržišna cijena zahtjeva korišćenje različitih tehnika vrjednovanja. Za finansijske instrumente kojima se ne trguje često i koji imaju nisku cjenovnu transparentnost, fer vrijednost je manje objektivna i zahtijeva određene stepene varijacije u procjenjivanju koji zavise od likvidnosti, koncentracije, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnih pretpostavki i ostalih rizika koji utiču na određeni instrument.

Po procjeni rukovodstva Banke, knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza objelodanjenih u finansijskim izvještajima aproksimira fer vrijednost na dan bilansa, usljed toga što su finansijska sredstva i finansijske obaveze nastale nakon počeka rada Banke sto predstavlja relativno kratak period.

Principi mjerenja fer vrijednosti finansijskih instrumenata imaju za cilj da regulišu mjerenja:

- finansijske aktive za koju se u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja zahtijeva mjerenje po fer vrijednosti;
- finansijske aktive za koju se u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ne zahtijeva mjerenje po fer vrijednosti radi prezentacije u finansijskim izvještajima Banke, ali za koje se zahtijeva objelodanjivanje fer vrijednosti tih instrumenata.

Ključni termin u cjelokupnom procesu mjerenja je „fer vrijednost“ – to je cijena (vrijednost) koja bi se dobila za prodaju sredstava ili cijena (vrijednost) koja bi bila plaćena za transfer obaveze u regularnim transakcijama između tržišnih učesnika na dan vrednovanja.

U primjeni MSFI 13 Banka se pridržava sljedećeg redosleda aktivnosti:

- a) Utvrditi da li je konkretan finansijski instrument predmet mjerenja po fer vrijednosti – ova aktivnost podrazumijeva identifikovanje karakteristika instrumenta, jedinice mjere i tržišta i tržišnih učesnika,
- b) Izabrati odgovarajući pristup (metod) i tehnike za vrednovanje – tržišni (kotirane cijene na aktivnom tržištu), prihodni (diskontovani novčani tok) i troškovni (trošak zamjene),
- c) Definisati inpute za mjerenje fer vrijednosti – razvrstavanje instrumenta po nivoima (nivo 1 – kotirane cijene za identičan instrument na aktivnom tržištu, nivo 2 - kotirane cijene za sličan instrument na aktivnom tržištu, nivo 3 – diskontovani novčani tok),
- d) Mjeriti fer vrijednost
- e) Objelodaniti informacije o mjerenju fer vrijednosti.

3.19. Upravljanje i čuvanje sredstava klijenata (Custody)

Banka pruža usluge upravljanja i čuvanja imovine pravnim i fizičkim licima i vrši ulaganja sredstava klijenata u različite finansijske instrumente po njihovom nalogu. Pošto ova sredstva nijesu imovina Banke ne priznaju se u finansijskim izvještajima, za razliku od novčanih sredstava primljenih od ovih klijenata koje se prikazuju u okviru obaveza Banke. Po osnovu usluga od ovih poslova Banka priznaje prihode od naknada.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

4.1. Upravljanje rizicima

Banka je u svom poslovanju najviše izložena kreditom riziku i time je najveći fokus dat na upravljanju i kontinuiranom razvoju i unaprjeđenju upravljanja kreditnim rizikom, ali ne zanemaruje se uticaj drugih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju kao što su rizik likvidnosti, operativni rizik, tržišni rizik, rizik zemlje.

Strategija upravljanja rizicima predstavlja sveobuhvatan opšti dokument kojim se uređuje oblast upravljanja rizicima u Banci. Strategija ima za cilj da uspostavi opšti okvir za predostrožno i kontinuirano upravljanje rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. U cilju efikasnijeg upravljanja rizicima, na operativnom nivou, Banka je razvila posebne politike i procedure za upravljanje rizicima koje su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike, da definišu odgovarajuće limite i kontrole za upravljanje rizicima, kao i da prate izloženost Banke pojedinim rizicima. Shodno Zakonu o bankama, Banka je dužna da periodično, a najmanje jednom godišnje, preispituje adekvatnost usvojenih politika i procedura za upravljanje pojedinim rizicima.

Odbor direktora je usvojio sledeće politike upravljanja rizicima:

- Kreditnu politiku
- Politiku upravljanja kreditnim rizikom
- Politiku upravljanja operativnim rizikom
- Politiku upravljanja rizikom zemlje
- Politiku upravljanja rizikom likvidnosti
- Politiku upravljanja rizikom kamatne stope iz bankarske knjige i tržišnim rizicima
- Politiku procenjivanja internog kapitala

Pored politika, Odbor direktora je usvojio druga interna dokumenta (procedure, metodologije) koje bliže uređuju pojedina područja upravljanja i praćenja rizika.

Odbor direktora ima sveobuhvatnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor nad okvirom za upravljanje rizicima. Odbor direktora je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), Kreditni odbor i Odbor za reviziju.

Sektor za upravljanje rizicima je odgovoran za praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima o čemu mesečno izveštava Odbor direktora.

4.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Banka odobrava kredite u saglasnosti sa poslovnom strategijom, usaglašavajući rokove dospeljeća odobrenih kredita i politiku kamatnih stopa sa namjenom kredita i kreditnom sposobnošću dužnika.

Politika upravljanja kreditnim rizikom polazi od zakonske obaveze Banke propisane Zakonom o bankama i podzakonskim aktima, ali i od opšteprihvaćenih međunarodnih načela za upravljanje kreditnim rizikom i pozitivne prakse za procenu kreditnog rizika.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**4.2. Kreditni rizik (nastavak)**

Cilj politike je uspješno ostvarivanje Kreditne politike i Strategije upravljanja rizicima na način što će se preciznije utvrditi oblasti u kojima se vrši identifikacija izvora kreditnog rizika, metode za identifikaciju, metode i vremenski okviri za mjerenje kreditnog rizika, limite i postupke kontrolisanja pojedinačnih i ukupnih izloženosti kreditnom riziku uz uvažavanje veličine Banke i složenosti proizvoda, način i dinamika izvještavanja i informisanja Odbora Direktora i Uprave Banke o upravljanju kreditnim rizikom, kao i metode i vremenske okvire naknadne provjere kvaliteta upravljanja kreditnim rizikom.

Upravljanje izloženosti kreditnom riziku vrši se redovnom analizom sposobnosti korisnika kredita i potencijalnih korisnika kredita da otplaćuju obaveze po osnovu kamate i glavnice.

Upravljanje kreditnim rizikom obuhvata sve aspekte procjene rizika prije odobravanja plasmana, kao i praćenje plasmana do konačne otplate.

4.2.1. Upravljanje kreditnim rizikom

Konkretno, upravljanje kreditnim rizikom pokriva dva glavna aspekta kreditnih aktivnosti:

- 1.) Prethodnu procjenu rizika koji se preuzima - prethodnom analizom, koja se formalizuje kreiranjem kreditnog fajla koji odobravaju nadležni organi;
- 2.) Redovno praćenje plasmana, odnosno preuzetog rizika. Nakon odobrenja plasmana, Banka je izložena rizicima koji stalno evoluiraju u zavisnosti od stanja klijenta i drugih internih ili eksternih faktora. Stoga je potrebno redovno pratiti rizike sa ciljem zaštite interesa Banke.

Banka je uspostavila sistem za praćenje plasmana na pojedinačnom i na portfolio nivou, kao i sistem za adekvatno rezervisanje i izdvajanje ispravki vrijednosti za kreditni rizik. Na ovaj način na vrijeme se identifikuju potencijalno problematični krediti i omogućava blagovremeno preuzimanje aktivnosti za naplatu.

Preuzete i potencijalne obaveze po osnovu kredita

Primarna svrha ovih instrumenta je da se obezbijedi da sredstva budu dostupna klijentu na zahtjev. Garancije i akreditivi predstavljaju neopozivu pisanu obavezu Banke da će izvršiti plaćanje prema trećoj strani u slučaju da klijent ne može da ispuni svoje obaveze, i stoga nose isti kreditni rizik kao i krediti. Dokumentarni i komercijalni akreditivi – koji predstavljaju pisanu izjavu o obavezi Banke preuzetom u ime klijenta, a kojom se trećem licu daje ovlašćenje da kod Banke vuče mjenice do iznosa dogovorenog posebnim uslovima – su obezbijedjeni osnovnom isporukom robe na koju se odnose, te stoga, nose manji rizik nego direktna pozajmica.

4.2.2. Rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI 9

U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“ 22/12, 55/12, 57/13, 44/17, 82/17, 86/18 i 42/19), Banka je dužna da za bilansne i vanbilansne stavke po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku, najmanje jednom kvartalno, vrši procjenu obezvrjeđenja (za stavke bilansne aktive), odnosno procjenu vjerovatnog gubitka (za vanbilansne stavke). Za svrhe procjene obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive, odnosno procjenu vjerovatnog gubitka za vanbilansne stavke, Banka je usvojila Metodologiju za obračun ispravke vrijednosti u skladu sa MSFI 9.

Banka na kvartalnom nivou obračunava obezvrjeđenje u skladu sa Metodologijom za obračun obezvrjeđenja u skladu sa MSFI 9 u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog vijeka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvrjeđenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3), odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomjesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 1).

Za potrebe analize, Banka je identifikovala niz kriterijuma koje koristi za potrebe procjene i koje koristi radi poređenja sa stanjem u momentu inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta u skladu sa MSFI 9 i ovom Metodologijom. Identifikacija jednog ili više indikatora može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.3. Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku bilansnih i vanbilansnih pozicija:

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.		31. decembar 2020.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Bilansne stavke				
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	111.816	111.816	22.054	22.054
Kreditni i potraživanja od banaka	14.319	14.278	6.274	6.256
Kreditni i potraživanja od klijenata	53.868	52.017	28.702	28.090
Hartije od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti	60.987	60.729	25.262	25.149
Hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	42.596	42.596	-	-
Ostala finansijska sredstva	28	28	10	10
Tekuća poreska sredstva	6	6	-	-
Ostala sredstva	396	357	279	279
	284.016	281.827	82.581	81.838
Vanbilansne stavke				
Plative garancije	1.358	1.283	544	507
Činidbene garancije	6.408	6.372	5.359	5.322
Ostale garancije	302	297	100	95
Nepovučene kreditne linije	2.197	2.171	3.209	3.194
	10.265	10.123	9.212	9.118
Maksimalna izloženost kreditnom riziku	294.281	291.950	91.793	90.956

U skladu sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore, granska koncentracija kredita je predmet kontinuiranog praćenja.

Izloženost kreditnom riziku se djelimično kontroliše pribavljanjem instrumenata obezbjeđenja i garancija pravnih i fizičkih lica. Upotreba i upravljanje sredstvima obezbjeđenja je jedna od osnovnih komponenti upravljanja kreditnim rizikom. Zajedno sa sagledavanjem finansijskog stanja dužnika, sredstva obezbjeđenja se smatraju veoma važnom determinantom za određivanje izloženosti kreditnom riziku jer se izloženost kreditnom riziku djelimično kontroliše pribavljanjem instrumenata obezbjeđenja i garancija pravnih i fizičkih lica.

Tipovi instrumenata obezbjeđenja su:

- depoziti;
- pravo hipoteke na nepokretnostima;
- pravo zaloge na opremi, hartijama od vrijednosti, zalihama, vozilima i potraživanjima;
- mjenice;
- ovlašćenja;
- administrativne zabrane;
- žiranti i solidarni jemci;
- garancije i jemstva;
- polise osiguranja.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA I HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

31.12.2021.	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravka vrijednosti	Neto
Kredit i potraživanja od banaka	14.319	-	-	14.319	(41)	-	-	(41)	14.278
Stambeni i hipotekarni krediti	7.097	30	146	7.273	(13)	(1)	(19)	(33)	7.240
Gotovinski krediti	894	31	47	972	(28)	(3)	(39)	(70)	902
Potrošački krediti	52	1	2	55	(2)	(1)	(1)	(4)	51
Minusi po tekućim računima	3	-	-	3	-	-	-	-	3
Kartice fizička lica	6	-	-	6	-	-	-	-	6
Kredit i potraživanja od srednjim i malim privatnim preduzećima	8.506	4.421	236	13.163	(224)	(142)	(79)	(445)	12.718
Kredit i potraživanja od državnim preduzećima	4.901	514	-	5.415	(23)	(71)	-	(94)	5.321
Kredit i potraživanja od velikim privatnim preduzećima	22.280	2.935	1.766	26.981	(521)	(278)	(406)	(1.205)	25.776
Kredit i potraživanja od klijenata	43.739	7.932	2.197	53.868	(811)	(496)	(544)	(1.851)	52.017
Hartije od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti	60.987	-	-	60.987	(258)	-	-	(258)	60.729
*Hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	42.596	-	-	42.596	-	-	-	-	42.596
Ukupno	161.641	7.932	2.197	171.770	(1.296)	(496)	(544)	(2.150)	169.620

*Ispravka vrijednosti za Hartije od vrijednosti koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat knjiže se na kapitalu i na 31.12.2021 godine iznose EUR 124.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA I HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

31.12.2020.	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravka vrijednosti	Neto
Kredit i potraživanja od banaka	6.274	-	-	6.274	(18)	-	-	(18)	6.256
Stambeni i hipotekarni krediti	1.327	-	187	1.514	(2)	-	(45)	(47)	1.467
Gotovinski krediti	999	65	76	1.140	(43)	(6)	(50)	(99)	1.040
Potrošački krediti	43	3	-	46	(1)	(1)	-	(2)	44
Minusi po tekućim računima	9	-	-	9	-	-	-	-	9
Kartice fizička lica	4	-	-	4	-	-	-	-	4
Kredit i dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	5.024	1.219	249	6.492	(98)	(33)	(3)	(134)	6.358
Kredit i dati državnim privrednim društvima	498	-	-	498	-	-	-	-	498
Kredit i dati državnoj upravi	4.997	-	-	4.997	(23)	-	-	(23)	4.974
Kredit i dati velikim privatnim privrednim društvima	10.812	3.189	-	14.001	(142)	(164)	-	(306)	13.696
Kredit i potraživanja od klijenata	23.713	4.476	512	28.701	(309)	(204)	(98)	(611)	28.090
Hartije od vrijednosti	25.262	-	-	25.262	(113)	-	-	(113)	25.149
Ukupno	55.249	4.476	512	60.237	(440)	(204)	(98)	(742)	59.495

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE - STAGE 1

31.12.2021.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Docnja preko 90 dana	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	14.319	-	-	-	-	14.319
Stambeni i hipotekarni krediti	7.097	-	-	-	-	7.097
Gotovinski krediti	871	23	-	-	-	894
Potrošački krediti	52	-	-	-	-	52
Minusi po tekućim računima	3	-	-	-	-	3
Kartice fizička lica	6	-	-	-	-	6
Kredit i dati srednjim i malim privatnim preduzećima	7.781	725	-	-	-	8.506
Kredit i dati državnim preduzećima	-	4.901	-	-	-	4.901
Kredit i dati velikim privatnim preduzećima	18.333	3.947	-	-	-	22.280
Kredit i potraživanja od klijenata od čega: restrukturirani:	34.143	9.596	-	-	-	43.739

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE- STAGE 2

31.12.2021.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Docnja preko 90 dana	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Stambeni i hipotekarni krediti	30	-	-	-	-	30
Gotovinski krediti	12	-	19	-	-	31
Potrošački krediti	-	-	-	1	-	1
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	-	-	-	-	-
Kredit i dati srednjim i malim privatnim preduzećima	3.564	656	201	-	-	4.421
Kredit i dati državnim preduzećima	-	-	-	514	-	514
Kredit i dati velikim privatnim preduzećima	1.239	1.500	196	-	-	2.935
Kredit i potraživanja od klijenata od čega: restrukturirani:	4.845	2.156	416	515	-	7.932
	784	1.864	-	-	-	2.648

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE- STAGE 3

31.12.2021.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Docnja preko 90 dana	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Stambeni i hipotekarni krediti	133	-	-	-	13	146
Gotovinski krediti	13	4	-	-	31	47
Potrošački krediti	2	-	-	-	-	2
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	-	-	-	-	-
Kredit i dati srednjim i malim privatnim preduzećima	5	76	16	-	139	236
Kredit i dati državnim preduzećima	-	-	-	-	-	-
Kredit i dati velikim privatnim preduzećima	501	-	759	-	506	1.766
Kredit i potraživanja od klijenata od čega: restrukturirani:	654	80	775	-	689	2.197
	5	-	-	-	-	5

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE - STAGE 1

31.12.2020.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Docnja preko 90 dana	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	6.274	-	-	-	-	6.274
Stambeni i hipotekarni krediti	1.312	15	-	-	-	1.327
Gotovinski krediti	968	31	-	-	-	999
Potrošački krediti	43	-	-	-	-	43
Minusi po tekućim računima	9	-	-	-	-	9
Kartice fizička lica	4	-	-	-	-	4
Kredit i dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	4.239	785	-	-	-	5.024
Kredit i dati državnim privrednim društvima	498	-	-	-	-	498
Kredit i dati državnoj upravi	4.997	-	-	-	-	4.997
Kredit i dati velikim privatnim privrednim društvima	8.541	2.271	-	-	-	10.812
Kredit i potraživanja od klijenata od čega: restrukturirani:	20.611	3.102	-	-	-	23.713
	-	-	-	-	-	-

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE- STAGE 2

31.12.2020.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Docnja preko 90 dana	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Stambeni i hipotekarni krediti	-	-	-	-	-	-
Gotovinski krediti	29	17	19	-	-	65
Potrošački krediti	-	1	2	-	-	3
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	-	-	-	-	-
Kredit i dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	897	235	87	-	-	1.219
Kredit i dati državnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-
Kredit i dati državnoj upravi	-	-	-	-	-	-
Kredit i dati velikim privatnim privrednim društvima	2.416	270	-	503	-	3.189
Kredit i potraživanja od klijenata od čega: restrukturirani:	3.342	523	108	503	-	4.476
	-	271	-	-	-	271

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE- STAGE 3

31.12.2020.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Docnja preko 90 dana	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Stambeni i hipotekarni krediti	137	33	-	-	17	187
Gotovinski krediti	10	2	5	-	59	76
Potrošački krediti	-	-	-	-	-	-
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	-	-	-	-	-
Kredit i dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	-	-	-	-	249	249
Kredit i dati državnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-
Kredit i dati državnoj upravi	-	-	-	-	-	-
Kredit i dati velikim privatnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata od čega: restrukturirani:	147	35	5	-	325	512
	-	-	-	-	-	-

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

UČEŠĆE PROBLEMATIČNIH KREDITA I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA – STAGE 3 U UKUPNIM KREDITIMA

31.12.2021.	Bruto izloženost	Ispravka vrijednosti	S3 potraživanja	Ispravka vrijednosti S3	Restruktuirana S3 potraživanja	Ispravka vrijednosti restrukturirana S3 potraživanja	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti
Kreditni i potraživanja od banaka	14.319	41	-	-	-	-	0%
Stambeni i hipotekarni krediti	7.273	33	146	19	-	-	2%
Gotovinski krediti	972	70	47	39	5	3	5%
Potrošački krediti	55	4	2	1	-	-	4%
Minusi po tekućim računima	3	-	-	-	-	-	0%
Kartice fizička lica	6	-	-	-	-	-	0%
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	13.163	445	236	79	-	-	2%
Kreditni dati državnim preduzećima	5.415	94	-	-	-	-	0%
Kreditni dati velikim privatnim preduzećima	26.981	1.205	1.766	406	-	-	7%
Kreditni i potraživanja od klijenata	53.868	1.851	2.197	544	5	3	4%

31.12.2020.	Bruto izloženost	Ispravka vrijednosti	S3 potraživanja	Ispravka vrijednosti S3	Restruktuirana S3 potraživanja	Ispravka vrijednosti restrukturirana S3 potraživanja	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti
Kreditni i potraživanja od banaka	6.274	18	-	-	-	-	0%
Stambeni i hipotekarni krediti	1.514	47	187	45	-	-	12%
Gotovinski krediti	1.140	99	76	50	-	-	7%
Potrošački krediti	46	2	-	-	-	-	0%
Minusi po tekućim računima	9	-	-	-	-	-	0%
Kartice fizička lica	4	-	-	-	-	-	0%
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	6.492	134	249	3	-	-	4%
Kreditni dati državnim privrednim društvima	5.495	23	-	-	-	-	0%
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	14.001	306	-	-	-	-	0%
Kreditni i potraživanja od klijenata	28.701	611	512	98	-	-	2%

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

UČEŠĆE PROBLEMATIČNIH KREDITA I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA – STAGE 3 U UKUPNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

	Bruto 31.12.2020.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Druge promjene	Bruto 31.12.2021.	Neto 31.12.2021.
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Stambeni i hipotekarni krediti	187	-	41	-	146	127
Gotovinski krediti	75	-	28	-	47	7
Potrošački krediti	-	2	-	-	2	1
Minusi po tekućim računima	1	-	1	-	-	-
Kartice fizička lica	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od srednjim i malim privatnim preduzećima	249	245	258	-	236	158
Kredit i potraživanja od državnim preduzećima	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od velikim privatnim preduzećima	-	2.336	570	-	1.766	1.360
Kredit i potraživanja od klijenata	512	2.583	898	-	2.197	1.653

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

Kvalitet kredita i potraživanja od banaka i klijenata izloženih kreditnom riziku prikazan je kako slijedi:

	Neobezvrijeđeni nedospjeli	Neobezvrijeđeni dospjeli	Grupno procijenjeni	Individualno procijenjeni	Ukupno bruto	Ukupno obezvrijeđenje	Ukupno neto
Stambeni i hipotekarni krediti	-	-	7.127	146	7.273	33	7.240
Gotovinski krediti	-	-	972	-	972	70	902
Potrošački krediti	-	-	55	-	55	4	51
Minusi po tekućim računima	-	-	3	-	3	-	3
Kreditni dati srednjim i malim privatnim preduzećima	-	-	13.037	126	13.163	445	12.718
Kreditni dati državnim preduzećima	-	-	-	5.415	5.415	94	5.321
Kreditni dati velikim privatnim preduzećima	-	-	23.415	3.566	26.981	1.205	25.776
kartice fizička lica	-	-	6	-	6	-	6
Kreditni i potraživanja od banaka	-	-	14.319	-	14.319	41	14.278
Vanbilansna aktiva	-	-	10.065	200	10.265	142	10.123
31. decembar 2021.	-	-	68.999	9.453	78.452	2.034	76.418
Stambeni i hipotekarni krediti	748	15	597	154	1.514	47	1.467
Gotovinski krediti	51	12	1.076	-	1.139	99	1.040
Potrošački krediti	1	-	45	-	46	2	44
Minusi po tekućim računima	-	-	9	-	9	-	9
Kreditni dati srednjim i malim privatnim preduzećima	1.535	509	4.422	26	6.492	133	6.359
Kreditni dati državnim preduzećima	498	-	-	4.997	5.495	23	5.473
Kreditni dati velikim privatnim preduzećima	2.202	265	9.112	2.421	14.000	305	13.695
kartice fizička lica	-	-	4	-	4	-	4
Kreditni i potraživanja od banaka	-	-	6.274	0	6.274	18	6.256
Vanbilansna aktiva	558	-	8.454	200	9.212	95	9.117
31. decembar 2020.	5.593	801	29.993	7.798	44.185	722	43.464

Neobezvrijeđena nedospjela finansijska sredstva uključuju plasmane kod kojih ne postoji kašnjenje u plaćanju, na dan 31. decembra 2021. godine.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

a) Dospjeli ali neobezvrijeđeni krediti i plasmani

	Do 30 dana kašnjenja	Od 31 do 60 dana kašnjenja	Od 61 do 90 dana kašnjenja	Od 91 do 180 dana kašnjenja	Od 181 do 365 dana kašnjenja	Od 1 do 5 godina kašnjenja	Preko 5 godina kašnjenja	Ukupno
Stambeni i hipotekarni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-
Gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-	-	-
31. decembar 2021.	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni i hipotekarni krediti	15	-	-	-	-	-	-	15
Gotovinski krediti	12	-	-	-	-	-	-	12
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	287	-	-	-	-	222	-	509
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	265	-	-	-	-	-	-	265
31. decembar 2020.	579	-	-	-	-	222	-	801

b) Fer vrijednost sredstava obezbjeđenja

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Depozit	14.827	3.231
Hipoteke	63.550	27.027
Zaloga	3.629	3.410
Polise osiguranja	216	212
Ukupno	82.222	33.880

Nekretnine koje se uzimaju kao kolateral su stambeni prostori, porodične stambene zgrade, poslovni prostori, industrijski objekti, građevinsko zemljište i ostalo zemljište zavisno od lokacije i njegove buduće namjene.

c) Restrukturirani krediti i plasmani

Banka zajmoprimcu restrukturira kredit ako, zbog pogoršanja dužnikove kreditne sposobnosti, omogućiti:

- produženje roka otplate za glavnice ili kamatu,
- smanjenje kamatne stope na odobreni kredit,
- smanjenje iznosa duga, glavnice ili kamate ili
- druge slične pogodnosti koje olakšavaju finansijsku poziciju zajmoprimca.

U slučaju potrebe za restrukturiranjem kredita Banka vrši finansijsku analizu zajmoprimca i procjenjuje mogućnosti zajmoprimca, nakon restrukturiranja kredita, da ostvari novčane tokove koji će biti dovoljni za otplatu glavnice i kamate kredita.

Banka na 31. decembar 2021. godine ima sedam restrukturiranih kredita ukupne izloženosti EUR 2.653 hiljada.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

c) Restrukturirani krediti i plasmani (nastavak)

Banka je u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem ("Službeni list Crne Gore", br. 138/21 od 29.12.2021) odobrila moratorijum ili druge mjere restrukturiranja klijentima koji su u najvećoj mjeri pogođeni pandemijom. Banka je, u skladu sa Odlukom, odobrila povoljnosti kojih je na 31.12.2021 bilo 4 za pravna lica i 1 za fizičko lice.

Ukupna izloženost ovih plasmana iznosi EUR 522 hiljada. U skladu sa Odlukom navedene izloženosti se ne tretiraju kao restrukturirane. Ipak, Banka ih je klasifikovala u B1 i gore klasifikacione kategorije i u stage 2 ili stage 3.

RESTRUKTURIRANI KREDITI iz tačke 4 važeće Odluke o privremenim mjerama

Klasifikacija	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
B1	-	103	-
B2	-	193	-
C1			12
Ukupno	-	296	12

RESTRUKTURIRANI OSTALI KREDITI iz tačke 5 važeće Odluke o privremenim mjerama

Klasifikacija	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
B1	-	71	-
C1	-	-	143
Ukupno	-	71	143

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

d) Geografska koncentracija

Geografska koncentracija neto izloženosti Banke kreditnom riziku za kredite i potraživanja od klijenata i banke je prikazana u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	Crna Gora	Rusija	Bosna i Herceg.	Švajcarska	Srbija	SAD	Kina	Evropska unija	Ukupno
Krediti i potraživanja od banaka	1.322	1.966	14	2.047	483	3.048	-	5.398	14.278
Krediti i potraživanja od klijenata	42.249	5.008	-	-	2.319	928	-	1.513	52.017
31. decembar 2021. godine	43.571	6.974	14	2.047	2.802	3.976	-	6.911	66.295
Krediti i potraživanja od banaka	170	1.602	866	-	1.071	1.246	248	1.053	6.256
Krediti i potraživanja od klijenata	26.084	4	-	-	514	202	-	1.286	28.090
31. decembar 2020. godine	26.254	1.606	866	-	1.585	1.448	248	2.339	34.346

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

e) Industrijska koncentracija

Koncentracija po djelatnostima neto izloženosti Banke kreditnom riziku za kredite i potraživanja od banaka i klijenata, prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	Finansije	Prerađ. indus.	Snabdij. el.energ.	Snabdij. vodom	Građev.	Trgovina	Saobraćaj	Smještaj ishr.	Administracija	Infor. i komunik.	Poslovanje nekr.	Držav. uprava	Sport	Usluge	Poljoprivreda	Fizička lica	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	14.278	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.278
Kredit i potraživanja od klijenata	2.650	1.775	1.653	2.064	8.719	5.394	1.236	5.526	3.457	2.169	2.388	4.879	493	889	523	8.202	52.017
31. decembar 2021.	16.928	1.775	1.653	2.064	8.719	5.394	1.236	5.526	3.457	2.169	2.388	4.879	493	889	523	8.202	66.295
Kredit i potraživanja od banaka	6.256	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.256
Kredit i potraživanja od klijenata	-	2.038	1.779	803	2.897	4.046	327	3.185	1.897	1.546	213	4.977	492	713	614	2.563	28.090
31. decembar 2020.	6.256	2.038	1.779	803	2.897	4.046	327	3.185	1.897	1.546	213	4.977	492	713	614	2.563	34.346

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA POKRIVENA KOLATERALIMA

31.12.2021.	S1				S2				S3			
	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno
Stambeni i hipotekarni krediti	24.376	4.411	319	29.106	68	-	38	106	56	-	-	56
Gotovinski krediti	53	78	35	166	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	30	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati srednjim i malim privatnim preduzećima	14.854	6.703	131	21.688	6.552	2.360	294	9.206	666	-	-	666
Kreditni dati državnim preduzećima	-	-	-	-	1.137	-	-	1.137	-	-	-	-
Kreditni dati velikim privatnim preduzećima	12.102	854	-	12.956	1.936	391	1.004	3.331	1.750	-	2.024	3.774
Kreditni i potraživanja od klijenata	51.385	12.076	485	63.946	9.693	2.751	1.336	13.780	2.472	-	2.024	4.496

31.12.2020.	S1 klijenti				S2 klijenti				S3 klijenti			
	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno
Stambeni i hipotekarni krediti	3.335	8	143	3.486	-	-	-	-	125	-	38	163
Gotovinski krediti	53	121	31	205	-	22	-	22	-	-	-	-
Potrošački krediti	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	6.507	2.164	294	8.965	3.675	-	-	3.675	1.243	-	-	1.243
Kreditni dati državnim privrednim društvima	1.137	-	-	1.137	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	8.100	526	2.116	10.742	2.851	384	1.001	4.236	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	19.132	2.825	2.584	24.541	6.526	406	1.001	7.933	1.368	-	38	1.406

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.5. Vanbilansna evidencija

Ročnost vanbilansnih stavki po kojima je Banka izložena kreditnom riziku je sljedeća:

	<u>Nepovučene kreditne linije</u>	<u>Garancije</u>	<u>Ukupno</u>
Do 1 godine	1.322	2.300	3.622
Od 1 do 2 godine	83	2.463	2.546
Preko 2 godine	791	3.305	4.096
31. decembar 2021. godine	<u>2.197</u>	<u>8.068</u>	<u>10.265</u>
Do 1 godine	1.653	792	2.445
Od 1 do 2 godine	255	2.668	2.923
Preko 2 godine	1.301	2.543	3.843
31. decembar 2020. godine	<u>3.209</u>	<u>6.003</u>	<u>9.211</u>

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.3. Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnim rizicima. Tržišni rizici se javljaju u slučaju otvorenih pozicija i promjene kursa valute.

4.3.1. Devizni rizik

Upravljanje deviznim rizikom je definisano Strategijom upravljanja rizicima i Politikom upravljanja rizikom kamatne stopa iz bankarske knjige i tržišnim rizicima. U ovim aktima je definisan način na koji banka identifikuje, mjeri, kontroliše i ublažava te nadzire devizni rizik. Mjerenje deviznog rizika se vrši primjenom GAP analize za devizni rizik, dok je kontrola uspostavljena kroz sistem limitiranja dugih, kratkih i neto pozicija pojedinačno po valutama i agregatno posmatrano. Na dnevnoj osnovi Sektor za upravljanje sredstvima i platni promet prati i upravlja valutnim pozicijama, vodeći računa o iznosu i karakteru valutnih pozicija. Sektor za upravljanje rizicima na mjesečnoj osnovi izvještava Komitet za upravljanje aktivom i pasivom o bitnim aspektima upravljanja deviznim rizikom.

Finansijska pozicija i novčani tokovi Banke su izloženi efektima promjena kursa valuta. Izloženost deviznom riziku se redovno prati putem usklađivanja sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

Izloženost riziku od promjena kursa valuta prikazana je u sljedećoj tabeli:

<i>U hiljadama EUR</i>	USD	CHF	GBP	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	14.342	10	35	233	14.620
Obaveze u devizama	14.467	1	164	197	14.829
Neto otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2021. godine	(125)	9	(129)	36	(209)
- 31. decembra 2020. godine	6	6	11	1	24
% osnovnog kapitala:					
- 31. decembra 2021. godine	-1,30%	0,09%	-1,34%	0,37%	
- 31. decembra 2020. godine	0,07%	0,05%	0,12%	0,01%	
Agregatna otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2021. godine	(209)				
- 31. decembra 2020. godine	24				

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**4.3. Tržišni rizik (nastavak)****4.3.1. Devizni rizik (nastavak)**

Upravljanje izloženošću deviznom riziku, pored analize potraživanja i obaveza Banke iskazanih u stranoj valuti, uključuje i analizu osjetljivosti na promjene deviznog kursa. U sljedećoj tabeli je prikazan scenario promjene deviznog kursa u rasponu od +10% do -10% u odnosu na EUR.

	Iznos u stranoj valuti	U hiljadama EUR Promjena kursa	
		10%	-10%
Sredstva			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	181	18	(18)
Kredit i potraživanja od banaka	5.839	584	(584)
Hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	2.124	212	(212)
Ostala sredstva u drugim valutama	17	2	(2)
Ugovori o kupovini stranih valuta i ostalih vanbilansnih računa za deviznu razmjenu	6.459	646	(646)
Ukupno sredstva	16.420	1.462	(1462)
Obaveze			
Depoziti klijenata	14.829	1.483	(1.483)
Ukupno obaveze	14.829	1.483	(1.483)
Neto izloženost deviznom riziku:			
- 31. decembar 2021. godine		(21)	21
- 31. decembar 2020. godine		2	(2)

Na dan 31. decembra 2021. godine, pod pretpostavkom da su svi ostali parametri nepromijenjeni promjenom deviznog kursa EUR u odnosu na ostale valute za +10% odnosno -10%, dobit Banke bi se povećala, odnosno smanjila za iznos od EUR 21 hiljade (31. decembar 2020. godine EUR 2 hiljade). Uzrok umjerene izloženosti Banke riziku promjene deviznog kursa je činjenica da je najveći dio potraživanja i obaveza Banke izražen u EUR i da Banka vodi računa o usklađenosti sredstava i obaveza po valutama uključujući i korišćenje valutnih swopova odnosno ugovora o kupovini stranih valuta kao instrumenata zaštite.

4.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa

Rizik od promjene kamatnih stopa predstavlja rizik da će budući novčani tokovi finansijskog instrumenta biti podložni oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Kamatni rizik fer vrijednosti predstavlja rizik da će vrijednost finansijskog instrumenta biti podložna oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Banka je izložena efektima promjene važećih kamatnih stopa na tržištu i to po osnovu rizika od promjene kamatnih stopa na novčane tokove. Kao posljedica takvih promjena može doći do povećanja kamatnih marži, međutim, one mogu umanjiti dobit ili dovesti do gubitka u slučaju neočekivanih kretanja. Kamatne stope se zasnivaju na tržišnim stopama tako da Banka redovno vrši ponovno određivanje cijena.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.3. Tržišni rizik (nastavak)

4.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa (nastavak)

Naredna tabela prikazuje kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2020. godine:

U hiljadama EUR	Kamatonosno	Nekamatonosno	Ukupno
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	108.706	3.110	111.816
Kredit i potraživanja od banaka	14.278	-	14.278
Kredit i potraživanja od klijenata	52.017	-	52.017
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća	60.729	-	60.729
Hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	42.596	-	42.596
Ostala finansijska sredstva	-	28	28
Tekuća poreska sredstva	-	6	6
Ostala sredstva	100	257	357
Ukupna sredstva	278.426	3.401	281.827
OBAVEZE			
Depoziti klijenata	68.404	197.175	265.579
Kredit klijenata koje nisu banke	643	1.329	1.972
Ostale obaveze	-	2.177	2.177
Ukupno obaveze	69.047	200.681	269.728
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2021. godine	209.379	(197.280)	12.099
- 31. decembar 2020. godine	45.521	(37.131)	8.390

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2021. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Kamatno osjetljiva aktiva						
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	108.706	-	-	-	-	108.706
Kredit i potraživanja od banaka	14.278	-	-	-	-	14.278
Hartije od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti	-	-	-	-	60.729	60.729
Hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	42.596	42.596
Kredit i potraživanja od klijenata	3.767	3.035	5.029	18.514	21.672	52.017
Ostala sredstva	100	-	-	-	-	100
Ukupno	126.851	3.035	5.029	18.514	124.997	278.426
% od ukupne kamatonosne aktive	45,56%	1,09%	1,81%	6,65%	44,89%	100,00%
Kamatno osjetljiva pasiva						
Kamatonosni depoziti klijenata	21.391	5.558	4.355	13.483	23.617	68.404
Kamatonosne kredit klijenata koje nijesu banke	20	40	61	132	390	643
Ukupno	21.411	5.598	4.416	13.615	24.007	69.047
% od ukupne kamatonosnih obaveza	31,01%	8,11%	6,40%	19,72%	34,77%	100,00%
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2021.	105.440	(2.563)	613	4.899	100.990	209.379
- 31. decembra 2020.	14.546	(3.944)	5.382	(854)	30.391	45.521
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2021.	105.440	102.877	103.490	108.389	209.379	
- 31. decembra 2020.	14.546	10.602	15.984	15.130	45.521	

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**4.4. Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći obezbijediti dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili rizik da će Banka za izmirenje obaveza morati da obezbijedi novčana sredstava uz troškove koji su veći od uobičajenih.

Usklađenost i kontrolisana neusklađenost dospjeća i kamatnih stopa po osnovu sredstava i obaveza su od velikog značaja za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno da Banka ima kompletno usklađenu poziciju, budući da poslovne transakcije često imaju neodređen rok dospjeća i da su različitih vrsta. Neusklađena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali i povećava rizik od gubitka.

Dospjeća sredstava i obaveza i sposobnost Banke da po prihvatljivim troškovima obezbijedi izvore sredstava po dospjeću obaveza, važan su činilac u procjeni likvidnosti Banke i njene izloženosti promjenama kamatnih stopa i kurseva.

Na dan 31 .decembra 2021. godine Banka je upravljala rizikom likvidnosti u skladu sa usvojenom Strategijom upravljanja rizicima, Politikom upravljanja rizikom likvidnosti i drugim aktima kojima je regulisano upravljanje rizikom likvidnosti. Za mjerenje rizika likvidnosti Banka koristi GAP analizu. Pored dnevnog praćenja rizik likvidnosti se prati na desetodnevnoj i mjesečnoj osnovi kroz sistem izvještavanja supervizora i Komiteta za upravljanje aktivom i pasivom.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po preostalom ugovorenom roku dospjeća sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti:							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	105.596	-	-	-	-	-	105.596
Sredstva izdvojene obavezne rezerve	3.110	-	-	-	-	3.110	6.220
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti:							
Potraživanja od banaka	12.860	1.059	-	400	-	-	14.319
Potraživanja od klijenata	3.767	3.035	5.029	18.514	22.246	1.292	53.883
Hartije od vrijednosti	-	-	-	-	18.823	42.070	60.893
Ostala finansijska sredstva	28						28
Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti*	123	-	-	-	753	(2.947)	(2.071)
Finansijska sredstva po po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat:							
Hartije od vrijednosti	-	-	-	-	3.000	42.000	45.000
kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti*	-	-	-	-	9	(2.413)	(2.404)
Ostala sredstva	161	-	5	5	9	25	205
Ukupno	125.522	4.094	5.034	18.919	44.078	88.497	286.144
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti:							
Depoziti klijenata	108.129	31.973	88.115	13.483	23.604	13	265.317
Kreditni klijenata, koji nijesu banke	20	40	61	132	1.150	569	1.972
Kamate i vremenska razgraničenja*	14	31	30	54	133	1	263
Ostale obaveze	1.082	361	131	36	285	231	2.126
Ukupno	109.231	32.374	88.307	13.651	25.039	813	269.415
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2021. godine	16.291	(28.280)	(83.273)	5.268	19.039	87.684	16.729
- 31. decembra 2020. godine	14.304	(17.763)	(6.441)	(2.220)	11.104	10.020	9.004
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2021. godine	16.291	(11.989)	(95.261)	(89.993)	(70.955)	16.729	
- 31. decembra 2020. godine	14.304	(3.459)	(9.900)	(12.120)	(1.016)	9.004	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2021. godine	6,05%	-4,45%	-35,36%	-33,40%	-26,34%	6,21%	
- 31. decembra 2020. godine	19,50%	-4,71%	-13,50%	-16,52%	-1,38%	12,27%	

*Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravka vrijednosti prikazani su zasebno i ne čine zbir u tabeli za ročnu usklađenost finansijske aktive i finansijske obaveze prema preostalom ugovorenom roku dospjeća, u skladu sa izvještavanjem prema CBCG.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po očekivanom dospjeću sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti:							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	105.596	-	-	-	-	-	105.596
Sredstva izdvojene obavezne rezerve	3.110	-	-	-	-	3.110	6.220
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti:							
Potraživanja od banaka	12.860	1.059	-	400	-	-	14.319
Potraživanja od klijenata	3.767	3.035	5.029	18.514	22.246	1.292	53.883
Hartije od vrijednosti	-	1.000	24.823	-	23.000	12.070	60.893
Ostala finansijska sredstva	28	-	-	-	-	-	28
Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti*	123	-	-	-	753	(2.947)	(2.071)
Finansijska sredstva po po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat:							
Hartije od vrijednosti	-	30.247	14.753	-	-	-	45.000
kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti		373	(2.777)				(2.404)
Ostala sredstva	161	-	5	5	9	25	205
Ukupno	125.522	35.341	44.610	18.919	45.255	16.497	286.144
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti:							
Depoziti klijenata i banaka	85.807	73.106	43.418	16.582	46.391	13	265.317
Pozajmice od ostalih klijenata	20	40	61	132	1.150	569	1.972
Kamate i vremenska razgraničenja*	14	31	30	54	133	1	263
Ostale obaveze	1.081	361	131	36	284	231	2.124
Ukupno	86.909	73.507	43.610	16.750	47.826	813	269.415
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2021. godine	38.613	(38.166)	1.000	2.169	(2.571)	15.684	16.729
- 31. decembra 2020. godine	10.279	(1.918)	1.874	(2.234)	482	520	9.004
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2021. godine	38.613	447	1.447	3.616	1.045	16.729	
- 31. decembra 2020. godine	10.279	8.361	10.235	8.001	8.483	9.004	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2021. godine	14,33%	0,17%	0,54%	1,34%	0,39%	6,21%	
- 31. decembra 2020. godine	14,01%	11,40%	13,95%	10,91%	11,56%	12,27%	

*Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravka vrijednosti prikazani su zasebno i ne čine zbir u tabeli za ročnu usklađenost finansijske aktive i finansijske obaveze prema preostalom ugovorenom roku dospjeća, u skladu sa izvještavanjem prema CBCG.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po preostalom ugovorenom roku dospjeća sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine:

U hiljadama EUR

	<u>Do mjesec dana</u>	<u>Od 1 do 3 mjeseca</u>	<u>Od 3 do 6 mjeseci</u>	<u>Od 6 do 12 mjeseci</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti:							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	19.875	-	-	-	-	-	19.875
Sredstva izdvojene obavezne rezerve	1.090	-	-	-	1.089	-	2.179
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti:							
Potraživanja od banaka	6.276	-	-	-	-	-	6.276
Potraživanja od klijenata	1.898	1.009	6.714	5.985	12.294	798	28.698
Hartije od vrijednosti	-	4.573	-	-	10.930	9.500	25.003
Ostala finansijska sredstva	10	-	-	-	-	-	10
Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravka vrijednosti*	85	219	-	-	(396)	(389)	(481)
Ostala sredstva	171	27	44	5	11	32	290
Ukupno	29.320	5.609	6.758	5.990	24.324	10.330	82.331
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti:							
Depoziti klijenata i banaka	14.817	23.317	13.099	8.039	12.299	10	71.581
Kreditni klijenata, koji nijesu banke	9	19	53	136	642	-	859
Kamate i vremenska razgraničenja*	4	53	15	19	28	1	120
Ostale obaveze	190	36	47	35	279	300	887
Ukupno	15.016	23.372	13.199	8.210	13.220	310	73.327
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2020. Godine	14.304	(17.763)	(6.441)	(2.220)	11.104	10.020	9.004
- 31. decembra 2019. godine	832	(322)	983	2.969	492	893	5.877
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2020. godine	14.304	(3.459)	(9.900)	(12.120)	(1.016)	9.004	
- 31. decembra 2019. Godine	832	540	1.523	4.492	4.984	5.877	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2020. godine	19,50%	-4,71%	-13,50%	-16,52%	-1,38%	12,27%	
- 31. decembra 2019. godine	4,43%	2,78%	7,84%	23,10%	25,63%	30,22%	

*Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravka vrijednosti prikazani su zasebno i ne čine zbir u tabeli za ročnu usklađenost finansijske aktive i finansijske obaveze prema preostalom ugovorenom roku dospjeća, u skladu sa izvještavanjem prema CBCG.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po očekivanom dospjeću sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR

	<u>Do mjesec dana</u>	<u>Od 1 do 3 mjeseca</u>	<u>Od 3 do 6 mjeseci</u>	<u>Od 6 do 12 mjeseci</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti:							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	19.875	-	-	-	-	-	19.875
Sredstva izdvojene obavezne rezerve	1.090	-	-	-	1.089	-	2.179
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti:							
Potraživanja od banaka	6.276	-	-	-	-	-	6.276
Potraživanja od klijenata	1.608	1.007	6.711	5.971	12.603	798	28.698
Hartije od vrijednosti	-	25.003	-	-	-	-	25.003
Ostala finansijska sredstva	10	-	-	-	-	-	10
Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti*	85	147	-	-	(709)	(4)	(481)
Ostala sredstva	171	27	44	5	11	32	290
Ukupno	29.030	26.037	6.755	5.976	13.703	830	82.331
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti:							
Depoziti klijenata i banaka	18.552	27.900	4.781	8.039	12.299	10	71.581
Kreditni klijenata, koji nijesu banke	9	19	53	136	642	-	859
Kamate i vremenska razgraničenja*	4	53	15	19	28	1	120
Ostale obaveze	190	36	47	35	279	300	887
Ukupno	18.751	27.955	4.881	8.210	13.221	310	73.327
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2020. godine	10.279	(1.918)	1.874	(2.234)	482	520	9.004
- 31. decembra 2019. godine	862	(322)	983	2.969	492	893	5.877
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2020. godine	10.279	8.361	10.235	8.001	8.483	9.004	
- 31. decembra 2019. godine	862	540	1.523	4.492	4.984	5.877	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2020. godine	14,01%	11,40%	13,95%	10,91%	11,56%	12,27%	
- 31. decembra 2019. godine	4,43%	2,78%	7,83%	23,10%	25,63%	30,22%	

*Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravka vrijednosti prikazani su zasebno i ne čine zbir u tabeli za ročnu usklađenost finansijske aktive i finansijske obaveze prema preostalom ugovorenom roku dospjeća, u skladu sa izvještavanjem prema CBCG.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)**

Prilikom obračuna pojedinačnih gapova dospjeća, a samim tim i kumulativnih gapova, ne uzimaju se u obzir: kamatna potraživanja, obaveze za kamate, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti. Imajući u vidu da tabela prikazuje novčane prilive i odlive (cash flow) ispravke vrijednosti i vremenska razgraničenja mogli bi negativno uticati na sliku ročne usklađenosti aktive i pasive po pojedinim periodima dospjeća tako da se iz navedenih razloga ove pozicije isključuju.

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da u roku izvršava dospjele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava.

4.5. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (namjernih i nenamjernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredviđenih eksternih događaja. Operativni rizik obuhvata i pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacioni rizik. Pravni rizik je rizik ostvarivanja gubitaka u poslovanju Banke koji može nastati zbog nepoštovanja i kršenja zakona i ostale regulative, vršenja protivpravnih radnji, postupanja koja nisu u skladu sa ugovorenim uslovima, neprimjenjivanja preporuka i dobre bankarske prakse, kao i etičkih standarda.

Banka je usvojila set dokumenata za upravljanje operativnim rizikom: Politiku upravljanja operativnim rizikom, Proceduru prikupljanja podataka o događajima operativnog rizika, Proceduru izdvajanja rezervacija za operativne gubitke, Proceduru sprovođenja procesa samoprocjene rizika i kontrole, Proceduru sprovođenja scenario analize i Proceduru sprovođenja permanentne supervizije.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala, Banka koristi jednostavan metod za izračunavanje potrebnog kapitala za operativni rizik.

Odbor za upravljanje operativnim rizikom kvartalno izvještava Odbor direktora o aktivnostima koje su preduzete u cilju upravljanja operativnim rizikom.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.6. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka ima finansijskih sredstava inicijalno klasifikovanih po fer vrijednosti i odnose se na hartije od vrijednosti nabavljane od novembra 2021. godine. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza na dan 31. decembar 2021. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Finansijska sredstva				
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	111.816	22.054	111.816	22.054
Kredit i potraživanja od banaka	14.278	6.256	14.278	6.256
Kredit i potraživanja od klijenata	52.017	28.090	52.017	28.090
Hartije od vrijednosti po amortizovanom trošku	60.729	25.149	60.729	25.149
Hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	42.596	-	42.596	-
Ostala finansijska sredstva	28	10	28	10
Tekuća poreska sredstva	6	-	6	-
Ostala sredstva	357	279	357	279
Finansijske obaveze				
Depoziti klijenata	265.579	71.701	265.579	71.701
Kredit klijenata koje nijesu banke	1.972	859	1.972	859
Ostale obaveze	2.177	888	2.177	888

Finansijska sredstva koja se ne vrednuju po fer vrijednosti, prema hijerarhiji fer vrijednosti, data je u narednoj tabeli:

31.12.2021	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva:				
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	-	111.816	-	111.816
Kredit i potraživanja od banaka	-	14.278	-	14.278
Kredit i potraživanja od klijenata	-	-	52.017	52.017
Hartije od vrijednosti po amortizovanom trošku	60.729	-	-	60.729
Ostala finansijska sredstva	-	28	-	28
Tekuća poreska sredstva	-	-	6	6
Ostala sredstva	-	-	357	357
Ukupno	60.729	126.122	52.380	239.231

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.6. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

31.12.2020	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva:				
Novčana sredstva I računi depozita kod centralnih banaka	-	22.054	-	22.054
Kredit i potraživanja od banaka	-	6.256	-	6.256
Kredit i potraživanja od klijenata	-	-	28.090	28.090
Hartije od vrijednosti po amortizovanom trošku	25.149	-	-	25.149
Hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-
Ostala finansijska sredstva	-	10	-	10
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-
Ostala sredstva	-	-	279	279
Ukupno	25.149	28.320	28.369	81.838

Prilikom procjene fer vrijednosti finansijskih instrumenata za koje se može utvrditi ovakva vrijednost primijenjeni su sljedeći metodi i pretpostavke:

a) *Kredit i potraživanja od banaka*

Potraživanja od drugih banaka obuhvataju međubankarske plasmane i pozicije u procesu naplate.

Pravična vrijednost plasmana sa varijabilnom kamatnom stopom i prekonoćnih depozita je približno jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti ovih finansijskih sredstava iskazanoj na dan izvještaja o finansijskoj poziciji.

b) *Kredit i potraživanja od klijenata*

U cilju utvrđivanja pravične vrijednosti kredita klijentima sa fiksnom kamatnom stopom iskazanih po amortizovanoj vrijednosti, izvršeno je poređenje kamatnih stopa po kojima su krediti odobravani klijentima sa raspoloživim informacijama o preovlađujućim tržišnim kamatnim stopama u bankarskom sektoru Crne Gore, odnosno prosječnim ponderisanim kamatnim stopama po djelatnostima.

Rukovodstvo Banke smatra da kamatne stope Banke ne odstupaju značajno od preovlađujućih tržišnih kamatnih stopa u bankarskom sektoru Crne Gore, te shodno tome pravična vrijednost kredita klijentima obračunata kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova diskontovanih primjenom važećih tržišnih stopa, odnosno prosječnih ponderisanih kamatnih stopa za bankarski sektor, ne odstupa značajno od iskazanih knjigovodstvenih vrijednosti kredita na dan izvještaja o finansijskom položaju.

d) *Depoziti*

Za depozite po viđenju, kao i depozite sa preostalim rokom dospjeća kraćim od godinu dana, pretpostavka je da procijenjena pravična vrijednost ne odstupa značajno od knjigovodstvenih vrijednosti.

Procijenjena fer vrijednost kamatonosnih depozita sa fiksnom kamatnom stopom i preostalim rokom dospjeća preko godinu dana, bez navedene tržišne cijene bazira se na diskontovanom toku gotovine primjenom važeće kamatne stope na nove obaveze sa sličnim preostalim dospjećem. Prema mišljenju rukovodstva kamatne stope Banke su usklađene sa važećim tržišnim kamatnim stopama, i shodno tome iznosi u finansijskim iskazima odražavaju realnu vrijednost koja u datim okolnostima najvjerodostojnije odražava pravičnu vrijednost navedenih finansijskih instrumenata.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**4.7. Upravljanje kapitalom**

Upravljanje kapitalom ima za cilj:

- usaglašenost sa propisima regulatora,
- zaštitu sposobnosti Banke da održi stalnost poslovanja kako bi bila u mogućnosti da obezbijedi isplate akcionarima i naknade ostalim vlasnicima, i
- obezbjeđenje kapitala za podršku daljeg razvoja Banke.

Rukovodstvo Banke vrši kontrolu adekvatnosti kapitala korišćenjem metodologije i limita propisanih od strane Centralne banke Crne Gore (Sl. list CG, br. 38/11, 55/12 i 82/17). Banka kvartalno dostavlja izvještaje o stanju i strukturi kapitala Centralnoj banci Crne Gore.

Sopstvena sredstva Banke sastoje se od:

- osnovnog kapitala (uplaćeni akcijski kapital, umanjen za akumulirane gubitke i efekte primjene MSFI 9 na 01. januar 2018.);
- umanjenog za nematerijalna ulaganja i
- umanjenog za nedostajuće rezerve.

Iznos sopstvenih sredstava mora uvijek biti jednak ili veći od:

- a) minimalnog novčanog dijela osnovnog kapitala u iznosu od EUR 7.5 miliona, kao što propisuje Zakon o bankama,
- b) ukupnog iznosa potrebnog kapitala za sve rizike.

Rizična aktiva se sastoji od stavki aktive i kreditnih ekvivalenata vanbilansnih stavki aktive Banke koje su izložene riziku. Kreditni ekvivalenti vanbilansnih stavki aktive predstavljaju iznos koji je rezultat množenja knjigovodstvene vrijednosti vanbilansnih stavki aktive sa propisanim faktorima konverzije. Ukupnu rizikom ponderisanu aktivu čini zbir stavki aktive bilansa i kreditnih ekvivalenata vanbilansnih stavki aktive izloženih riziku (rizična aktiva Banke), klasifikovanih u određene kategorije i pomnoženih sa odgovarajućim propisanim ponderima rizika.

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala, izražen koeficijentom solventnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore. Na dan 31. decembra 2021. godine, koeficijent solventnosti obračunat od strane Banke u finansijskim izvještajima iznosi 16,27%.

5. PRIHODI I RASHODI KAMATA I SLIČNI PRIHODI I RASHODI

5.1. Prihodi od kamata i slični prihodi

U hiljadama EUR	2021.	2020.
Depoziti kod:		
- inostranih banaka	11	-
Kreditni:		
- privrednim društvima u privatnom vlasništvu	1.491	756
- Vlada Crne Gore	172	16
- privrednim društvima u državnom vlasništvu	25	10
- preduzetnicima	4	5
- fizičkim licima	308	157
	2.000	944
Naknade za odobravanje kredita	108	59
Prihod od kamata na obezvrjeđena finansijska sredstva (napomena 13.2)	115	13
	2.223	1.016
Hartije od vrijednosti:		
Hartije od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti	1.319	256
Hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	109	-
	1.428	256
	3.662	1.272

5.2. Rashodi kamata i slični rashodi

U hiljadama EUR	2021.	2020.
Depoziti:		
- Investiciono-razvojni fond (IRF)	60	44
- privrednim društvima u državnom vlasništvu	2	-
- privrednim društvima u privatnom vlasništvu	159	20
- fizičkim licima	227	167
	448	231
Lizing - MSFI 16:		
- Capital Plaza (sjedište banke i poslovnica)	25	13
	25	13
Pozajmice:		
- Investiciono-razvojni fond (IRF)	14	11
	14	11
	488	255

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA**6.1. Prihodi od naknada i provizija**

U hiljadama EUR	2021.	2020.
Platni promet u zemlji	1.215	269
Platni promet u inostranstvu	884	70
E-banking	2.747	368
Odobrene garancije	63	53
Kartice	247	57
Investiciono bankarstvo	15	-
Ostalo	11	3
	5.183	820

6.2. Rashodi od naknada i provizija

U hiljadama EUR	2021.	2020.
Naknade Centralnoj banci Crne Gore	311	56
Naknade za usluge međunarodnog platnog prometa	625	104
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	127	125
Naknade za kartično poslovanje	153	80
Naknade za elektronsko bankarstvo	14	14
Investiciono bankarstvo	4	-
Ostalo	5	-
	1.240	379

7. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

U hiljadama EUR	2021.	2020.
Neto zarade	1.162	638
Naknade odboru direktora	194	134
Porezi, prirezi i doprinosi na zarade	657	430
Ostale neto naknade zaposlenima	-	1
Ugovori o djelu	11	-
Putni troškovi i dnevnice	14	30
Troškovi rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmore (napomena 18)	(6)	31
Troškovi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju (napomena 18)	(1)	(25)
Obuka zaposlenih	4	1
	2.036	1.240

8. OPŠTI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

U hiljadama EUR	2021.	2020.
Troškovi zakupa	27	23
Troškovi obezbjeđenja	9	23
Troškovi električne energije, goriva i komunalnih usluga	13	14
Čišćenje	12	11
Troškovi licenci i održavanja softvera	209	219
Troškovi održavanja objekata, opreme, IT opreme, bankomata	89	29
Advokatske usluge	54	54
Osiguranje	16	15
Troškovi eksternih kontrola	178	151
Konsultantske usluge	202	29
Telefon	12	12
Troškovi komunikacionih mreža	43	30
Kancelarijski materijal	14	11
Troškovi reprezentacije	10	6
Reklamiranje i marketing	76	71
Doprinos udruženju banaka	16	16
Troškovi pretplata	38	15
Troškovi održavanja vozila i registracija	2	2
Troškovi vezani za HOV	53	25
Troškovi dozvole za investiciono bankarstvo	16	-
Troškovi otpisa plastike za kartice	-	16
Razni troškovi	9	11
	1.099	783

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama EUR	2021.	2020.
Nekretnina i opreme (napomena 14)	121	112
Nematerijalnih ulaganja (napomena 15)	97	137
Imovina sa pravom korišćenja (napomena 14)	69	78
	288	327

10. NETO PRIHODI/RASHODI PO OSNOVU OBEZVRJEDJENJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTA KOJI SE NE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

U hiljadama EUR	2021.	2020.
Neto povećanje rezervisanja po osnovu:		
- kredita i potraživanja od klijenata (napomena 13.2)	1.255	280
- krediti i potraživanja od banaka (napomena 13.1)	23	3
- hartija od vrijednosti (napomena 13.3)	269	104
- odobrenih garancija (napomena 22)	37	34
- odobrenih neiskorišćenih kredita (napomena 22)	11	14
- naknada	37	-
- ostale aktive	1	-
	1.633	435

11. POREZ NA DOBIT

11.1. Komponente poreza na dobit

U hiljadama EUR	2021.	2020.
Obračunati odloženi porez	5	-
	5	-
U hiljadama EUR	2021.	2020.
Rezultat u bilansu uspjeha prije oporezivanja	3.412	(984)
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 9%	327	(75)
Priznati/Nepriznati poreski kredit na ime poreskih gubitaka	(327)	75
Efekti različitog tretmana stalnih sredstava za poreske svrhe	5	-
Porez na dobit iskazan u bilansu uspjeha	5	-
Efektivna poreska stopa	0,15%	0,00%

Poreska stopa za 2021. godinu iznosi 9% i primjenjuje se na oporezivu dobit pravnih lica u Crnoj Gori, u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

11.2. Odloženi porez

U hiljadama EUR	Poresko sredstvo	Poreska obaveza	Neto sredstvo/ (obaveza)
Stanje na 31. decembar 2020. godine	-	(2)	(2)
Obračunata obaveza po osnovu privremene razlike između knjigovodstvene i poreske vrijednosti nekretnina, opreme i nematerijalnih sredstava	3	2	5
Obračunata poreska obaveza kao rezultat knjiženih nerealizovanih dobitaka po osnovu hartija od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	3	(9)	(6)
Stanje na 31. decembar 2021. godine	6	(9)	(3)

Odloženo poresko sredstvo u iznosu EUR 327 hiljada po osnovu prenijetog poreskog gubitka iz 2021. nije priznato (iz 2020 EUR 75 hiljada). U skladu sa Zakonom o porezu na dobit Crne Gore, prenijeti poreski gubitak može da se iskoristi do zaključno sa 2026. godinom (za 2020 zaključno sa 2025. godinom).

12. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD CENTRALNIH BANAKA

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Gotovina u blagajni:		
- u EUR	1.690	1.203
- u stranoj valuti	96	64
Žiro račun:	-	-
- u EUR	102.249	18.571
Obavezna rezerva kod Centralne banke Crne Gore	6.219	2.180
Sredstva u procesu naplate	1.538	
Ostalo	26	36
	111.816	22.054

Na prekončna salda na transakcionom računu kod Centralne banke Crne Gore, primjenjuje se kamatna stopa Evropske centralne banke na depozitne olakšice (ECB Deposit facility rate) umanjena za 10 baznih poena, na godišnjem nivou, i to primjenom stope ne više od nule, na saldo na početku narednog poslovnog dana RTGS sistema.

Obavezna rezerva sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine izdvojena je u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG” 88/17), koja propisuje da banke izdvajaju obaveznu rezervu primjenom stope od:

- 5,5% na dio osnovice koju čine depoziti po viđenju, depoziti ugovoreni sa ročnošću do jedne godine, odnosno do 365 dana i depoziti ugovoreni sa ročnošću preko 365 dana ukoliko ne postoji klauzula o nemogućnosti razoročenja prije ugovorom predviđenog roka,
- 4,5% na dio osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana, uz klauzulu o nemogućnosti razoročenja prije ugovorenog roka

Na depozite ugovorene sa ročnošću preko jedne godine, odnosno 365 dana, a koji imaju klauzulu o mogućnosti razoročenja tih depozita u roku kraćem od jedne godine primjenjuje se stopa od 5,5%.

Obračunavanje obavezne rezerve vrši se primjenom propisanih stopa na prosječan iznos depozita tokom prethodnog mjeseca, dva dana prije isteka perioda održavanja.

Obračunatu obaveznu rezervu Banka izdvaja na račun obavezne rezerve u zemlji i/ili na račune Centralne banke u inostranstvu. U skladu sa Odlukom, 50% sredstava obavezne rezerve predstavlja kamatonosni dio, na koji Centralna banka isplaćuje do osmog u mjesecu za prethodni mjesec naknadu obračunatu po stopi koja je jednaka EONIA (Euro OverNight Index Average) umanjena za 10 baznih poena na godišnjem nivou, s tim da ova stopa ne može biti manja od nule. Obavezna rezerva se izdvaja u EUR.

13. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI

13.1. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Korespodentni računi kod inostranih banaka	11.527	5.289
Oročeni depoziti kod inostranih banaka	1.458	814
Računi kod domaćih banaka	1.334	171
Ispravka vrijednosti	(41)	(18)
	14.278	6.256

13. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (nastavak)**13.1. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA (nastavak)**

Na dan 31. decembra 2021. godine, Banka ima otvoren račun kod sljedećih inostranih banaka odnosno platnih institucija i brokera: The Reserve Trust Company SAD, Landesbank Baden-Württemberg Njemačka, Incore Bank AG Švajcarska, KT Bank AG Njemačka, Raiffeisenbank Austria DD Hrvatska, VTB Bank Rusija, Transkapitalbank Rusija, Aik Banka AD Srbija, Intercapital securities Hrvatska, European Merchant Bank UAB, Kentbank DD Hrvatska, Alta Banka Srbija, Nurol Bank Turska, Axis Capital Markets Limited Velika Britanija, Aktiv Bank Turska, Alfa Bank Rusija, Sberbank Rusija, Sberbank BH D.D Bosna i Hercegovina, BSI Group llc SAD. Depoziti kod banaka u inostranstvu sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine iznose EUR 11.526 hiljada i predstavljaju avista depozite na koje se obračunava negativna kamata. Limiti za saldo na računu iznad kojih se obračunava negativna kamata su za SberBank Bosna i Hercegovina, za KT Banku Njemačka EUR 1.000 hiljada dok se za sredstva deponovana kod AIK Banke Srbija ne obračunava negativna kamata. VTB Moskva obračunava pozitivnu kamatu na saldo u rubljama.

Limit za saldo na računu iznad kojih se obračunava negativna kamata kod KT Banka je za iznose preko EUR 1 miliona, kod Incore Bank negativna kamata se obračunava za iznose do EUR 5 miliona od 0,75% i preko EUR 5 miliona od 1% dok u CHF valuti negativna kamata se obračunava na iznose do EUR 2 miliona od 0,75% i za iznose preko EUR 2 miliona od 1%. Kod Kent Banke i European Merchant Banke negativna kamata se obračunava na sav iznos sredstava.

Pozitivna kamata u RUB valuti obračunava se na stanje sredstava kod SberBank Moskva, Alfa Bank Moskva, Transkapital Bank Moskva, VTB Bank Moskva.

Oročeni depoziti kod inostranih banaka u iznosu od EUR 1.458 hiljada se odnose na depozit kod Raiffeisenbank Austria DD Hrvatska u iznosu od EUR 1.058 hiljada (USD 1.200 hiljada), po kamatnoj stopi od 0,04% uz rok oročenja od 30-60 dana i na depozit kod Aik Banka AD Srbija u iznosu od EUR 400 hiljada, po kamatnoj stopi od 0,00% uz rok oročenja od 12 mjeseci.

Na dan 31. decembra 2021. godine, Banka ima otvorene kastodi i novčane račune za trgovanje i čuvanje HOV, kod sljedećih domaćih banaka: Hipotekarna banka i Erste banka. Depoziti kod domaćih banaka na dan 31. decembra 2021. godine iznose EUR 1.334 hiljada i predstavljaju avista depozite.

Banka je, u skladu sa zahtjevima MSFI 9, obračunala ispravku vrijednosti kredita i potraživanja od banaka u iznosu od EUR 41 hiljade.

Promjena na računima ispravke vrijednosti kredita i potraživanja od banaka:

U hiljadama EUR	Stanje na 31. decembar 2020.godine	Obezvredenje u toku godine	Ukidanje obezvredjenja u toku godine	Stanje na 31. decembar 2021.godine
Promjena ispravke vrijednosti gotovine	18	23	-	41

13. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (nastavak)

13.2. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Dospjeli krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	4.217	3.425
- privredna društva u državnom vlasništvu	509	-
- preduzetnici	62	93
- fizička lica	86	200
Kratkoročni krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	17.085	5.142
- privredna društva nerezidenti	2.120	1.499
- fizička lica	5	9
Dugoročni krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	13.540	9.827
- privredna društva u državnom vlasništvu	-	500
- Vlada Crne Gore, Ministarstvo finansija	4.902	5.000
- privredna društva nerezidenti	3.153	500
- preduzetnici	-	-
- fizička lica	8.204	2.499
- kartice fizička lica	-	4
	53.883	28.698
Kamatna potraživanja:		
- krediti	54	40
Vremenska razgraničenja:		
- kamata po kreditima	110	63
- naknade	(179)	(100)
	(15)	3
Ukupno	53.868	28.701
Minus:		
Obezvrjeđenje kredita	(1.851)	(611)
Ukupno	52.017	28.090

13. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (nastavak)

13.2. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA (nastavak)

U tabelama u nastavku dat je prikaz kretanja kredita i potraživanja od klijenata po Stage-vima u 2021 i 2020. godini, za iznose glavnice potraživanja i očekivanih kreditnih gubitaka.

Promjena kredita i potraživanja po nivoima rizika je prikazana u tabeli u nastavku:

	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
Bruto krediti i potraživanja od klijenata 31 decembar 2020. godine	23.713	4.476	512	28.701
Nova potraživanja	37.098	3.838	2	40.938
Smanjenje/otplata potraživanja	(11.779)	(3.141)	(852)	(15.771)
Prelazak u nivo 1	1.326	(1.326)	-	-
Prelazak u nivo 2	(6.614)	6.660	(46)	-
Prelazak u nivo 3	(5)	(2.576)	2.581	-
Druge promjene	-	-	-	-
Bruto krediti i potraživanja od klijenata 31 decembar 2021. godine	43.739	7.932	2.197	53.868

	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
Bruto krediti i potraživanja od klijenata 31. decembar 2019. godine	7.589	2.335	453	10.377
Nova potraživanja	24.227	400	-	24.627
Smanjenje/otplata potraživanja	(4.260)	(1.949)	(94)	(6.303)
Prelazak u nivo 1	19	(19)	-	-
Prelazak u nivo 2	(3.661)	3.932	(271)	-
Prelazak u nivo 3	(201)	(223)	424	-
Druge promjene	-	-	-	-
Bruto krediti i potraživanja od klijenata 31. decembar 2020. godine	23.713	4.476	512	28.701

Promjena ispravke vrijednosti kredita i potraživanja po nivoima rizika je prikazana u tabeli u nastavku:

	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
Ispravka vrijednosti, 31. decembar 2020. godine	309	204	98,43	611
Nova potraživanja	781	163	1	945
Smanjenje/otplata potraživanja	(140)	53	(85)	(172)
Prelazak u nivo 1	8	(50)	-	(42)
Prelazak u nivo 2	(146)	389	(14)	229
Prelazak u nivo 3	(1)	(264)	545	280
Druge promjene	-	-	-	-
Ispravka vrijednosti, 31. decembar 2021. godine	811	495	545	1.851

13. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (nastavak)

13.2. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA (nastavak)

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti, 31. decembar 2019. godine	150	115	69	334
Nova potraživanja	324	37	-	361
Smanjenje/otplata potraživanja	(56)	(98)	(10)	(164)
Prelazak u nivo 1	-	(3)	-	(3)
Prelazak u nivo 2	(104)	153	(19)	30
Prelazak u nivo 3	(5)	-	61	56
Druge promjene	-	-	(3)	(3)
Ispravka vrijednosti, 31. decembar 2020. godine	309	204	98	611

Kratkoročni krediti privrednim društvima se najvećim dijelom odobravaju za obrtna sredstva uz kamatnu stopu od 2,7% do 9% na godišnjem nivou. Dugoročni krediti odobreni su na period od 13 do 120 mjeseci i uglavnom se odnose na državnu upravu, privredna društva iz oblasti trgovine, prerađivačke industrije i usluge pružanja smještaja i ishrane, građevinarstva itd. Kratkoročni i dugoročni krediti privrednim društvima se najčešće odobravaju uz nominalnu kamatnu stopu u visini od 4% do 10% godišnje.

Kratkoročni krediti stanovništvu se odobravaju na period do 12 mjeseci sa kamatnom stopom u rasponu od 2% do 11,45% na godišnjem nivou. Dugoročni krediti stanovništvu obuhvataju gotovinske kredite, kredite za stambenu izgradnju, adaptaciju stambenog prostora, finansiranje kupovine potrošnih dobara i ostale namjene, odobrene na period od 15 do 300 mjeseci uz kamatnu stopu na godišnjem nivou, u rasponu od 4% do 11,45%.

Promjene na računima ispravke vrijednosti kredita i potraživanja od klijenata su prikazani u tabeli niže:

Stanje 1 januar 2020.godine	334
Obezvrijeđenje u toku godine (napomena 10)	702
Ukidanje obezvrijeđenja u toku godine (napomena 10)	(422)
Kamata obračunata na obezvrijeđene plasmane (Napomena 5.1)	(3)
Stanje 31. decembra 2020.godine	611
Obezvrijeđenje u toku godine (napomena 10)	1.994
Ukidanje obezvrijeđenja u toku godine (napomena 10)	(739)
Kamata obračunata na obezvrijeđene plasmane (Napomena 5.1)	(15)
Stanje 31. decembra 2021.godine	1.851

13. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (nastavak)

13.2. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA (nastavak)

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke u kreditnom portfoliju obuhvata najvećim dijelom komitente sa sjedištem na području Crne Gore.

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Crna Gora	42.249	26.084
Srbija	2.319	514
Rusija	5.008	4
SAD	928	202
Evropska unija	1.513	1.286
	52.017	28.090

Koncentracija kredita i potraživanja od klijenata po djelatnostima:

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Državna uprava	4.879	4.977
Trgovina	5.394	4.046
Građevinarstvo	8.719	2.897
Prerađivačka industrija	1.775	2.038
Usluge pružanja smještaja i ishrane	5.526	3.185
Snabdijevanje električnom energijom	1.653	1.779
Snabdijevanje vodom	2.064	803
Saobraćaj i skladištenje	1.236	327
Informisanje i komunikacije	2.169	1.546
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	3.457	1.897
Ostale uslužne djelatnosti	889	713
Poslovanje nekretninama	2.388	213
Finansijske djelatnosti	2.650	-
Poljoprivreda	523	614
Sport	493	492
Stanovništvo	8.202	2.563
	52.017	28.090

13. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (nastavak)

13.3. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

Na dan 31. decembra 2021. godine stanje hartija od vrijednosti se vrednuju po amortizovanom trošku iznosi EUR 60.729 hiljada i sastoji se iz sljedećeg:

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Dugoročni dugovni instrumenti - Euro obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore	51.000	25.003
Dugoročni dugovni instrumenti - Euro obveznice - nerezidenti	9.893	-
Neamortizovana premija/diskont	(1.086)	(255)
Neamortizovana premija/diskont - nerezidenti	424	-
Potraživanja za kamatu	756	514
Ispravka vrijednosti hartija od vrijednosti	(258)	(113)
	60.729	25.149

Euro obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore u nominalnom iznosu od EUR 51.000 hiljada (2020: EUR 25.003 hiljada) se odnose obveznice čije je rok dospeljeća u periodu od 2025. godine do 2029. godine, sa kuponskom kamatnom stopom koja iznosi 3,375% za seriju koja dospeljeva 2025. godine, 2,875% za seriju koja dospeljeva 2027 godine i 2,55% za seriju koja dospeljeva 2029. godine.

U martu 2021. godine dospjelo je i naplaćeno obveznica nominalne vrijednosti EUR 4.573 emitenta Ministarstvo finansija Vlade Crne Gore koje je banka imala u portfoliju na 31.12.2020. godine.

Euro obveznice nerezidenata u nominalnom iznosu od EUR 9.893 hiljada (2020: EUR 0) se odnose na obveznice čiji je rok dospeljeća u periodu od 2024. godine do 2032. godine sa kamatnom stopom koja se kreće od 1,13% do 5,25%.

Na dan 31. decembra 2021. godine stanje hartija od vrijednosti se vrednuju kroz ostali ukupan rezultat iznosi EUR 42.596 hiljada i sastoji se iz sljedećeg:

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Dugoročni dugovni instrumenti - Euro obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore FVOCI	30.000	-
Dugoročni dugovni instrumenti - Euro obveznice - nerezidenti FVOCI	15.000	-
Neamortizovana premija/diskont FVOCI MNE	(2.764)	-
Neamortizovana premija/diskont - nerezidenti FVOCI	360	-
	42.596	-

Euro obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore u nominalnom iznosu od EUR 30.000 hiljada (2020: EUR 0) se odnose obveznice čije je rok dospeljeća u periodu od 2027. godine do 2029. godine, sa kuponskom kamatnom stopom koja iznosi 2,875% za seriju koja dospeljeva 2027 godine i 2,55% za seriju koja dospeljeva 2029. godine.

Euro obveznice nerezidenata (EFSF I EU) u nominalnom iznosu od EUR 15.000 (2020: EUR 0) se odnose na obveznice čiji je rok dospeljeća u periodu od 2025. godine do 2031. godine sa kamatnom stopom koja se kreće od 0% do 0,50%.

U skladu sa zahtjevima MSFI 9 Banka je obračunala ispravku vrijednosti na hartije od vrijednosti koje se vrednuju po amortizovanom trošku i kroz ostali ukupan rezultat.

Promjena na računima ispravke vrijednosti hartija od vrijednosti koje se vrednuju po amortizovanom trošku:

U hiljadama EUR	Stanje na 31. decembar 2020.godine	Povećanja	Stanje na 31. decembar 2021.godine
Ispravka vrijednosti hartija od vrijednosti koje se vrednuju po amortizovanom trošku	113	145	258

13. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (nastavak)

13.3. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI (nastavak)

Promjena na računima ispravke vrijednosti hartija od vrijednosti koje se vrednuju kroz ostali ukupan rezultat:

U hiljadama EUR	Stanje na 31. decembar 2020.godine	Povećanja	Stanje na 31. decembar 2021.godine
Ispravka vrijednosti hartija od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	-	124	124

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Kretanja na nekretninama, opremi i ostalim sredstvima u toku 2020. godine prikazano je u narednoj tabeli:

a) Nekretnine, postrojenja i oprema

U hiljadama EUR	Ulaganje u zakupljene objekte	Sredstva u pripremi	Namještaj i ostala oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje, 1. januar 2020. godine	99	-	565	664
Povećanja	68	-	242	310
Smanjenja	(99)	-	(14)	(113)
Stanje, 31. decembar 2020. godine	68	-	793	861
Povećanja	-	132	28	160
Smanjenja	-	-	-	-
Stanje, 31. decembar 2021. godine	68	132	821	1.021
Ispravka vrijednosti				
Stanje, 1. januar 2020. godine	99	-	348	447
Amortizacija (napomena 9)	3	-	109	112
Smanjenja	(99)	-	(9)	(108)
Stanje, 31. decembar 2020. godine	3	-	448	451
Amortizacija (napomena 9)	7	-	114	121
Smanjenja	-	-	-	-
Stanje, 31. decembar 2021. godine	10	-	562	572
Sadašnja vrijednost:				
- 31. decembra 2021. godine	58	132	259	449
- 31. decembra 2020. godine	65	-	345	410

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka nema imovinu pod zalogom radi obezbjeđenja otplate kredita i drugih obaveza.

Na dan 31. decembra 2021. godine vrijednost nekretnine, postrojenja, opreme i imovine sa pravom korišćenja (napomena 14 b) iznosi EUR 1.037 hiljada (2020: EUR 1.067 hiljada).

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

b) Imovina sa pravom korišćenja

Ugovori o zakupu, odnose se na uzimanje u zakup poslovnih i stambenih prostora. Banka je poslovni prostor uzet u zakup počev od 1.januara 2020.godine tretirala u skladu sa zahtjevima novog MSFI 16, kao i poslovne prostore koje je uzela u zakup nakon preseljenja na novu lokaciju.

Imovina sa pravom korišćenja i dugoročne obaveze po ugovorima o zakupu poslovnih prostorija prikazane su u tabeli koja slijedi:

Imovina sa pravom korišćenja (u hiljadama EUR)

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Stanje na dan 1. januar	657	62
Nove nabavke	-	692
Amortizacija	(69)	(78)
Prestanak ugovora sredstvo	-	(62)
Prestanak ugovora akumulirana amortizacija	-	43
Stanje na dan 31. decembra	<u>588</u>	<u>657</u>

Obaveze po osnovu lizinga (u hiljadama EUR)

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Stanje na dan 1. januar	663	63
Nove nabavke	-	693
Trošak kamate	25	13
Prestanak ugovora	-	(18)
Lizing plaćanja	(84)	(88)
Stanje na dan 31. decembra	<u>604</u>	<u>663</u>

Banka je 31. marta 2020. godine zaključila ugovor o zakupu poslovnog i komercijalnog prostora sa zakupodavcem Capital Plaza d.o.o., Podgorica na period od 10 godina.

Analiza dospjeća obaveza u skladu sa MSFI 16, paragraf 58 je predstavljena u tabeli koja slijedi:

	<u>Do mjesec dana</u>	<u>Od 1 do 3 mjeseca</u>	<u>Od 3 do 6 mjeseci</u>	<u>Od 6 do 12 mjeseci</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Dospjeće obaveza po lizingu	6	12	36	36	284	230	604
Ukupno	<u>6</u>	<u>12</u>	<u>36</u>	<u>36</u>	<u>284</u>	<u>230</u>	<u>604</u>

15. NEMATERIJALNA SREDSTVA

Nematerijalna sredstva se najvećim dijelom sastoje od licenci i softvera. U pregledu koji slijedi prikazana su kretanja na nematerijalnim sredstvima u toku 2020. godine:

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Nabavna vrijednost		
Stanje, 1. januar	641	620
Povećanja u toku perioda	78	21
	719	641
Ispravka vrijednosti		
Stanje, 1. januar	520	383
Amortizacija (napomena 9)	97	137
	618	520
Neotpisana vrijednost na dan	101	121

Nematerijalna sredstva u iznosu od EUR 101 hiljada sastoje se od: kompjuterskih programa (softvera) u iznosu od EUR 79 hiljada i ostalih nematerijalnih sredstava u iznosu od EUR 22 hiljade. Ostala nematerijalna sredstva, u najvećem dijelu sastoje se od Visa International licence čija je sadašnja vrijednost na 31. decembar 2021. godine EUR 20 hiljada.

16. OSTALA SREDSTVA

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Unaprijed plaćeni troškovi	282	192
Potraživanja od Poreske uprave	1	9
Zalihe plastike za kartice	13	15
Potraživanja od fondova (porodiljsko odsustvo)	1	17
Potraživanja od zaposlenih	5	3
Potraživanja za naknade	54	43
Ostala potraživanja	1	-
	357	279

17. FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE ISKAZUJU PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI

17.1. DEPOZITI KLIJENATA

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Depoziti po viđenju:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	60.693	28.015
- privredna društva u državnom vlasništvu	7	4
- Investiciono-razvojni fond (IRF)	962	1.009
- preduzetnici	158	162
- neprofitne organizacije	110	52
- fizička lica	155.774	20.747
	217.704	49.989
Kratkoročni depoziti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	7.574	7.616
- fizička lica	876	3.888
	8.450	11.504
Dugoročni depoziti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	9.759	3.213
- Investiciono-razvojni fond (IRF)	3.000	2.000
- osiguravajuća društva	200	-
- fizička lica	26.204	4.875
	39.163	10.088
	265.317	71.581
<i>Obaveze za kamate i ostala pasiva</i>		
Vremenska razgraničenja: obračunata kamata na depozite	262	120
	262	120
	265.579	71.701

Na depozite po viđenju fizičkih lica ne obračunava se kamata, dok je na avista depozite pravnih lica odobrena kamata do 0,20%. Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0,2% do 3,2% godišnje, dok se za pravna lica kreće od 0,1% do 2,5%.

17. FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE ISKAZUJU PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (nastavak)

17.2. KREDITI KLIJENATA KOJI NIJESU BANKE

Obaveze za pozajmljena sredstva od klijenata koje nijesu banke predstavljaju obaveze prema domaćim kreditorima i odnose se na pozajmljena sredstva od Investiciono Razvojnog Fonda (IRF) koja se odobravaju Banci za finansiranje odobrenih projekata od strane IRF-a, pri čemu Banka zaračunava svoju maržu za preuzimanje kreditnog rizika kao i na sredstva od Ministarstva finansija i socijalnog staranja koja služe za podršku mikro, malim i srednjim preduzećima i preduzetnicima pogođenim pandemijom Covid-19. Ove obaveze na 31. decembar 2021. sastoje se od kreditnih zaduženja prema IRF-u i Ministarstvu finansija i socijalnog staranja u iznosu od EUR 1.972 hiljada.

<i>U hiljadama EUR</i>				
Odobreni iznos	Datum odobrenja	Datum dospijea	Kamatna stopa	Stanje na 31.decembar 2021
360	25.12.2018	31.03.2024	1,50%	160
100	12.08.2018	31.08.2024	1,50%	55
50	05.09.2019	30.09.2024	1,50%	28
500	31.07.2020	30.06.2024	2,50%	400
4.430	08.07.2021	08.07.2030	0,00%	1.329
5.440				1.972

<i>U hiljadama EUR</i>				
Odobreni iznos	Datum odobrenja	Datum dospijea	Kamatna stopa	Stanje na 31.decembar 2020
84	19.09.2017	30.09.2021	1,50%	16
360	25.12.2018	31.03.2024	1,50%	230
100	12.08.2018	31.08.2024	1,50%	74
50	05.09.2019	30.09.2024	1,50%	39
500	31.07.2020	30.06.2024	2,50%	500
1.094				859

Dospijeće glavnice po godinama je prikazano u tabelama za rizik likvidnosti (napomena 4.4).

18. REZERVE

<i>U hiljadama EUR</i>	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Rezervisanja za otpremnine zaposlenima	41	41
Obračunate obaveze za neiskorišćene dane godišnjeg odmora	60	66
Rezervisanja za gubitke po odobrenim garancijama	116	80
Rezervisanja za gubitke za odobrene neiskorišćene kredite	26	15
Rezervisanje za sudske sporove	9	3
	252	205

19. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Obaveze za lizing (napomena 14 b)	604	663
Obaveze po osnovu neraspoređenih priliva	511	3
Unaprijed naplaćeni prihodi	381	48
Obaveze prema dobavljačima	57	27
Obaveze po osnovu kastodi poslova	52	-
Ostale obaveze	572	147
	2.177	888

20. KAPITAL

Na dan 31. decembra 2021. godine akcijski kapital Banke čini 236.125.000 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 0,04. U toku 2021. godine došlo je do smanjenja akcijskog kapitala u ukupnom iznosu od EUR 7.035 hiljada radi pokrića akumuliranog gubitka. Komisija za tržište kapitala je evidentirala posljednje smanjenje kapitala 13. decembra 2021. godine ali promjena nije još uvijek registrovana kod CRPS-a.

Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 2021. godine je sljedeća:

Ime i prezime/naziv kompanije	31. decembar 2021.		
	broj akcija	Iznos u EUR	% učešća
Adriatic Capital LLC, Wilmington, Delaware, Sjedinjene Američke Države	236.125.000	9.445.000,00	100%
	236.125.000	9.445.000,00	100%

Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 2020. godine bila je sljedeća:

Ime i prezime/naziv kompanije	31. decembar 2020.		
	broj akcija	Iznos u EUR	% učešća
Adriatic Capital LLC, Wilmington, Delaware, Sjedinjene Američke Države	412.011.761	16.480.470,44	100%
	412.011.761	16.480.470,44	100%

21. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBCG

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama (Sl. list RCG" br. 17/08, 44/10, 40/11, 73/17) i propisima Centralne banke Crne Gore.

Koeficijent solventnosti Banke je na dan 31. decembra 2021. godine iznosio 16,27% (31. decembra 2020. godine: 26,30%).

Na 31. decembar 2021. godine nivo sopstvenih sredstva Banke je iznad propisanog minimuma od EUR 7.500 hiljada i iznosi EUR 9.614 hiljade (31. decembar 2020. EUR 8.849 hiljade).

Zakon o bankama („Sl. list CG“ br. 17/2008, 44/2010 i 40/2011, 73/2017) definiše minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti od EUR 7,5 miliona.

Na dan 31. decembra 2021. godine novčani kapital Banke je iznad propisanog minimuma.

R.Br	OPIS	Propisani limiti	2021.	2020.
1	Koeficijent solventnosti	Minimum 10 %	16,27%	26,30%
2	Najveća izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 25% sopstvenih sredstava Banke	31,53%	22,40%
3	Izloženost prema licima povezanim s bankom	Maksimum 200%	11,32%	7,75%
4	Zbir velikih izloženosti banke	Maksimum 800%	350,07%	190,81%
5	Ukupan kapital 000 EUR	Minimum EUR 5 miliona	12.976	9.371
6	Sopstvena sredstva 000 EUR	Minimum EUR 5 miliona	9.614	8.849
7	Pokazatelj minimalne likvidnosti	0.9 na dnevnom nivou/1 na dekadnom nivou	7,48	3,54
8	Ukupna rizična aktiva i drugi rizični 000 EUR			
8.1.	Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom		55.973	31.853
8.2.	Potreban kapital za tržišne rizike		25	-
8.3.	Potreban kapital za operativni rizik		168	100
8.4.	Potreban kapital za rizik zemlje		751	261
8.5.	Potreban kapital za druge rizike		442	535
8.6.	Ukupna otvorena devizna pozicija		254	24

Na dan 31. decembar 2021. godine Banka ima izloženost prema jednoj finansijskoj instituciji u iznosu koji prelazi 25% sopstvenih sredstava, što nije u skladu sa članom 58 Zakona o bankama po kome je definisano da izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne smije biti veća od 25% sopstvenih sredstava.

Prekoračanje izloženosti je usled novčanog priliva na dan 31.12. 2021. godine iz države koja je u različitoj vremenskoj zoni od Crne Gore i desio se nakon završetka radnog vremena u Crnoj Gori. Rukovodstvo Banke je odmah reagovalo i preduzelo neophodne aktivnosti kako bi se pokazatelji uskladili sa propisanim limitima. Dana 04.01.2022.godine (prvog radnog dana) je usklađena izloženost prema ovom licu u skladu sa zakonom definisanim limitima.

22. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama EUR

	<u>31.decembar 2021.</u>	<u>31.decembar 2020.</u>
Rizična vanbilasna aktiva		
Neopozive obaveze za davanje kredita	2.197	3.209
Izdate garancije	8.068	6.003
	<u>10.265</u>	<u>9.212</u>
Ostala vanbilasna evidencija		
Evidentna kamata	37	38
Kolaterali po osnovu potraživanja	81.935	33.879
Tekući ugovori za transakcije sa devizama	(28)	-
Ostale stavke vanbilasne izloženosti banke	2.954	-
	<u>95.450</u>	<u>43.129</u>

U hiljadama EUR

Rezervisanja za vanbilasnu evidenciju

	<u>31.decembar 2021.</u>	<u>31.decembar 2020.</u>
Rezervisanja za neopozive obaveze za davanje kredita	26	15
Rezervisanje za izdate garancije	116	79
	<u>142</u>	<u>94</u>

Stanje 1 januar 2020.godine

	<u>45</u>
Obezvrjeđenje u toku godine	124
Ukidanje obezvređenja u toku godine	(75)

Stanje 31. decembra 2020.godine

	<u>94</u>
Obezvrjeđenje u toku godine	241
Ukidanje obezvređenja u toku godine	(193)

Stanje 31. decembra 2021 godine

	<u>142</u>

23. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Lica povezana sa Bankom su akcionari Banke, predstavnici rukovodstva i zaposleni Banke.

U hiljadama EUR	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
<i>Ostala sredstva:</i>		
- zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	99	100
	99	100
<i>Kredit i potraživanja od klijenata:</i>		
- krediti fizičkim licima - zaposleni Banke	320	323
- kartice - zaposleni Banke	7	4
- West Summit Investment LP	372	-
- Adriatic capital management LLC	556	202
	1.255	529
Ukupno potraživanja:	1.354	629
<u>Obaveze</u>		
<i>Depoziti klijenata</i>		
<i>Avista depoziti:</i>		
- Adriatic Capital LLC	10	-
- depoziti fizičkih lica – zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	1.303	258
	1.313	258
<i>Oročeni depoziti:</i>		
- depoziti fizičkih lica – zaposleni Banke i akcionari Banke	15.145	200
	15.145	200
Ostale obaveze		
Obaveze za obračunatu kamatu na depozite zaposlenih	2	2
Obaveze za obračunatu kamatu na depozite - Adriatic Capital LLC	1	-
	3	2
Ukupno obaveze:	16.461	460
Potraživanja/(obaveze), neto	(15.107)	169

Kredit zaposlenima se odnose na odobrene kratkoročne i dugoročne kredite sa kamatnim stopama u rasponu od 4,50% do 6,95% na godišnjem nivou.

Na dan 31. decembar 2021. godine u vanbilansnoj evidenciji postoji izloženost od EUR 101 hiljada, koja se odnosi na odobreni limit zaposlenima banke po kreditnim karticama i odobrenim neiskorišćenim kreditima.

23. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Prihodi i rashodi nastali iz transakcija sa povezanim licima u toku 2021. godine i 2020. godine su sljedeći:

U hiljadama EUR

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
<i>Prihodi od kamata i slični prihodi:</i>		
- Adriatic Capital Management LLC	18	6
- West Summit Investment LP	2	
- zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	18	25
Ukupno prihodi:	38	31
<i>Rashodi kamata i slični rashodi:</i>		
- Adriatic Capital Management LLC	6	-
- zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	34	3
Ukupno rashodi:	40	3
Prihodi/(rashodi), neto	(2)	28

U hiljadama EUR

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
<i>Prihodi od naknada i provizija:</i>		
- Adriatic Capital Management LLC	1	-
- zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	5	1
Ukupno prihodi:	6	1

U hiljadama EUR

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
<i>Neto dobiti od kursnih razlika</i>		
<i>Pozitivne kursne razlike:</i>		
- fizička lica – zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	21	5
Ukupno prihodi:	21	5
<i>Negativne kursne razlike:</i>		
- fizička lica – zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	29	-
- Adriatic Capital LLC	-	4
Ukupno rashodi:	29	4
Prihodi/(rashodi), neto	(8)	1

Naknade višem rukovodstvu po osnovu bruto zarada i naknada u 2021. godini iznose EUR 788 hiljada (2020. godine, EUR 421 hiljada).

24. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2021. godine protiv Banke se vodi dva prekršajna postupka koji je pokrenula Centralne Banke Crne Gore. Prvi spor je pokrenut jer je Banka plasirala novčana sredstva koja prelaze limit propisanih izloženosti kod određenih ino banaka, čime je postupila suprotno odredbama člana 58. Zakona o bankama kojim je propisano da ukupna izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne smije biti veća od 25% sopstvenih sredstava. Ishod se ne može sa sigurnošću predvidjeti, ali je pravni sektor mišljenja da je vjerovatnoća 50% da će spor biti riješen u korist banke. Banka je izvršila rezervisanje za potencijalne gubitke po ovom sudskom postupku. Drugi slučaj je pokrenut jer Banka za 9 transakcionih računa pravnih lica nerezidenata do kraja radnog vremena nije dostavila podatke o otvorenim transakcionim računima CBCG, odnosno Centralnom registru transakcionih računa, a što je bila u obavezi shodno čl.65. stav 3. Zakona o platnom prometu.

Pored navedenog, Banka vodi i više postupaka protiv pravnih i fizičkih lica radi naplate potraživanja u ukupnom iznosu od EUR 147 hiljada (2020: EUR 93 hiljada) i dva postupka aktivacije kolaterala - hipoteke a u cilju naplate potraživanja u ukupnom iznosu od EUR 60 hiljada.

25. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem godišnje neto dobiti koja pripada vlasnicima običnih akcija sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija koje su bile u opticaju tokom perioda.

	2021.	2020.
Neto dobitak / gubitak (u hiljadama EUR)	3.417	(984)
Prosječan ponderisani broj akcija	403.337.893	345.025.460
Zarada/(gubitak) po akciji u EUR	0,008	(0,003)

26. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembar 2021. godine i 2020. godine bili su:

	31.decembar 2021.	31.decembar 2020.
USD	0,8823	0,8143
CHF	0,9650	0,9211
GBP	1,1915	1,1073
RUB	0,0118	0,0109

27. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Dana 01.01.2022. godine je stupio na snagu Zakon o kreditnim institucijama ("Službeni list Crne Gore", br. 072/19 od 26.12.2019, 082/20 od 06.08.2020, 008/21 od 26.01.2021), koji podrazumijeva primjenu novih bankarskih standarda usmjerenih na jačanje kapitalnih zahtjeva za banke, formiranje okvira za nove regulatorne zahtjeve u vezi sa likvidnošću, kao i dodatne kapitalne zahtjeve za finansijske institucije od sistemskog značaja.

Početak marta 2022. godine došlo je do povećane nestabilnosti na svetskim finansijskim i robnim tržištima usled eskalacije konflikta u Ukrajini, koji je praćen uvođenjem sankcija određenim ruskim kompanijama i pojedincima. Rukovodstvo Banke je u procesu sagledavanja direktnih i indirektnih posledica rusko-ukrajinskog konflikta na poslovanje Banke.

Banka je na dan 31.12.2021. godine imala izloženost prema ruskim bankama u iznosu od EUR 1.977 hiljada i tokom 2022. godine nisu postojala ograničenja u raspolaganju ovim sredstvima. Izloženost po osnovu plasiranih kredita ruskim državljanima je 90% pokrivena novčanim kolateralom, a Banka nije zabilježila značajan odliv depozita ruskim državljanima u 2022. godini.

Do datuma izdavanja ovih finansijskih izveštaja, nije bilo posledica po poslovanje Banke, međutim, buduće efekte nije moguće predvidjeti sa razumnom sigurnošću. Rukovodstvo Banke konstantno prati i procenjuje potencijalne efekte novonastale situacije i preduzima sve neophodne mjere kako bi se obezbijedila stabilnost poslovanja Banke.

Osim navedenog, nije bilo drugih značajnih događaja koje bi bilo neophodno objelodaniti u finansijskim izvještajima.

ADRIATIC BANK A.D., PODGORICA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE 31. DECEMBAR 2021. GODINE****28. OPŠTI PODACI O BANCI**

U skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka ("Sl. list CG", br. 15/2012, 18/2013 i 24/2018) opšti podaci o Banci su prezentirani kako slijedi:

Naziv Banke: Adriatic bank AD, Podgorica;
Adresa: Bulevar Džordža vašingtona br.98/8, 81000 Podgorica;
Matični broj: 03087158
Telefon/Fax: Tel: + 382 (0)20 680 951
Adresa internet stranice: <http://www.adriaticbank.com>
Adresa elektronske pošte:

Banka na 31.decembar 2021. godine ima centralu i 1 filijalu.

Broj zaposlenih na dan 31. decembar 2021. godine je 45 (31. decembar 2020. godine – 35 zaposlenih).

Žiro račun: 907-58001-38

Centralnoj banci Crne Gore je 30. novembra 2015. godine dostavljen zahtjev za izdavanje dozvole za rad Adriatic bank AD Podgorica.

Adriatic banka AD je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata pod brojem 4-0009471.

Centralna banka Crne Gore je 26. februara 2016. godine izdala dozvolu za rad Banke.

Adraitic banka AD Podgorica počela je sa radom 8. juna 2016. godine.

Podaci o predsjedniku i članovima odbora direktora:

	Ime i prezime	Podaci o prebivalištu Država	Adresa (ulica i broj)
1. Predsjednik	Fraser Eliot Marcus	SAD	Ridge Road 4254, Dalas
2. član	Bassem Snaije	Francuska	Rue Pradier 24, Pariz
3. član	Uzi Shaya	Israel	Har Knanan street 653, Modiin Maca
4. član	Đorđe Lukić	Crna Gora	Bulevar Džordža Vašingtona 108, Podgorica
5. član	Wolfgang Mitterberger	Beč, Austrija	Haymogasse 53 A,A-1230

Banka je na 31.12.2021. bila 100% u vlasništvu kompanije Adriatic Capital LLC, Sjedinjene Američke Države.

Revizorska kuća koja je izvršila reviziju finansijskih izvještaja za 2021. godinu: BDO d.o.o., Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 149, 81000 Podgorica, Crna Gora.

Knjigovodstvena vrijednost akcija na dan 31. decembar 2021. godine iznosi EUR 0,04 po akciji.

Isplate dividende u 2021. godini nije bilo.

Đorđe Lukić
Predsjednik Upravnog odbora

Enesa Bekteši
Član Upravnog odbora

Miroslav Vuković
Direktor sektora računovodstva i finansijskog kontrolinga

ADRIATIC BANK

**IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA
ADRIATIC BANK A.D., Podgorica
za 2021. godinu**

Mart, 2022.godine

Sadržaj:

1.	<u>IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA</u>	3
2.	<u>OPŠTE INFORMACIJE</u>	5
2.1.	<u>Registracija i aktivnost Banke</u>	5
2.2.	<u>Organizacija i zaposleni</u>	6
2.3.	<u>Kadrovska struktura zaposlenih</u>	6
2.4.	<u>Organizaciona struktura Banke</u>	7
3.	<u>POSLOVANJE U 2021.GODINI</u>	8
4.	<u>REGULATORNI ZAHTJEVI U 2021.GODINI</u>	9
5.	<u>BILANS STANJA ZA 2021.GODINU</u>	10
5.1.	<u>Aktiva Banke na dan 31. decembar 2021.godine</u>	10
5.2.	<u>Dati krediti komitentima na dan 31. decembar 2021.godine</u>	11
5.3.	<u>Pasiva Banke na dan 31. decembar 2021.godine</u>	12
5.4.	<u>Promjene na kapitalu do 31.decembra 2021. godine</u>	13
5.5.	<u>Vanbilansna evidencija Banke</u>	14
6.	<u>BILANS USPJEHA ZA 2021. GODINU</u>	15
6.1.	<u>Bilans uspjeha za 2021.godinu</u>	15
6.2.	<u>Prihodi i rashodi od kamate</u>	15
6.3.	<u>Prihodi i rashodi od naknada</u>	16
6.4.	<u>Operativni rashodi</u>	17
7.	<u>MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE</u>	18
8.	<u>PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ</u>	18
9.	<u>PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA</u>	20
10.	<u>INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA</u>	20
11.	<u>POSLOVNE JEDINICE</u>	20
12.	<u>PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA</u>	20
13.	<u>CILJEVI, METODE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA</u>	20
14.	<u>ADEKVATNOST KAPITALA</u>	27

1. IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Službeni list CG" br. 65/2020), Adriatic Bank A.D., Podgorica je danom registracije kao akcionarsko društvo stekla svojstvo pravnog lica. Kao akcionarsko društvo, Adriatic Bank A.D., Podgorica reguliše međusobne odnose svih zainteresovanih subjekata u skladu sa svojim Osnivačkim aktom i Statutom.

Organi Banke su Skupština Banke, Odbor direktora i Izvršni direktor. Uloge organa Banke definisane su Zakonom o bankama i Statutom Adriatic Bank A.D., Podgorica. U dijelu upravljanja, Adriatic Bank A.D., Podgorica, primjenjuje najbolje međunarodne prakse korporativnog upravljanja.

U prvom redu Zakonom o Bankama ("Službeni list Crne Gore", br. 17/08, 44/10, 40/11, 73/17) kao i Statutom Adriatic Bank A.D., Podgorica, definisani su odnosi između Skupštine, Odbora Direktora, Izvršnog direktora.

Korporativno upravljanje se uspostavlja na način:

- Da se u svim segmentima korporativnog upravljanja poštuje pravni okvir Crne Gore i dobra praksa poslovanja;
- Da u tom okviru postavlja principe koji su fleksibilni i daju prostor Odboru direktora da na najbolji način upravlja i rukovodi Bankom i postiže postavljene ciljeve;
- Da svi međusobni odnosi zainteresovanih strana u funkcionisanju Banke budu jasno diferencirani, da nema preklapanja niti praznina u odgovornostima i nadležnostima, te da kod svih zainteresovanih strana bude uspostavljena ravnoteža odgovornosti i obaveza, odnosno prava i nadležnosti;
- Da se odnosi među svim zainteresovanim stranama postave tako da kod svih preovlađuje zajednički interes, odnosno interes Banke u odnosu na njihove pojedinačne interese;
- Da se u potpunosti, efikasno i efektno izvršavaju sve funkcije upravljanja i rukovođenja Bankom, odnosno da se Bankom upravlja na način koji dovodi do postizanja postavljenih ciljeva i zadataka.

U primjeni pravila korporativnog upravljanja implementirana su navedena akta, kao i druga interna akta Banke i u samoj primjeni istih ne postoje odstupanja.

U cilju pouzdanosti i objektivnosti računovodstvenih iskaza i izvještaja, Sektor za računovodstvo, izvještavanje i kontroling svojim uputstvima propisuje interne računovodstvene kontrole kojima se obezbjeđuje da sve promjene budu tačno proknjižene i da poslovne knjige budu ažurne i međusobno usaglašene. Računovodstvene kontrole implementirane su u okviru glavne bankarske aplikacije, saglasno odgovarajućim računovodstvenim standardima. Kroz sistem upravljanja operativnim rizicima (proces samoprocjene rizika i kontrole i proces scenario analize) Banka utvrđuje potencijalne događaje operativnog rizika i na osnovu ocjene događaja definiše mjere koje je potrebno preduzeti da bi se spriječili eventualni događaji operativnog rizika. Na polugodišnjem nivou Banka sprovodi proces permanentne supervizije senzitivnih procedura i senzitivnih računa. Na osnovu sprovedene permanentne supervizije, Banka definiše uvođenje dodatnih kontrola za senzitivne procese, kao i aktivnosti kojim bi se eliminisale anomalije utvrđene sprovođenjem permanentne supervizije senzitivnih računa. Interna revizija u okviru revizija predviđenih godišnjim planom rada preispituje tačnost, pravovremenost i pouzdanost računovodstvenih i finansijskih izvještaja i evidencija. Interna revizija sprovodi kontrolu podobnosti, valjanosti i tačnosti podataka i informacija koje se javno objelodanjuju u skladu sa propisima Centralne banke.

Jedini akcionar Banke je privredno društvo: ADRIATIC CAPITAL LLC, iz Delavera, Sjedinjene Američke Države, vlasnici ovog privrednog društva su fizička lica: Alexander Shneider sa udjelom od 80 % i David Glenn Genecov sa udjelom od 20%. Jedini akcionar Banke ima ovlaštenja skupštine akcionarskog društva i sve odluke donosi u pisanoj formi i vodi evidenciju donesenih odluka u knjizi odluka društva. Akcije glase na akcionare, redovne su (obične), sa pravom glasa, nedjeljive i sa jednakim pravima. Pored običnih akcija sa pravom glasa, Banka može (ali još uvijek nije) emitovati i povlašćene akcije bez prava glasa, u skladu sa posebnim aktom i pozitivnim propisima.

Akcionar Banke, koji je vlasnik običnih akcija, ima sljedeća prava:

1. pravo da prisustvuje sjedici skupštine akcionara,
2. pravo upravljanja srazmjerno učešću u kapitalu ove klase akcija,
3. pravo raspolaganja akcijama, saglasno pozitivnim propisima,
4. pravo preče kupovine akcija novih emisija,
5. pravo na besplatne akcije u slučaju povećanja osnovnog kapitala iz sredstava Banke, uz ograničenja utvrđena Zakonom,
6. pravo na dividendu, nakon raspodjele vlasnicima povlašćenih akcija, kada Skupština Banke odluči da se dividenda isplaćuje,
7. pravo dostave, na lični zahtjev, kopije bilansa stanja i bilansa uspijeha, kao i izvještaja spoljnog revizora,
8. pravo uvida, najmanje 20 dana prije održavanja Skupštine akcionara, kao i na samoj Skupštini, u finansijske izvještaje uključujući i izvještaje spoljnog revizora,
9. pravo na srazmjeran dio imovine u slučaju likvidacije Banke,
10. i druga prava, saglasno pozitivnim propisima.

Odlukom Skupštine akcionara o emisiji akcija bliže se uređuju prava kupaca svake klase i serije akcija ponaosob. Postupak zamjene jedne klase akcija drugom, kao i zamjenjivih obveznica akcijama, uređuje se Odlukom o emisiji akcija, koju donosi Skupština akcionara na osnovu važećih propisa. U pogledu sticanja sopstvenih akcija banka primjenjuje odredbe čl.178 i 179 ZOKI.

Organi upravljanja Bankom su Nadzorni odbor, koji obavlja funkciju nadzora nad poslovanjem Banke i Upravni odbor koji obavlja izvršnu funkciju i odgovoran je za upravljanje Bankom na dnevnoj osnovi i njeno zastupanje. Nadzorni odbor ima tri ili pet članova.

Skupština akcionara Banke donosi odluku o broju članova Nadzornog odbora i bira članove Nadzornog odbora pojedinačno na period od četiri godine, s tim da član kome istekne mandat može biti ponovo imenovan. Mandat člana Nadzornog odbora prestaje:

- 1) istekom perioda na koji je imenovan;
- 2) kada prestane da ispunjava uslove za članstvo u Nadzornom odboru u skladu sa pozitivnim propisima;
- 3) podnošenjem ostavke;
- 4) razrješenjem od strane skupštine akcionara;
- 5) oduzimanjem odobrenja za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora od strane CBCG.

Upravni odbor Banke se sastoji od najmanje tri člana koje Nadzorni odbor imenuje na period ne duži od četiri godine, s tim da član kome istekne mandat može biti ponovo imenovan. Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje Nadzorni odbor. Nadzorni odbor odlučuje o broju članova Upravnog odbora banke. Mandat člana Upravnog odbora prestaje:

- 1) istekom perioda na koji je imenovan;
- 2) kada prestane da ispunjava uslove za članstvo u Upravnom odboru u skladu sa pozitivnim propisima;
- 3) podnošenjem ostavke;
- 4) razrješenjem od strane nadzornog odbora;
- 5) oduzimanjem odobrenja za obavljanje funkcije člana Upravnog odbora od strane CBCG.

2 OPŠTE INFORMACIJE

Adriatic Bank A.D., Podgorica (do 05.03.2020. godine pod imenom Nova banka) je osnovana 2016. godine od strane kompanije Azmont Investment D.O.O..

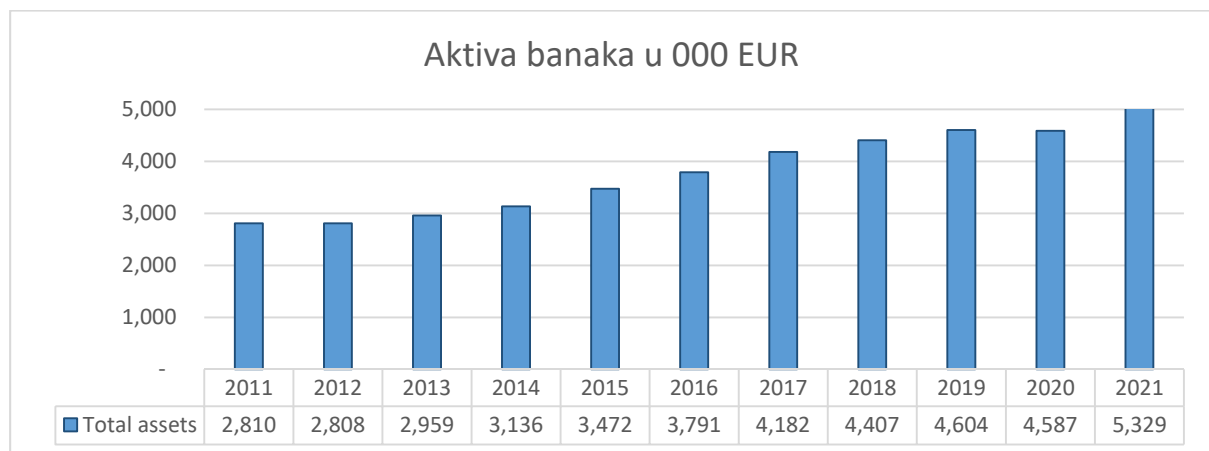
Od 15.januara 2021.godine, izvršena je promjena vlasnika banke čime je prenijeto učešće u vlasništvu od 100% sa prodavca Azmont Investment D.O.O., Herceg Novi, na kupca Adriatic Capital LLC, Sjedinjene Američke Države.

Sjedište Banke je u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona br. 98/8.

Tabela 1 - Tržišno učešće Banke na 31.decembar 2021. godine

31.12.2021				
Banka	Aktiva	Kreditni	Depoziti	Kapital
Bankarski sektor (000 EUR)	5.328.574	2.858.047	4.193.326	614.335
Adriatic bank AD (000 EUR)	282.965	52.017	265.579	12.976
Učešće u (%)	5,31%	1,82%	6,33%	2,11%

Grafikon 1 - Aktiva bankarskog sektora od 2011 - 2021.godine

U cilju što boljeg pozicioniranja na bankarskom tržištu, banka je vodila računa o kvalitetu kadrovskih resursa, ponudi proizvoda i usluga i razvoju informacionog sistema.

Adriatic Bank A.D., Podgorica je banka čiji je nivo kapitala omogućio stabilno i sigurno poslovanje tokom 2021, uz sposobnost apsorpcije potencijalnih rizika iz poslovanja. Nivo sopstvenih sredstava na 31.decembar 2021.godine je EUR 9.614 (31.decembar 2020: hiljada EUR 8.849 hiljada). U toku 2021. godine izvršeno je smanjenje kapitala u iznosu od EUR 7.035 miliona u cilju pokrivanja gubitaka iz prethodnih godina.

Na dan 31.decembra 2021.godine Banku čini Centrala sa sjedištem u Podgorici na adresi: Bulevar Džordža Vašingtona br. 98/8, i jednom filijalom na na adresi: Cetinjska 9/1, Podgorica.

2.1. Registracija i aktivnost Banke

Adriatic bank A.D., Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”) osnovana je 2016. godine izdavanjem odobrenja za rad od strane Centralne Banke Crne Gore. Na osnovu člana 44, stav 2, tačka 7 Zakona o Centralnoj banci (Sl. list CG br. 40/10, 46/10 i 6/13) i člana 23, stav 2 Zakona o bankama (Sl. list CG br. 17/08, 44/10 i 40/11) Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 26. februara 2016. godine donio je rješenje kojim izdaje dozvolu za rad Banci.

Aktivnost Banke uključuje kreditne, depozitne i garancijske poslove, kao i poslove platnog prometa sa inostranstvom, depo poslove, izdavanje, obradu i evidentiranje platnih instrumenata.

Banka je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata pod brojem 4-0009471 dana 13. aprila 2016. godine kao Azmont Banka A.D., Podgorica. Pod registracionim brojem 4-0009471/003 dana 9.septembra 2016. godine Banka je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata kao Nova Banka A.D., Podgorica. Pod registracionim brojem 4-0009471/012 dana 5. marta 2020. godine Banka je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata kao Adriatic Bank A.D., Podgorica.

2.2. Organizacija i zaposleni

a) Odbor direktora Banke

Tabela 2.- Odbor direktora banke

Pozicija	Ime i prezime	Datum rođenja	Podaci o prebivalištu
1. Predsjednik	Fraser Eliot Marcus	09.09.1954	SAD
2. član	Bassem Snaije	01.03.1958	Francuska
3. član	Uzi Shaya	17.07.1960	Izrael
4. član	Wolfgang Mitterberger	22.10.1966	Austrija
5. član	Đorđe Lukić	16.06.1981	Crna Gora

b) Izvršni direktori Banke

Tabela 3.- Izvršni direktori Banke

IME I PREZIME	FUNKCIJA	Funkciju obavljala/o od
Đorđe Lukić	Glavni izvršni direktor	09.03.2020
Enesa Bekteši	Izvršni direktor za poslove podrške poslovanju	09.03.2020

c) Članovi ALCO Odbora

Tabela 4.- Članovi ALCO Odbora

IME I PREZIME	FUNKCIJA
Enesa Bekteši	Predsjednik
Đorđe Lukić	Član
Miroslav Vuković	Član
Maja Barada	Član
Mirza Redžepagić	Član

d) Članovi Odbora za reviziju

Tabela 5.- Članovi Odbora za reviziju

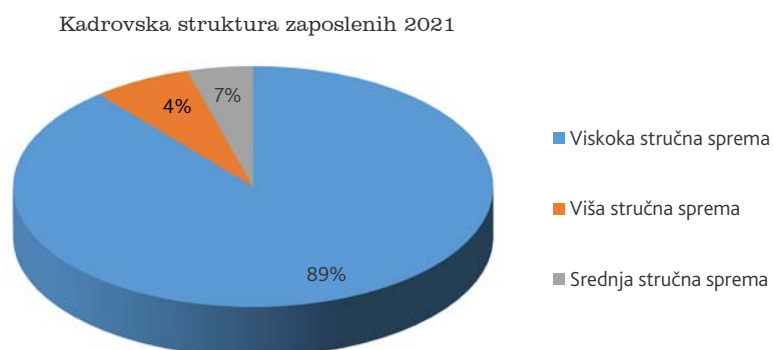
IME I PREZIME	FUNKCIJA
Bassem Snaije	Predsjednik
Fraser Eliot Marcus	Član
Maja Barada	Član

2.3. Kadrovska struktura zaposlenih

Na dan 31.12.2021. godine Banka je imala 45 zaposlenih, i to sa sljedećom kvalifikacionom strukturom:

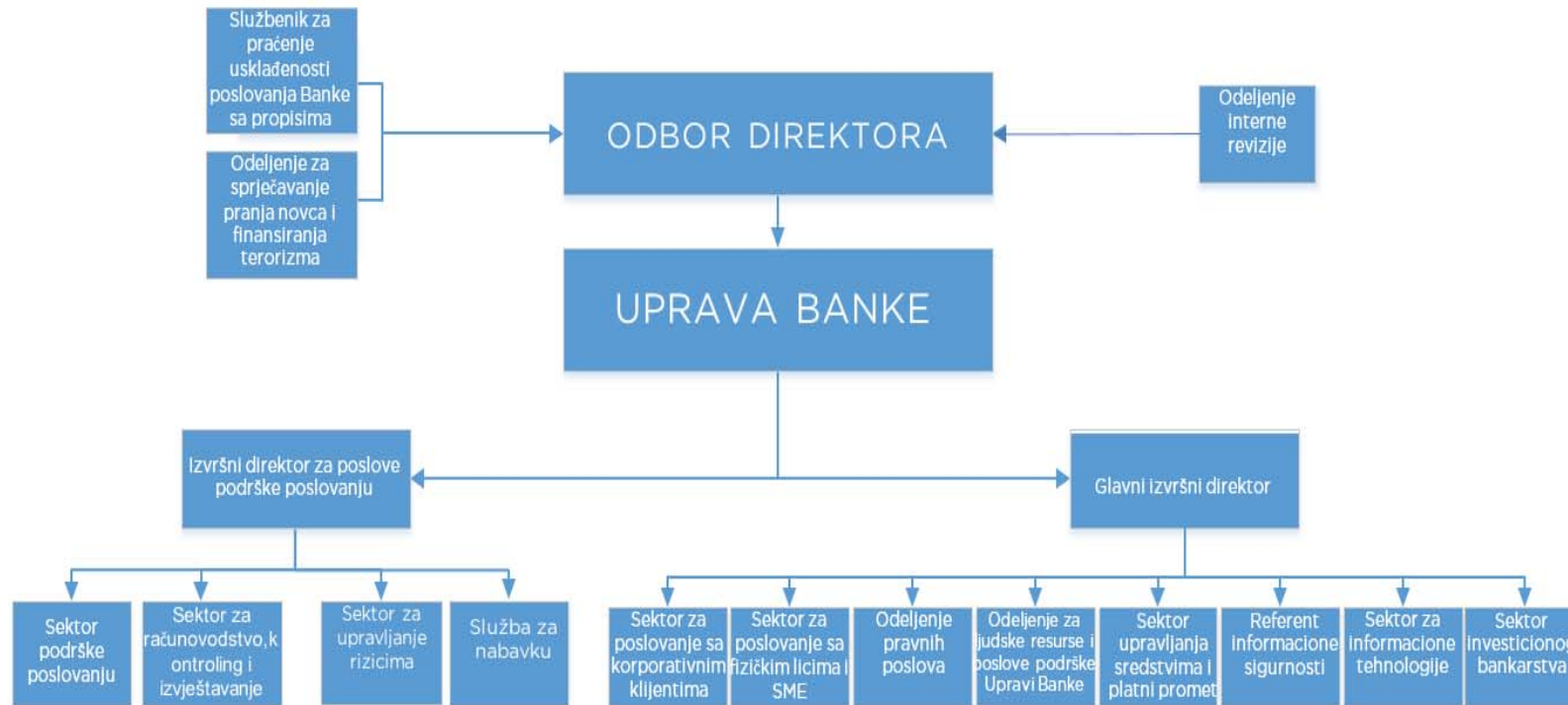
- visoka stručna sprema 40 radnik ili 89%,
- viša stručna sprema 3 radnika ili 7%,
- srednja stručna sprema 2 radnika ili 4%.

Grafikon 2. - Struktura zaposlenih

24. Organizaciona struktura Banke

Grafikon 3 – Organizaciona struktura banke

3. POSLOVANJE U 2021.GODINI
Tabela 6.- Pokazatelji poslovanja 2021.godina u 000 EUR –a

OPIS	2021	2020	Promjena %
1	2	3	4
BILANSNA AKTIVA	282.965	83.026	240,81%
BRUTO KREDITI	53.883	28.698	87,76%
Kreditni stanovništva	8.295	2.712	205,86%
Kreditni i pravnih lica	45.588	25.986	75,43%
Bruto investicione HOV po amortizovanoj vrijednosti	60.987	25.262	141,42%
Bruto investicione HOV po fer vrijednosti	42.596	-	-
DEPOZITI KOMITENATA	265.579	71.701	270,40%
Depoziti stanovništva	183.019	29.614	518,02%
Depoziti pravnih lica	82.560	42.087	96,17%
Ukupan kapital	12.976	9.371	38,47%
DOBITAK / GUBITAK IZ POSLOVANJA NAKON OPOREZIVANJA	3.417	(984)	-
PARAMETRI PROFITABILNOSTI U %			
ROA - dobitak / bilansna aktiva %	1,21	(1,19)	-
ROE – dobitak /ukupan kapital %	26,33	(10,50)	-
NETO PRIHOD OD KAMATA	3.174	1.017	212,09%
NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA	3.943	441	794,10%
BROJ ZAPOSLENIH	45	35	28,57%
Aktiva po zaposlenom u 000 EUR	6.288	2.372	165,08%
OPERATIVNI RASHODI	(3.423)	(2.351)	45,60%
POKAZATELJI			
KOEFICIJENT SOLVENTNOSTI U %	16,27	26,30	-38,14%
POKAZATELJ LIKVIDNOSTI %	7,48	3,54	111,30%
GOTOVINA U 000 EUR-a	126.134	28.328	345,26%
Prihodi od kamata / kamatonosna aktiva %	2,34	2,35	-0,75%
Prihod od kamata /ukupna aktiva %	1,29	1,53	-15,52%
Rashodi kamata / kamatonosna pasiva %	0,18	0,35	-48,03%
Oper. rashodi / ukupni rashodi %	50,33	68,50	-26,54%
Likvidna aktiva / depoziti %	45,77	36,86	24,19%
Likv. aktiva / ukupna aktiva %	42,96	31,82	35,00%
Likv.aktiva / kratk.obaveze %	55,03	44,13	20,61%

4. REGULATORNI ZAHTJEVI U 2021.GODINI
Tabela 7.- Propisani pokazatelji poslovanja na dan 31.12.2021.godine

R.Br	OPIS	LIMIT	31.12.2021
1	Koeficijent solventnosti	min. 10%	16,27%
2	Ukupna izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica	maks. 25% sopstvenih sredstava	31,53%
3	Izloženost prema licima povezanim s bankom	maks. 200%	11,32%
4	Zbir velikih izloženosti banke	maks. 800%	350,07%
5	Ukupan kapital 000 Eur-a	min 5 mil	12.976
6	Sopstvena sredstva 000 Eur-a	min 5 mil	9.614
7	Pokazatelj minimalne likvidnosti	0.9 na dnevnom nivou 1 na dekadnom nivou	7,48
8	Ukupna rizična aktiva i drugi rizici 000 Eur-a		
8.1.	Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom		55.973
8.2.	Potreban kapital za tržišne rizike		25
8.3.	Potreban kapital za operativni rizik		168
8.4.	Potreban kapital za rizik zemlje		751
8.5.	Potreban kapital za druge rizike		442
8.6.	Ukupna otvorena devizna pozicija		254

5. BILANS STANJA ZA 2021.GODINU
5.1. Bilans stanja Banke na dan 31. decembar 2021.godine
Tabela 8. - Aktiva Banke na dan 31. decembar 2021.godine u 000 EUR –a

AKTIVA BANKE	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.	Index (2021/2020)
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	111.816	22.054	5,07
Kredit i potraživanja od banaka	14.278	6.258	2,28
Kredit i potraživanja od klijenata	52.017	28.089	1,85
Investicione HOV koje se drže do dospjeća	60.729	25.149	2,41
Investicione HOV koje se vode po fer vrijednosti	42.596	-	-
Ostala finansijska potraživanja	28	10	2,80
Nekretnine, postrojenja i oprema	449	410	1,10
Pravo korišćenja	588	657	-
Nematerijalna sredstva	101	121	0,83
Tekuća poreska sredstva	6	-	-
Ostala potraživanja	357	279	1,28
UKUPNA SREDSTVA	282.965	83.026	3,41
OBAVEZE			
Depoziti klijenata	265.579	71.701	3,70
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	1.972	859	2,30
Obaveze za dugoročni zakup	605	663	0,91
Rezerve	252	205	1,23
Odložene poreske obaveze	9	2	4,50
Ostale obaveze	1.572	225	6,99
UKUPNE OBAVEZE	269.989	73.655	3,67
KAPITAL			
Aksijski kapital	9.445	16.480	0,57
Neraspoređena dobit	3.414	(7.038)	-0,49
Efekt primjene MSFI9	(71)	(71)	1,00
Ostale rezerve	188	-	-
UKUPAN KAPITAL	12.976	9.371	1,38
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE	282.965	83.026	3,41
VANBILANSNA EVIDENCIJA	95.450	43.129	2,14

Bilansna aktiva Banke je u 2021. godini iznosila EUR 282.965 hiljada. Krediti klijentima su bili EUR 52.017 hiljada i kreditni portfolio čini 18% ukupne aktive Banke. Ostvaren je rast od 85% u odnosu na prethodnu godinu.

Na dan 31. decembra 2021. godine hartije od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti iznose EUR 60.729 hiljada (21% ukupne aktive Banke) i hartije od vrijednosti koje se vode po fer vrijednosti iznose EUR 42.596 hiljada i sastoje se iz sljedećeg:

Investicione HOV koje se drže do dospjeća	60.894
Investicione HOV koje se vode po fer vrijednosti	45.000
Neamortizovana premija/diskont	(3.067)
Potraživanja za kamatu	756
Ispravka vrijednosti hartija od vrijednosti	(258)
	103.325

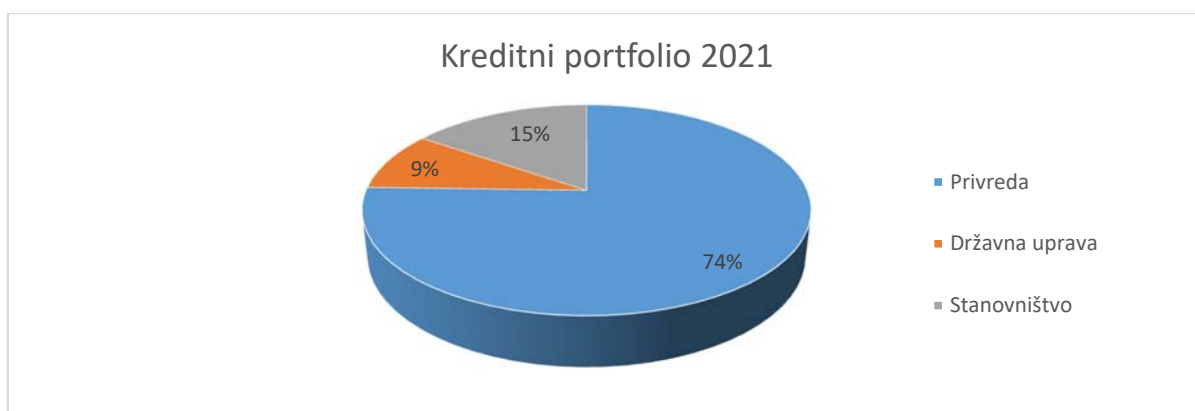
Pored plasmana komitentima, značajnije učešće u aktivi čine novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banka, kao i potraživanja od banaka (45%).

5.2. Dati krediti komitentima na dan 31. decembar 2021. godine

Tabela 9. - Krediti komitentima na dan 31. decembar 2021. godine u 000 EUR

R.BR.	OPIS	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.	Index
I	BRUTO KREDITI KOMITENTIMA	53.868	28.701	1,88
1	Privreda	40.658	20.992	1,94
2	Državna uprava	4.901	4.997	-
3	Stanovništvo	8.309	2.712	3,06
II	Ispravke vrijednosti krediti	(1.851)	(611)	3,03
I+II	NETO KREDITI	52.017	28.090	1,85

Grafikon 4.- Krediti komitentima - 2021

Ukupni krediti komitentima Banke, na dan 31. decembar 2021. godine, iznose EUR 52.017 hiljada (31. decembar 2020: EUR 28.090 hiljada), od čega su plasmani stanovništvu EUR 8.309 hiljada, a privredi EUR 40.658 hiljada i državnoj upravi EUR 4.901 hiljada.

Tabela 10.- Pregled plasmana Banke do 31.12.2021. godine u 000 EUR

Vrsta plasmana	2021	% učešća	2020	% učešća
Bilansne stavke (bruto iznosi)				
Kreditni i potraživanja od banaka	14.319	8%	6.274	10%
Kratkoročni krediti	19.210	11%	6.650	11%
Dugoročni krediti	29.799	17%	18.330	30%
Dospjeli krediti	4.874	3%	3.718	6%
Kamatna i druga potraživanja i vremenska razgraničenja	(15)	0%	3	0%
Hartije od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti	60.987	36%	25.262	42%
Hartije od vrijednosti koje se vode po fer vrijednosti	42.596	25%	-	-
Ukupno bilansna izloženost kreditnom riziku	171.770	100%	60.237	100%
Vanbilansne stavke (bruto iznosi)				
Odobrene garancije	8.068	65%	6.003	65%
Nepovučene kreditne linije	2.197	35%	3.209	35%
Ukupno vanbilansna izloženost kreditnom riziku	10.265	100%	9.212	100%
Ukupna izloženost kreditnom riziku	182.035		69.449	

U strukturi plasmana Banke, dominantno je učešće dugoročnih kredita i to prije svega dugoročnih kredita za privredna društva.

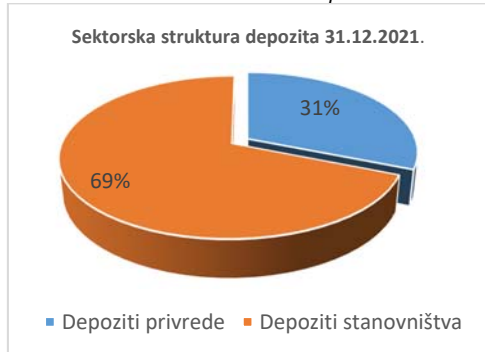
Tabela 11 - Pregled ukupne izloženosti po nosiocima na 31.12.2021.g. u 000 EUR:

Vrsta plasmana	2021	% učešća	2020	% učešća
Banke, nerezidenti	12.985	8%	6.103	10%
Banke, rezidenti	1.334	1%	171	-
Vlada Crne Gore – Ministarstvo finansija	4.901	3%	5.000	8%
Privredna društva u državnom vlasništvu	514	-	500	1%
Privredna društva u privatnom vlasništvu	34.800	20%	18.397	31%
Privredna društva u privatnom vlasništvu, nerezidenti	5.283	3%	1.999	3%
Preduzetnici	62	-	93	-
Fizička lica, rezidenti	3.268	2%	2.682	4%
Fizička lica, nerezidenti	5.034	3%	26	-
Kartice fizička lica, rezidenti	6	-	4	-
Vlada Crne Gore - drzavne obveznice i EU obveznice	103.583	60%	25.262	42%
Ukupna izloženost kreditnom riziku	171.770	100%	60.237	100%

5.3. Pasiva Banke na dan 31. decembar 2021.godine

U strukturi pasive ukupni depoziti komitenata, sa obračunatom neisplaćenom pripadajućom kamatom na 31.decembar 2021.godine, učestvuju sa 94% i iznose EUR 265.579 hiljada (2019: EUR 71.701 hiljada).

Grafikon 5.- Sektorska struktura depozita 31.12.2021.g.

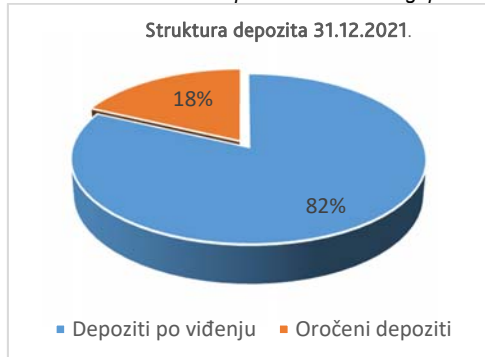

Sektorska struktura depozita na kraju 2021. godine, ukazuje da depoziti stanovništva čine 69% ukupne depozitne baze, odnosno EUR 183,019 hiljada (2020: EUR 29,614 hiljada).

Depoziti privrede čine 31% ukupnih depozita Banke, odnosno EUR 82.560 hiljada (2020: EUR 42.089 hiljada).

Veće učešće depozita stanovništva rezultat je programa ekonomskog državljanstva. Intenziviranje aktivnosti na prikupljanju depozita kako bi se obezbijedila diversifikacija izvora finansiranja i model samofinansiranja.

Grafikon 6.- Struktura depozita 31.12.2021.g. po vrsti

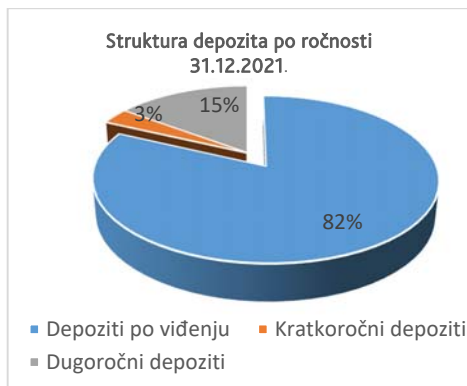

Depoziti po viđenju na kraju 2021. godine iznose EUR 217.704 hiljada (2020: EUR 49.988 hiljada) odnosno 82% ukupnih depozita, dok su oročeni depoziti EUR 47.875 hiljada (2020: EUR 29.614 hiljada) odnosno 18% depozita Banke.

Kamatne stope Banke na oročene depozite su iznad prosječnih kamatnih stopa na oročene depozite.

Koncentracija depozita u Banci je i dalje visoka.

Grafikon 7.- Ročna struktura depozita 31.12.2021g.

Ročna struktura depozita na kraju 2021. godine, ukazuje da dugoročni depoziti čine svega 15% ukupnih depozita, odnosno EUR 39.415 hiljada (2020: EUR 10.175 hiljada).

Kratkoročni i depoziti po viđenju čine 85% ukupnih depozita Banke, odnosno EUR 226.164 hiljada (2020:EUR 61.528 hiljada).

5.4. Promjene na kapitalu do 31.decembra 2021. godine

Na dan 31. decembra 2021 godine akcijski kapital Banke čini 236.125.000 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 0,04.

Tabela 12 - Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 20120 godine

Ime i prezime/naziv kompanije	31. decembar 2021.		
	broj akcija	Iznos u EUR	% učešća
Adriatic Capital LLC, Wilmington, Delaware, Sjedinjene Američke Države	236.125.000	9.445.000,00	100%
	236.125.000	9.445.000,00	100%

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama (Sl. list RCG" br. 17/08, 44/10, 40/11,73/17) i propisima Centralne banke Crne Gore.

Koeficijent solventnosti Banke je na dan 31. decembra 2021. godine iznosio 16,27%.

Na 31. decembar 2021. godine nivo sopstvenih sredstva Banke je iznad propisanog minimuma od EUR 5.000 hiljada i iznosi EUR 9.614 hiljada (2020: EUR 8.849 hiljada).

Zakon o bankama („Sl. list CG“ br. 17/2008, 44/2010, 40/2011 i 73/2017) definiše minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti od EUR 5 miliona.

Na dan 31. decembra 2021. godine novčani kapital Banke je iznad propisanog minimuma.

Tabela 13.- Promjene na kapitalu Banke

Pozicija	Akcijski kapital	Akumulirani dobitak/ (gubitak)	Ostale rezerve	UKUPNO
Stanje na dan 31.decembar 2019. godine	11.980	(6.124)	-	5.856
Emisija akcija	4.500	-	-	4.500
Ostalo	-	(1)	-	(1)
Gubitak tekuće godine	-	(984)	-	(984)
Stanje na dan 31.decembra 2020. godine	16.480	(7.109)	-	9.371
Efeti promjena fer vrijednosti hartija od vrijednosti koje se mjere kroz ostali ukupan rezultat	-	-	188	188
Smanjenje kapitala	(7.035)	7.035	-	-
Dobitak tekuće godine	-	3.417	-	3.417
Stanje na dan 31.decembra 2021 godine	9.445	3.343	188	12.976

5.5. Vanbilansna evidencija Banke

Vanbilansna evidencija banke na 31. decembar 2021.godine sastoji se od potencijalnih obaveza Banke i ostatka vanbilansa koji se odnosi na evidenciju primljenih kolaterala za kreditna potraživanja i potencijalne obaveze banke.

Tabela 14. - Vanbilansna evidencija Banke

U hiljadama EUR	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
Potencijalne obaveze Banke	10.265	9.212
Neopozive obaveze za davanje kredita	2.197	3.209
Izdate garancije	8.068	6.003
- Izdate plative garancije	1.358	544
- Izdate činidbene garancije	6.408	5.359
- ostale garancije	302	100
Ostali vanbilans iz koga ne proizilaze obaveze	85.185	33.917
Kolateral po osnovu potraživanja	82.222	33.879
Evidentna kamata	37	38
Tekući ugovori za transakcije sa devizama	(28)	-
Ostale stavke vanbilansne izloženosti banke	2.954	-
Ukupno	95.450	43.129

Vanbilansna izloženost Banke na 31.decembar 2021.godine iznosi EUR 10.265 hiljada, od čega EUR 2.197 hiljada (21%) predstavljaju odobreni neiskorišćeni krediti dok EUR 8.068 hiljada (79%) predstavljaju odobrene garancije.

6. BILANS USPJEHA ZA 2021. GODINU
6.1. Bilans uspjeha za 2021.godinu
Tabela 15.- Bilans uspjeha

U hiljadama EUR:	2021.	2020.	Index (2020/2019)
Prihodi od kamata	3.547	1.259	2,82
Prihodi od kamata na obezvrjeđene plasmane	115	13	8,85
Rashodi od kamata	(488)	(255)	1,91
NETO PRIHODI OD KAMATA	3.174	1.017	3,12
Prihodi od naknada i provizija	5.183	820	6,32
Rashodi naknada i provizija	(1.240)	(379)	3,27
NETO PRIHODI OD NAKNADA	3.943	441	8,94
Neto dobiti od kursnih razlika	1.364	350	3,90
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine	-	(5)	-
Troškovi zaposlenih	(2.036)	(1.240)	1,64
Opšti i administrativni troškovi	(1.099)	(782)	1,41
Troškovi amortizacije	(288)	(327)	0,88
Ostali rashodi	(5)	(2)	2,33
Ostali prihodi	-	3	-
Troškovi obezvrjeđenja	(1.633)	(435)	3,75
Troškovi rezervisanja	(8)	(4)	2,00
OPERATIVNI PROFIT	3.412	(984)	(3,47)
Porez na dobit	5	-	-
NETO PROFIT	3.417	(984)	(3,47)

6.2. Prihodi i rashodi od kamate
Tabela 16.- Prihodi i rashodi od kamata u 000 Eur-a

Prihodi i rashodi kamata	2021.	2020.
Prihodi od kamata		
Depoziti kod:		
- inostranih banaka	10	-
Kredit:		
- privrednim društvima u privatnom vlasništvu	1.491	756
- Vlada Crne Gore	172	16
- privrednim društvima u državnom vlasništvu	25	10
- preduzetnicima	4	5
- fizičkim licima	308	156
- kamata na obezvrjeđene plasmane	116	13
	2.126	956
Naknade za odobravanje kredita	108	59
Kamate na hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća	1.319	256
Kamate na hartije od vrijednosti koje se vode po FV kroz ostali ukupni rezultat	109	-
Ukupni prihodi od kamata	3.662	1.272
Rashodi kamata		
Depoziti:		
-Vlada Crne Gore	60	44
- privrednim društvima u državnom vlasništvu	2	-
- privrednim društvima u privatnom vlasništvu	159	20
- fizičkim licima	227	168
	448	231
- Pozajmice Investiciono-razvojni fond (IRF)	14	11
- Dugoročni zakup Capital Plaza	25	13
Ukupni rashodi kamata	487	255
Neto prihod od kamate	3.175	1.017

Iz pregleda prihoda od kamata može se uočiti da najveće učešće po nosiocima imaju prihodi od kamata privrednih društava u privatnom vlasništvu i fizičkih lica što je razumljivo imajući u vidu strukturu portfolija Banke. U toku 2021.godine je evidentno povećanje prihoda od kamata na obveznice kao posledica značajnog porasta ulaganja u ovaj oblik aktive.

6.3. Prihodi i rashodi od naknada
Tabela 17.- Prihodi i rashodi od naknada u 000 Eur-a

Prihodi i rashodi od naknada	2021.	2020.
Prihodi od naknada:		
Naknade od garancija	63	53
Naknade platnog prometa u zemlji	1.215	269
Naknade platnog prometa u inostranstvu	884	70
Naknade e-banking	2.748	368
Kartice	247	57
Investiciono bankarstvo	15	-
Ostalo	11	3
Ukupni prihodi od naknada	5.183	820
Rashodi naknada:		
Naknade Centralnoj banci	311	56
Naknade za usluge međunarodnog platnog prometa	626	104
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	127	125
Naknade za elektronsko bankarstvo	14	14
Naknade za procesuiranje transakcija - kartice	24	24
Naknade MasterCard / Visa	129	56
Investiciono bankarstvo	4	-
Ostalo	5	-
Ukupni rashodi naknada	1.240	379
Neto prihod od naknada	3.943	441

Ostvareni neto dobitak od naknada u toku 2021 predstavlja nastavak pozitivnog poslovanja u ovom segmentu. Sve vrste prihoda od naknada su zabilježile rast u ovoj godini, posebno platni promet i e-banking. Iz pregleda se zaključuje da su povećani troškovi naknada za usluge međunarodnog platnog prometa i računa za poravnanje, kao i troškovi naknada Centralnoj banci Crne Gore jer su prekončni depoziti u prosjeku bili veći u 2021. godini.

6.4. Operativni rashodi
Tabela 18.- Operativni rashodi u 000 Eur-a

Operativni rashodi	2021.	2020.
Troškovi zaposlenih		
Neto zarade	1.356	771
Porezi, prirezi i doprinosi na zarade	657	430
Ostale neto naknade zaposlenima	-	1
Ugovori o djelu (bruto)	11	-
Troškovi rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmore	(6)	31
Troškovi rezervisanja za otpremnine	(1)	(25)
Putni troškovi i dnevnice	14	30
Obuka zaposlenih	4	1
Ukupni troškovi zaposlenih	2.036	1.240
Ostali administrativni troškovi		
Troškovi zakupa	27	23
Troškovi eksternih kontrola	178	151
Troškovi obezbjeđenja	9	23
Reklamiranje i marketing	76	71
Advokatske usluge	54	54
Troškovi licenci i održavanja softvera	209	219
Troškovi održavanja objekata, opreme, IT opreme, bankomata	90	29
Troškovi održavanja vozila i registracija	2	2
Konsultantske usluge	202	29
Troškovi električne energije i goriva i komunalnih usluga	13	14
Kancelarijski materijal	14	11
Troškovi komunikacionih mreža	43	30
Troškovi pretplata	38	15
Telefon	12	12
Članski doprinos udruženju banaka	16	15
Osiguranje	16	15
Troškovi reprezentacije	10	6
Čišćenje	12	11
Troškovi vezani za HOV	53	25
Troškovi otpisa plastike za kartice	-	16
Troškovi dozvole za investiciono bankarstvo	16	-
Razni troškovi	9	11
Ukupni ostali administrativni troškovi	1.099	783
Troškovi amortizacije	288	327
Ukupno operativni rashodi	3.423	2.350

Operativni i ostali poslovni rashodi u 2021 iznose EUR 3.423 hiljada od čega EUR 2.036 hiljada, odnosno 59% predstavlja troškove zaposlenih (2020: EUR 1.240 hiljada).

7. MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Adriatic Bank A.D. vodi svoju politiku ekološki svjesno i angažovano, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini ("Službeni list Crne Gore", br. 052/16 od 09.08.2016), Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 075/18 od 23.11.2018) i Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (Službeni list Republike Crne Gore", br. 080/05 od 28.12.2005, Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 059/11 od 14.12.2011, 052/16 od 09.08.2016).

U skladu sa članom 9 Zakona o životnoj sredini, Banka obavlja sledeće aktivnosti na obezbijedenju zaštite životne sredine:

- Održivo korišćenje prirodnih resursa, dobara i energije;
- Uvođenje energetski efikasnijih tehnologija i korišćenje obnovljivih prirodnih resursa;
- Upotreba proizvoda, procesa, tehnologija koji manje ugrožavaju životnu sredinu;
- Preduzimanje mjera prevencije i otklanjanja posljedica ugrožavanja i štete po životnu sredinu;
- Druge mjere u skladu sa zakonom.

Banka nije, shodno kriterijumima definisanim Zakonom, prepoznata kao zagađivač i po tom osnovu ne plaća nikakve kazne ili penale. Takođe, u doglednoj budućnosti ne planira nikakav projekat koji bi mogao da ima negativanm uticaj na životnu sredinu.

U skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu, ukoliko određeni projekat ili poslovna aktivnost koja bude planirana od strane banke, može ili će imati uticaj na životnu sredinu, obezbijediće se saglasnosti nadležnog organa na elaborat o procjeni uticaja ili odluke da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu.

8. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

U skladu sa usvojenim budžetom Banke, napravljena je sljedeća projekcija finansijskog rezultata za period 2022-2024:

Tabela 19.- Planirani bilans uspjeha (2022-2024)

Planiarni Bilans uspjeha				
	Ostvareno	Planirano		
u hiljadama EUR	2021	2022	2023	2024
Prihod od kamate	3.662	6.677	8.261	9.590
Rashodi kamate	(488)	(846)	(655)	(734)
Neto prihod od kamate	3.174	5.831	7.607	8.857
Prihodi od naknada	5.183	7.239	8.840	10.664
Rashodi naknada	(1.240)	(2.225)	(2.419)	(2.799)
Neto prihod od naknada	3.943	5.014	6.420	7.865
Neto prihod od kursnih razlika	1.364	780	624	437
Gubici od umanjenja vrijednosti	(1.633)	(1.995)	(1.747)	(1.806)
Neto bankarski prihod	6.848	9.631	12.904	15.352
Troskovi zaposlenih	(2.036)	(2.301)	(2.957)	(3.543)
Troskovi amortizacije	(288)	(432)	(598)	(643)
Ostali rashodi	(1.112)	(1.511)	(1.719)	(1.876)
Ukupni operativni troškovi	(3.436)	(4.243)	(5.273)	(6.062)
Profit/(gubitak) prije poreza	3.412	5.388	7.631	9.290
Porez na dobit 9%	5	(148)	(687)	(836)
Profit/(gubitak)nakon poreza	3.417	5.240	6.944	8.454

Period koji je pokriven planom podrazumijeva kontinuiran rad na proširenju baze klijenata. Plan je ostvariti bliske poslovne odnose sa klijentima, razumjeti njihove poslovne aktivnosti i finansijske potrebe, kako bi ih mogli podržati u poslovnim zahtjevima – kreditima za likvidnosti, kreditima za osnovna sredstva, garancijama, akreditivima itd.

Tabela 20 - Planirani bilans stanja za period 2022 do 2024

Planirani Bilans stanja				
u hiljadama EUR	Ostvareno	Planirano		
	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024
Sredstva				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	119.875	67.515	84.271	85.715
Obavezna rezerva	6.219	11.442	13.657	16.362
Hartije od vrijednosti	103.325	113.330	125.634	136.031
Kreditni datumi klijentima neto	52.017	73.014	94.389	121.540
Nematerijalna sredstva	101	1.170	1.224	1.127
Nekretnine, postrojenja i oprema	449	978	964	797
Pravo korišćenja	588	1.153	953	752
Ostala sredstva	391	514	525	613
Ukupna sredstva	282.965	269.116	321.617	362.938
Obaveze				
Depoziti klijenata	265.579	244.117	290.327	324.049
Pozajmice	1.972	4.819	4.245	3.481
Obaveze za dugoročni zakup	604	1.185	999	804
Ostale obaveze	1.833	1.096	1.204	1.306
Ukupne obaveze	269.989	251.217	296.774	329.641
Kapital				
Akcijski kapital	9.445	9.445	9.445	9.445
Profit / (gubitak) tekuće godine	3.417	5.240	6.944	8.454
Ostale rezerve	188	-	-	-
Akumulirani rezultat	(74)	3.214	8.454	15.398
Ukupan kapital	12.976	17.899	24.843	33.297
Ukupno kapital i obaveze	282.965	269.116	321.617	362.938

Tabela 21 – Ostali bitni projektovani pokazatelji za period 2022 do 2024

Bilans stanja	Dec.21	Dec.22	Dec.23	Dec.24
Kamatonosna aktiva	160.428	195.651	232.016	272.531
Kamatonosna pasiva	267.551	248.936	294.571	327.530
% kamatonosne aktive u ukupnoj aktivi	57%	73%	72%	75%
% kamatonosne pasive u ukupnoj pasivi	95%	93%	92%	90%
Prihod od kamate	3.662	6.677	8.261	9.590
Rashodi kamate	(488)	(846)	(655)	(734)
Kreditni/depoziti (L/D ratio)	58%	75%	75%	79%
CIR (cost/Income ratio)	48%	39%	38%	36%
ROE	26%	29%	28%	25%

9. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

Istraživačko razvojni poslovi Banke dominantno se odnose na istraživanja i analize bankarskog tržišta i druge analize potrebne za donošenje odluka, te poslovnih i razvojnih planova koji su u funkciji ostvarenja strateških ciljeva Banke.

Ključne vrijednosti i garancija ostvarenja deklariranih poslovnih ciljeva Banke jesu njeni zaposleni koji posjeduju potrebne kvalifikacije i informatičko - tehnološku osnovu za kvalitetno obavljanje bankarskih poslova. S tim u vezi, kontinuirana edukacija, stručno usavršavanje i unapređenje vještina zaposlenih su stalni ciljevi Banke.

10. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA

Tokom 2021. godine Banka nije otkupljivala sopstvene akcije.

11. POSLOVNE JEDINICE

Tokom 2021. godine Banka je svoje poslovne aktivnosti obavljala u centrali u njenom sjedištu u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona br. 98/8, kao i jednoj filijali na adresi Cetinjska 9/1, Podgorica.

12. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

Na osnovu podataka sadržanih u tačkama 5. i 6. BILANS STANJA I BILANS USPJEHA može se zaključiti da su na kraju poslovne 2021. godine za procjenu finansijskog položaja Banke od ključnog značaja sledeći finansijski instrumenti:

- Gotovina i sredstva kod CBCG;
- Krediti i potraživanja od banaka;
- Krediti i potraživanja od klijenata;
- Hartije od vrijednosti;
- Depoziti klijenata;
- Pozajmljena sredstva;
- Kapital.

13. CILJEVI, METODE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Banka je u svom poslovanju najviše izložena kreditom riziku i time je najveći fokus dat na upravljanju i kontinuiranom razvoju i unaprjeđenju upravljanja kreditnim rizikom, ali ne zanemaruje se uticaj drugih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju kao što su rizik likvidnosti, operativni rizik, tržišni rizik, rizik zemlje i slično.

Strategija upravljanja rizicima predstavlja sveobuhvatan opšti dokument kojim se uređuje oblast upravljanja rizicima u Banci. U cilju efikasnijeg upravljanja rizicima, na operativnom nivou, Banka je razvila posebne politike i procedure za upravljanje rizicima koje su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike, da definišu odgovarajuće limite i kontrole za upravljanje rizicima, kao i da prate izloženost Banke pojedinim rizicima. Politike i procedure za upravljanje rizicima su predmet redovne kontrole u cilju adekvatnog odgovora na nastale promjene na tržištu, proizvodima i uslugama.

Odbor direktora ima sveobuhvatnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor nad okvirom za upravljanje rizicima. Odbor direktora je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), Kreditni odbor i Odbor za reviziju.

Sektor za upravljanje rizicima je odgovoran za praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima o čemu mjesečno izvještava Odbor direktora.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Banka odobrava kredite u saglasnosti sa poslovnim politikom, usaglašavajući rokove dospijeca odobrenih kredita i politiku kamatnih stopa sa namjenom kredita i kreditnom sposobnošću dužnika.

Politika upravljanja kreditnim rizikom polazi od zakonske obaveze Banke propisane Zakonom o bankama i podzakonskim aktima, ali i od opšteprihvaćenih međunarodnih načela za upravljanje kreditnim rizikom i pozitivne prakse za procjenu kreditnog rizika.

Cilj politike je uspješno ostvarivanje Kreditne politike i Strategije upravljanja rizicima na način što će se preciznije utvrditi oblasti u kojima se vrši identifikacija izvora kreditnog rizika, metode za identifikaciju, metode i vremenski okviri za mjerenje kreditnog rizika, limiti i postupci kontrolisanja pojedinačnih i ukupnih izloženosti kreditnom riziku uz uvažavanje veličine Banke i složenosti proizvoda,

način i dinamika izvještavanja i informisanja Odbora Direktora i Uprave Banke o upravljanju kreditnim rizikom, kao i metode i vremenske okvire naknadne provjere kvaliteta upravljanja kreditnim rizikom.

Konkretno, upravljanje kreditnim rizikom pokriva dva glavna aspekta kreditnih aktivnosti:

- 1.) Prethodnu procjenu rizika koji se preuzima - prethodnom analizom, koja se formalizuje kreiranjem kreditnog fajla, koji odobravaju nadležni organi;
- 2.) Redovno praćenje plasmana, odnosno preuzetog rizika. Nakon odobrenja plasmana, Banka je izložena rizicima koji stalno evoluiraju u zavisnosti od stanja klijenta ili drugih internih ili eksternih faktora. Stoga je potrebno redovno pratiti rizike sa ciljem zaštite interesa Banke.

Upravljanje kreditnim rizikom obuhvata sve aspekte procjene rizika prije odobravanja plasmana, kao i praćenje plasmana do konačne otplate. Upravljanje izloženošću kreditnom riziku vrši se redovnom analizom sposobnosti korisnika kredita i potencijalnih korisnika kredita da oplaćuju obaveze po osnovu kamate i glavnice.

Banka je uspostavila sistem za praćenje plasmana na pojedinačnom i na portfolio nivou, kao i sistem za adekvatno rezervisanje i izdvajanje ispravki vrijednosti za kreditni rizik. Na ovaj način na vrijeme se identifikuju potencijalno problematični krediti i omogućava blagovremeno preduzimanje aktivnosti za naplatu. U skladu sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore, granska koncentracija kredita, kao i koncentracija izloženosti najvećih dužnika, su predmet kontinuiranog praćenja.

Preuzete i potencijalne obaveze po osnovu kredita

Primarna svrha ovih instrumenta je da se obezbijedi da sredstva budu dostupna klijentu u skladu sa zahtjevima. Garancije i aktivirani akreditivi predstavljaju neopozive garancije Banke da će izvršiti plaćanje u slučaju da klijent ne može da ispuni svoje obaveze prema trećim stranama, i stoga nose isti kreditni rizik kao i krediti. Dokumentarni i komercijalni akreditivi – koji predstavljaju pisanu izjavu o obavezi Banke preuzetom u ime klijenta, a kojom se trećem licu daje ovlašćenje da kod Banke vuče mjenice do iznosa dogovorenog posebnim uslovima – su obezbijeđeni osnovnom isporukom robe na koju se odnose, te stoga, nose manji rizik nego direktna pozajmica.

Kreditni portfolio na kraju 2021.godine iznosi EUR 53.883 hiljada dok je vanbilansna izloženost EUR 10.265 hiljada, i klasifikacija ovih potraživanja data je u tabeli ispod.

Tabela 22 – Pregled izloženosti i ispravki vrijednosti na 31.12.2021

R.BR.		OPIS	31.12.2021		31.12.2020	
Kategorija		Izloženost	Ispravka vrijednosti	Izloženost	Ispravka vrijednosti	
I	Bilans	53.868	1.851	28.698	611	
1	A	29.849	273	20.870	182	
2	B	21.843	1.048	7.333	335	
3	C	2.005	491	208	63	
4	D	-	-	4	3	
5	E	171	39	283	28	
II	Vanbilans	10.265	142	9.212	95	

Na 31.decembar 2021.godine, ispravke vrijednosti su obračunate u skladu sa MSFI 9 i za bilansne izloženosti iznose EUR 1.851 hiljada, dok za vanbilansne izloženosti iznose EUR 142 hiljade.

Tržišni rizici

Banka trenutno nema i ne planira da ima trgovačku knjigu, te se konstatuje da, na 31.decembar 2021. godine, Adriatic bank nije izložena tržišnom riziku osim u dijelu tržišnog rizika koji je ograničen na devizni rizik.

Devizni rizik

Upravljanje deviznim rizikom je definisano Strategijom upravljanja rizicima i Politikom upravljanja rizikom kamatne stopa iz bankarske knjige i tržišnim rizicima. U ovim aktima je definisan način na koji banka identifikuje, mjeri, kontroliše i ublažava te nadzire devizni rizik. Mjerenje deviznog rizika se vrši primjenom GAP analize za devizni rizik, dok je kontrola uspostavljena kroz sistem limitiranja dugih, kratkih i neto pozicija pojedinačno po valutama i agregatno posmatrano. Na dnevnoj osnovi Odjeljenje za upravljanje sredstvima prati i upravlja valutnim pozicijama, vodeći računa o iznosu i karakteru valutnih pozicija. Sektor za upravljanje rizicima na mjesečnoj osnovi izvještava Komitet za upravljanje aktivom i pasivom o bitnim aspektima upravljanja deviznim rizikom.

Finansijska pozicija i novčani tokovi Banke su izloženi efektima promjena kursa valuta. Izloženost deviznom riziku se redovno prati putem usklađivanja sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

Izloženost Banke riziku od promjena kursa valuta na 31. decembar 2021 godine je bila niska, sa ukupnom otvorenom pozicijom od EUR 209 hiljade. Saldo kratke pozicije u stranoj valuti, u eurskoj protivvrijednosti, na 31. decembar 2021. godine iznosio je EUR 14.620 hiljada i duge EUR 14.829 hiljade.

Rizik od promjene kamatnih stopa

Upravljanje rizikom kamatne stopa iz bankarske knjige je definisano Strategijom upravljanja rizicima i Politikom upravljanja rizikom kamatne stopa iz bankarske knjige i tržišnim rizicima. Rizik od promjene kamatnih stopa predstavlja rizik da će budući novčani tokovi finansijskog instrumenta biti podložni oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Kamatni rizik fer vrijednosti predstavlja rizik da će vrijednost finansijskog instrumenta biti podložna oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Banka je izložena efektima promjene važećih kamatnih stopa na tržištu i to po osnovu rizika od promjene kamatnih stopa na novčane tokove. Kao posljedica takvih promjena može doći do povećanja kamatnih marži, međutim, one mogu umanjiti dobit ili dovesti do gubitka u slučaju neočekivanih kretanja. Kamatne stope se zasnivaju na tržišnim stopama tako da Banka redovno vrši ponovno određivanje cijena.

Naredna tabela prikazuje kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2021. godine:

Tabela 23 - Kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke

U hiljadama EUR	Kamatonosno	Nekamatonosno	Ukupno
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	108.706	3.110	111.816
Kreditni i potraživanja od banaka	14.278	-	14.278
Kreditni i potraživanja od klijenata	52.017	-	52.017
Investicione hartije od vrijednosti	103.325		103.325
Ostala finansijska sredstva	-	28	28
Tekuća poreska sredstva	-	6	6
Ostala sredstva	100	257	357
Ukupna sredstva	278.426	3.401	281.827
OBAVEZE			
Depoziti klijenata	68.404	197.175	265.579
Kreditni klijenata koje nisu banke	643	1.329	1.972
Ostale obaveze	-	2.177	2.177
Ukupno obaveze	69.047	200.681	269.728
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2021. godine	209.379	(197.280)	12.099
- 31. decembar 2020. godine	45.521	(37.131)	8.390

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2021. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela 24 – Rizik od promjene kamatnih stopa

U hiljadama EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Kamatno osjetljiva aktiva						
Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	122.984	-	-	-	-	122.984
Kamatonosne hartije od vrijednosti	-	-	-	-	103.325	103.325
Kredit i potraživanja od klijenata	3.767	3.035	5.029	18.514	21.672	52.017
Ostale obaveze	100	-	-	-	-	100
Ukupno	126.851	3.035	5.029	18.514	124.997	278.426
% od ukupne kamatonosne aktive	45,56%	1,09%	1,81%	6,65%	44,89%	100,00%
Kamatno osjetljiva pasiva						
Kamatonosni depoziti klijenata	21.391	5.558	4.355	13.483	23.617	68.404
Kamatonosne pozajmice	20	40	61	132	1.719	1.972
Ukupno	21.411	5.598	4.416	13.615	25.336	70.376
% od ukupne kamatonosnih obaveza	30,42%	7,95%	6,27%	19,35%	36,00%	100,00%
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2021.	105.440	(2.563)	613	4.899	99.661	208.050
- 31. decembra 2020.	14.546	(3.944)	5.382	(854)	30.391	45.521
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2021.	105.440	102.877	103.490	108.389	208.050	
- 31. decembra 2020.	14.546	10.602	15.984	15.130	45.521	

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći obezbijediti dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili rizik da će Banka za izmirivanje dospjelih obaveza morati obezbjeđivati novčana sredstva po razumnoj cijeni i blagovremeno.

Usklađenost i kontrolisana neusklađenost dospjeća i kamatnih stopa po osnovu sredstava i obaveza su od velikog značaja za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno da Banka ima kompletno usklađenu poziciju, budući da poslovne transakcije često imaju neodređen rok dospjeća i da su različitih vrsta. Neusklađena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali i povećava rizik od gubitka.

Dospjeća sredstava i obaveza i sposobnost Banke da po prihvatljivim troškovima obezbijedi izvore sredstava po dospjeću obaveza, važan su činilac u procjeni likvidnosti Banke i njene izloženosti promjenama kamatnih stopa i kurseva.

Potrebe za likvidnošću za pokrivanje garancija i preuzetih obaveza su na kraju 2021.godine iznose EUR 10.265 hiljada.

Na dan 31.decembra 2021. godine Banka je upravljala rizikom likvidnosti u skladu sa usvojenom Strategijom upravljanja rizicima, Politikom upravljanja rizikom likvidnosti i drugim aktima kojima je regulisano upravljanje rizikom likvidnosti. Za mjerenje rizika likvidnosti Banka koristi GAP analizu. Pored dnevnog praćenja rizik likvidnosti se prati na desetodnevnoj i mjesečnoj osnovi kroz sistem izvještavanja supervizora i Komiteta za upravljanje aktivom i pasivom.

Po metodologiji CBCG za pokazatelj likvidnosti uzima se odnos potraživanja, likvidnih sredstava (gotovina, žiro račun, čekovi, sredstva na računima kod domaćih banaka, sredstva kod agenata platnog prometa, sredstva na računima kod ino banaka - depoziti po viđenju i obavezna rezerva) i dospjele obaveze (obaveze po primljenim kreditima, obaveze po kamatama i naknadama, obaveze po oročenim depozitima, 20% depozita po viđenju, 10% odobrenih a neiskorištenih neopozivih kreditnih obligacija - kreditne linije, ostale dospjele obaveze.

Obračun dnevnog pokazatelja likvidnosti na 31. decembar 2021. godine je prikazan u narednoj tabeli:

Tabela 25 – Pokazatelj likvidnosti 31. decembar 2021

R.br.	OPIS	IZNOS u 000 EUR
I	Likvidna sredstva/potraživanja	121.566
1	Gotovina	1.809
2	Sredstva na računu za poravnanje kod Centralne banke	102.249
3	Ostala novčana potraživanja	-
4	Sredstva na računima kod domaćih banaka (depoziti po viđenju)	1.334
5	Sredstva kod agenata platnog prometa	1.538
6	Sredstva na računima kod inobanaka (depoziti po viđenju)	11.526
7	Obavezna rezerva kod CBCG (shodno važećoj odluci)	3.110
II	Dospjele obaveze za kredite i pozajmice	16.243
1	Dospjele obaveze po primljenim kreditima	-
2	Dospjele obaveze po kamatama i naknadama	-
3	Dospjele obaveze po oročenim depozitima	-
4	20% Depozita po viđenju	15.131
5	10% Odobrene a neiskorišćene, neopozive kreditne obligacije (kreditne linije)	220
6	Ostale dospjele obaveze	892
	SUFICIT / DEFICIT (I - II)	105.323
	Pokazatelj likvidnosti (I / II)	7,48

Banka je izložena dnevnim zahtjevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstava sa tekućih računa i depozita. Banka nema potrebu da održava nivo novčanih sredstava da bi izašla u susret svim potencijalnim zahtjevima, procjenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospjelih sredstava može sa sigurnošću predvidjeti. Ostali pokazatelji likvidnosti banke po kvartalima su dati u tabeli:

Tabela 26 – Pokazatelji likvidnosti

Opis	31.12.2021	30.9.2021	30.6.2021	31.03.2021	31.12.2020
Likvidna aktiva	121.566	68.845	53.103	39.062	26.427
Ukupna aktiva	282.965	179.361	135.142	107.096	83.026
Kratkoročne obaveze	220.904	137.798	97.210	81.936	59.887
Likvidna aktiva / ukupna aktiva	42,96%	38,38%	39,29%	36,47%	31,83%
Likvidna aktiva / kratkoročne obaveze	55,03%	49,96%	54,63%	47,67%	44,13%
Koeficijent dnevne likvidnosti	7,48%	4,65%	4,94%	3,56%	3,54%
Odnos bruto kredita i depozita	20,29%	28,41%	33,05%	34,54%	40,02%

Tabela 27 - Ročna uskladenost sredstava i obaveza

U hiljadama EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka:							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	105.596	-	-	-	-	-	105.596
Sredstva izdvojene obavezne rezerve	3.110	-	-	-	-	3.110	6.220
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti:							
potraživanja od banaka	12.860	1.059	-	400	-	-	14.319
potraživanja od klijenata	3.767	3.035	5.029	18.514	22.246	1.292	53.883
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća	-	1.000	24.823	-	23.000	12.070	60.893
Ostala finansijska sredstva	28	-	-	-	-	-	28
Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti*	123	-	-	-	753	(2.947)	(2.071)
Finansijska sredstva po po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat:							-
Hartije od vrijednosti po po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		30.247	14.753				45.000
kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti		373	(2.777)				(2.404)
Ostala sredstva	161	-	5	5	9	25	205
Ukupno	125.522	35.341	44.610	18.919	45.255	16.497	286.144
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti:							
Depoziti klijenata i banaka	85.807	73.106	43.418	16.582	46.391	13	265.317
Pozajmice od investiciono razvojnog fonda	20	40	61	132	1.150	569	1.972
Kamate i vremenska razgraničenja*	14	31	30	54	133	1	263
Ostale obaveze	1.081	361	131	36	284	231	2.124
Ukupno	86.909	73.507	43.610	16.750	47.826	813	269.415
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2021. godine	38.613	(38.166)	1.000	2.169	(2.571)	15.684	16.729
- 31. decembra 2020. godine	10.279	(1.918)	1.874	(2.234)	482	520	9.004
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2021. godine	38.613	447	1.447	3.616	1.045	16.729	
- 31. decembra 2020. godine	10.279	8.361	10.235	8.001	8.483	9.004	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2021. godine	14,33%	0,17%	0,54%	1,34%	0,39%	6,21%	
- 31. decembra 2020. godine	14,01%	11,40%	13,95%	10,91%	11,56%	12,27%	

*Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravka vrijednosti prikazani su zasebno i ne čine zbir u tabeli za ročnu uskladenost finansijske aktive i finansijske obaveze prema preostalom ugovorenom roku dospjeća, u skladu sa izvještavanjem prema CBCG.

Operativni rizik

Upravljanje operativnim rizikom u Banci se sprovodi u skladu sa Politikom za upravljanje operativnim rizicima kao i relevantnim procedurama, gdje je precizno definisan način identifikacije, ocjenjivanja i savladavanja, odnosno praćenje, upravljanje i davanje prijedloga mjera za otklanjanje izloženosti i posljedica nastalih po osnovu izloženosti operativnim rizicima.

Mjerenje, odnosno procjena operativnog rizika vrši se kroz kvantitativnu i/ili kvalitativnu procjenu idenifikovanog operativnog rizika. Pri tome, Banka vrši identifikaciju operativnih rizika, klasifikujući ih mjerenjem mogućeg finansijskog uticaja i učestalosti događaja koji mogu da prouzrokuju gubitke.

U cilju što efikasnijeg upravljanja operativnim rizikom organizacione jedinice su u obavezi da dostavljaju izvještaje o nastalim štetnim događajima i identifikovanim operativnim rizicima za period izvještavanja.

U postupku identifikacije izvora operativnog rizika, Banka naročito voditi računa da identifikuje rizike koji proizilaze iz:

- neadekvatnog informacionog i drugih sistema u Banci;
- prekida u poslovanju i kvara sistema (na primjer: kvarovi vezani za informacionu tehnologiju, telekomunikacioni problemi, prekidi u radu i sl.);
- nemogućnosti adekvatnog integrisanja ili održivosti informacionih i drugih sistema, u slučaju statusnih promjena Banke;
- protivpravnog i neadekvatnog postupanja zaposlenih u banci, kao što su pokusaji pronevjera, pranja novca, neovlašćeni pristup računima klijenata, zloupotreba povjerljivih informacija, davanje lažnih ili pogrešnih informacija o stanju banke, neažurnost u izvršavanju poslova, greške pri unosu podataka, nepridržavanje dobrih poslovnih praksi u radu i sl.;
- angažovanja lica izvan Banke za obavljanje poslova za Banku;
- radnji, odnosno nečinjenja koja mogu uzrokovati sudske i druge sporove protiv Banke (pravni rizik);
- spoljnih protivpravnih radnji, kao što su krađa, neovlašćeni prenos sredstava, neovlašćeno ulaženje u bazu podataka, nezakonito pribavljanje dokumenata Banke i sl.;
- događaja koji se ne mogu predvidjeti, kao što su elementarne i druge nepogode, terorizam i sl.

Evidencija događaja podrazumijeva sistematsko prikupljanje i analizu podataka o operativnim rizicima u poslovanju Banke koji su doveli do gubitaka. Shodno Politici za upravljanje operativnim rizikom, Banka je u 2021. godini sprovela procese samoprocjene rizika i kontrole i scenario analize.

14. ADEKVATNOST KAPITALA

Sopstvena sredstva

Banka je dužna da javno objelodani informacije i podatke koji se odnose na iznos sopstvenih sredstava, i to:

- 1) sažete informacije koje sadrže glavne karakteristike svih stavki koje se uključuju u izračunavanje sopstvenih sredstava i njegovih elemenata;
- 2) iznos osnovnog kapitala, uz posebno javno objelodanivanje svih stavki koje se uključuju u osnovni kapital i odbitnih stavki;
- 3) ukupni iznos dopunskog kapitala;
- 4) odbitne stavke od osnovnog i dopunskog kapitala, i
- 5) ukupna sopstvena sredstva, umanjena za odbitne stavke.

Tabela 28 – Pregled sopstvenih sredstava na dan 31.12.2021. godinu u 000 EUR-a

I	Osnovni elementi sopstvenih sredstava	10.383
	Uplaćeni akcionarski kapital	9.445
	Nerasporedjena dobit prethodnih godina - efekti primjene MSFI9	(71)
	Dobit u tekućoj godini (ukoliko su ispunjeni uslovi iz čl 4 Odluke o adekvatnosti kapitala)	1.009
II	Odbitne stavke pri izračunu osnovnog kapitala	769
	Gubitak iz prethodnih godina	3
	Gubitak iz tekuće godine	-
	Nematerijalna imovina	101
	Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke	665
III(I-II)	Osnovni kapital	9.614

Na dan 31.decembar 2021. godine, odbitne stavke koje umanjuju sopstvena sredstva Banke odnose se na:

- Ostvareni gubitak iz prethodnih godina od EUR 3 hiljade,
- Knjigovodstvena vrijednost nematerijalnih sredstva Banke na 31. decembar 2021. godine u iznosu od EUR 101 hiljada,
- Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke u iznosu od EUR 665 hiljada.

Banka je u toku 2021. godine izvršila smanjenje kapitala u ukupnom iznosu od EUR 7,035 miliona, po osnovu pokriva gubitaka iz prethodnih godina.

Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva, fomirana u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31.decembar 2021. godine iznosi EUR 55.973 hiljada.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, a koja je u primjeni na dan 31.decembar 2021. godine, Banka je obavezna da održava minimalni koeficijent solventnosti od 10%.

Koeficijent solventnosti banke na dan 31.12.2021.godine iznosi **16,27%** i iznad je zakonom propisanog limita od 10%.

Đorđe Lukić
Predsjednik Upravnog odbora

Enesa Bekteši
Član Upravnog odbora

Miroslav Vuković
Direktor sektora računovodstva i
finansijskog kontrolinga

BDO d.o.o. Podgorica

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 149

81000 Podgorica

Montenegro

Tel: +382 20 228 449

Fax: +382 20 228 449

www.bdo.co.me

BDO d.o.o. Podgorica, privredno društvo osnovano u Crnoj Gori, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Velikoj Britaniji i dio je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Podgorica, a limited liability company incorporated in Montenegro, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

